

KABELMIX

Niepewność, ryzyko,
konsekwencje

TELEMIX

W obronie
niezależności

TELEKOMUNIKACJA

ChatGPT – zapatrzony
w siebie kłamca

maj–czerwiec 2023 cena 14,99 zł (w tym 8% VAT) 5 euro

ISSN 2299-9248

5/6 (223)

TELEKABEL & digital tv

#

**RATUJMY
TELEWIZJE
LOKALNE**

Ogólnopolska Konferencja Operatorów Komunikacji Elektronicznej w obiektywie

FOT. PIKE

ZAPRASZAMY NA STRONĘ **WWW.TELEKABEL.PL**

Żarty żartami

Andrzej Konaszewski
Redaktor Naczelny

Władza przeważnie słabo zna się na żartach, a i żartować przeważnie nie lubi, bo i w obecnym, gorącym przedwyborczym okresie szczególnie nie ma z czego. W końcu walka o władzę, to nie żarty. Tym bardziej może więc zaskakiwać nagły przypływ dobrego humoru u naszego świeżo namaszczonego wicepremiera, który błysnął ostatnio dowcipem pod hasłem: „**Mało jest państw, mówię o państwach demokratycznych na świecie, gdzie wpływ władzy na media jest tak minimalny, w gruncie rzeczy żaden, jak w Polsce**”. Ów „żart” był odpowiedzią na podpisanie się przez kilkadziesiąt redaktorów i redaktorów naczelnych polskich mediów pod deklaracją w obronie niezależności prasy, radia, telewizji i internetu. Akcje zainicjowali

redaktorzy naczelni Onetu i Wirtualnej Polski, którzy ujawnili próby wpływania osób powiązanych z rządem na działalność ich redakcji. Pod deklaracją próżno było jednak szukać podpisów szefów Polsatu, Interii i, co raczej oczywiste, „stricte niezależnej i obiektywnej” TVP. Tak więc żarty żartami, ale jak się można spodziewać, problem spłynie po naszych hegemonach, jak po kaczce. Zwłaszcza, że Prezes wszystkich Polaków obsesyjnie uznał, że ta cała akcja „to jest chwyt przedwyborczy związany ze ścisłym związkiem mediów z opozycją polityczną. Prezes nie wyjaśnił, co deklaracja obrony wolności i niezależności mediów w Polsce ma wspólnego z wyborami i opozycją parlamentarną. Nie odniósł się też do informacji o próbach wpływu na największe redakcje w Polsce. No ale w końcu to Prezes, więc do „głupich” zarzutów odnosić się nijak nie musi.

TELEKABEL
& digital tv

REDAKTOR NACZELNY

Andrzej Konaszewski
tel. 602 340 251
a.konaszewski@telekabel.pl

WSPÓŁPRACOWNICY

MIESIĘCZNIKA
„TELEKABEL & digital tv”

Danuta Harenda, Artur Górski,
Tomasz Świderek, Jerzy Papuga,
Michał Pietrus

PROJEKT OKŁADKI

TELEKABEL & DIGITAL TV

WYDAWCA

A.L.S. Aleksander Jerzy Sawicki
tel. 603 073 731
a.sawicki@telekabel.pl

REDAGUJĄ

Andrzej Marciniak
(redaktor działu telewizja)
Marek Pawłowicz
(redaktor działu telekomunikacja)

PRZYGOTOWANIE DO DRUKU

Krzysztof Rembelski
k.rembelski@telekabel.pl
tel. (+48) 22 628 90 65

ASYSTENTKA REDAKCJI

Barbara Sim, tel. 501 323 851
sekretariat@telekabel.pl

PROJEKT GRAFICZNY

Joanna Świerczyńska

KOREKTA

Anna Czerwińska

ADRES REDAKCJI

Al. Solidarności 64 m. 118
00-240 Warszawa
tel. (+48) 22 628 90 65
e-mail: sekretariat@telekabel.pl

Numer konta miesięcznika „Telekabel” to: Bank Millenium **91 1160 2202 0000 0000 2811 5974**

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do skrótów redakcyjnego opracowywania tekstów przyjętych do druku. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. **WSZYSTKIE PRAWA ZASTRZEŻONE**

W październiku!
specjalne wydanie
miesięcznika
„TELEKABEL & digital tv”
na

**Międzynarodowa
Konferencja i Wystawa PIKE**

2–4 października 2023 r.
DoubleTree By Hilton, Łódź

Wśród tematów

- **Ratujmy Telewizję Lokalną!**
  - Ogólnopolska akcja, której celem jest zwrócenie uwagi na problemy lokalnych nadawców i doprowadzenie do ich rozwiązania
- **Koszty operatorów rosną szybciej niż przychody,**
a wysoka inflacja zagraża inwestycjom w usługi i infrastrukturę

TELEKABEL
& digital tv

www.telekabel.pl
sekretariat@telekabel.pl
Al. Solidarności 64 m. 118
00-240 Warszawa
tel. (+48) 22 628 90 65

teletemat

Ogólnopolska Konferencja Operatorów Komunikacji Elektronicznej Powrót na stare tory Jerzy Papuga	8

kabelmix

Wnioski z raportu Arthur D. Little Niepewność, ryzyko, konsekwencje Opr. AK	16
Problemy i rola lokalnych nadawców Ratujmy telewizję lokalną PIKE	18
Rynek telekomunikacyjny 2022 Od COVID-u do normalności Opr. AK	20
kabelmix – aktualności	27

telemix

Świrski wojna z TVN-em Opr. AK	34

15 lat Polsat News Wiarygodność i obiektywizm Opr. AK	38

Deklaracja redaktorek i redaktorów naczelnych W obronie niezależności Opr. AK	40

wieści z platform	42

telemix – aktualności	45

warto zobaczyć

zapowiedzi Planete+	52

zapowiedzi Polsat Viasat Explore, Polsat Viasat History, Polsat Viasat Nature, Epic Drama	53

zapowiedzi National Geographic, National Geographic Wild, Nat Geo People	54

zapowiedzi AXN, AXN White, AXN Black, AXN Spin	55

zapowiedzi Filmbox Premium HD, Filmbox Family, DIZI	56

zapowiedzi Eleven Sports	57

8

POWRÓT NA STARE TORY

Dla życia wewnętrznego PIKE kluczowe było Walne Zgromadzenie Członków, podczas którego wyłoniono władze Izby na kolejną 3-letnią kadencję i przyjęto uchwałę programową, nakreślającą pracę PIKE na najbliższych okres. Skoncentrowała się ona na wskazaniu głównych pól aktywności w nadchodzącej kadencji, w tym aktywności legislacyjnej będącej w zainteresowaniu PIKE. Są to: ustawa o radiofonii i telewizji, ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych, prawo komunikacji elektronicznej oraz inne projekty ustaw z zakresu bezpieczeństwa internetu, prawa budowlanego czy wspomagania budowy sieci telekomunikacyjnych.

18

RATUJMY TELEWIZJĘ LOKALNE

RATUJMY TELEWIZJĘ LOKALNE

– Media lokalne zajmują się sprawami, które dotyczą ludzi tu i teraz i pokazują jak lustro to co dzieje się w społeczeństwie. Zajmujemy się tym, że gdzieś na ulicy w mieście powiatowym wycinane są bezprawnie drzewa, czy tym że osoby niepełnosprawne na skutek barier architektonicznych mają problemy z tym, żeby się swobodnie poruszać. Mówimy o tym, że gdzieś droga jest w tak fatalnym stanie, że mieszkańcy tej ulicy nie mogą przemieszczać się z domu do pracy. Pracujemy u podstaw i tak naprawdę to u nas jak w lustrze przeglądają się obywatele tego miasta i szukają odpowiedzi na to kim są, kim jesteśmy my jako Polacy i jako obywatele. – powiedziała **Anna Kobielska-Okrój**, dyrektor generalna Telewizji Proart.

o/o Chata i... chwata o/o

maj-czerwiec 2023

Michał Karnowski

„Krótco po ewentualnej wygranej obecnej opozycji w Polsce zaplanowałby medialny zamordyzm. Najpierw wykluczyliby tzw. symetrystów czy tych tak pewnych siebie redaktorów, którzy nie rozumieją iż szczeliny wolności także w mediach komercyjnych istnieją dzięki efektowi rządów

Prawa i Sprawiedliwości. Potem spróbują wykończyć resztę.(...) Redaktorki i redaktorzy dziś podpisujący apele w obronie wolności słowa przyklasnęliby temu z entuzjazmem. Całość systemu medialnego byłaby konsekwentnie przesuwana na lewo, bo przecież celem jest reedukacja społeczeństwa. Każdego. Redaktor Jacoń wskazuje kierunek” – twierdzi Michał Karnowski.

Źródło: wPolityce.pl, 4 lipca 2023 r.

Hanna Gill-Piątek

„Kierowanie przez spółki i fundacje podległe rządowi setek milionów złotych w formie reklam do mediów przychylnych obecnej władzy to pogwałcenie konstytucyjnej zasady równości wyborów, a przede wszystkim podważa opinię o danej redakcji i jej linii. „Bezpieczniki” systemu w postaci Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Trybunału Konstytucyjnego zostały sprowadzone do roli służalczej. Nie ma już kto tego kontrolować” – twierdzi Hanna Gill-Piątek, posłanka niezrzeszona, w reakcji na wyniki kontroli NIK, która stwierdziła, że spółki skarbu państwa wydały, w latach 2017-2021, ponad miliard zł na usługi medialne. Głównie w TVP i Polsacie.

Źródło: Press.pl, 8 lipca 2023 r.

telekomunikacja

Przestępstwa w telekomunikacji

Przeciw nadużyciom

Wiktoria Burek 58

5 faktów na temat sztucznej inteligencji

ChatGPT – zapatrzony w siebie kłamca

Opr. AK 62

telekomunikacja – aktualności 64

20

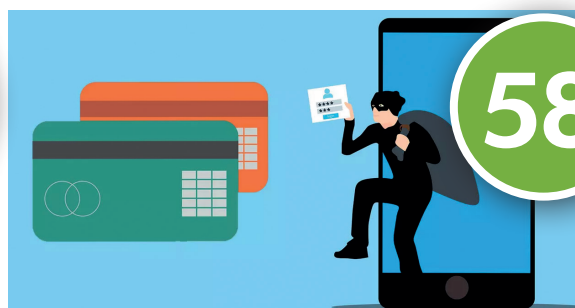
UKE | Urząd Komunikacji Elektronicznej

Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2022 roku

RYNEK TELEKOMUNIKACYJNY 2022 OD COVID-U DO NORMALNOŚCI

Łączna liczba firm świadczących usługi na rynku telekomunikacyjnym w 2022 r. wyniosła **3224**, tj. **zmaląa o 6 proc.** w porównaniu do 2021 r. W roku objętym raportem **15 firm** funkcjonowało jako duże podmioty, natomiast **3209** to małe i średnie przedsiębiorstwa – MŚP. Udział MŚP w liczbie świadczących usług ogółem wyniósł, podobnie jak rok wcześniej **99,53 proc.** Duże firmy, które pod względem liczby stanowiły **0,47 proc.** wszystkich firm świadczących usługi telekomunikacyjne, wygenerowały **85,06 proc.** łącznego przychodu z tych usług. Uzyskany przez MŚP przychód to **6,07 mld zł**, co stanowiło **14,94 proc.** przychodu ogółem

58

PRZESTĘPSTWA W TELEKOMUNIKACJI PRZECIW NADUŻYCIOM

W celu ochrony interesów osób fizycznych, które są potencjalnie zagrożone atakiem przestępcy telekomunikacyjnego, ustawa przewiduje szereg nowych obowiązków, angażując zarówno Prezesa Komunikacji Elektronicznej, Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego (CSIRT NASK) dostawców poczty elektronicznej, podmioty publiczne, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości jak również przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przede wszystkim zobowiązuje ona przedsiębiorców, Prezesa UKE oraz CSIRT NASK do współdziałania, w celu wymiany informacji dotyczących potencjalnych naruszeń, w szczególności w zakresie smishing'u.

Ogólnopolska Konferencja Operatorów Komunikacji Elektronicznej

Powrót na stare tory

TEKST JERZY PAPUGA, FOT. PIKE

Ogólnopolska Konferencja Operatorów Komunikacji Elektronicznej w Sopocie w dniach 22–23.05.2023 r. skupiła blisko 450 uczestników, dokładając równolegle, do ponad 30 punktów programu konferencji, obradujące Forum Telewizji Lokalnych i uroczyste rozstrzygnięcie konkursu Telewizji Lokalnych „To nas dotyczy”.

Mark Brzezinski

Jak powiedział **Włodzimierz Zieliński**, prezes Fundacji PIKSEL - „tym samym czasy konferencji hybrydowych przechodzą do historii”. Tak więc konferencja wiosenna pokazała całą swoją dotychczasową krasę, a wybrany na kolejną kadencję **prezes PIKE Jerzy Straszewski** podkreślił, że pozwoliła na wysłuchanie wszystkich stron zaangażowanych w zmiany regulacyjne. Zarówno posłów pracujących w komisjach sejmowych m.in. przy LEX Pilot, jak i regulatorów rynku, których zapewnienia o wycofaniu się ze zmian w ustawie o radiofonii i telewizji środowisko przyjęło z wielką ulgą.

Walne Zgromadzenie określa zadania

Dla życia wewnętrznego PIKE kluczowe było Walne Zgromadzenie Członków, podczas którego wyłoniono władze Izby na kolejną 3-letnią kadencję i przyjęto uchwałę programową, nakreślającą pracę PIKE na najbliższych okres. Skoncentrowała się ona na wskazaniu głównych pól aktyw-

ności w nadchodzącej kadencji, w tym aktywności legislacyjnej będącej w zainteresowaniu PIKE. Są to: ustawa o radiofonii i telewizji, ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych, prawo komunikacji elektronicznej oraz inne projekty ustaw z zakresu bezpieczeństwa internetu, prawa budowlanego czy wspomagania budowy sieci telekomunikacyjnych. **Uchwała stwierdza, że priorytetowym zadaniem Izby będzie w najbliższej kadencji wzmocnienie członkostwa oraz działania na rzecz przyciągania do Izby nowych kandydatów.** Po ukonstytuowaniu się 11-osobowy Zarząd PIKE wybrał prezesem Izby na następną kadencję dotychczasowego prezesa **Jerzego Straszewskiego**. Członkami Prezydium zostali: **Patrycja Gołos, Witold Krawczyk, Bogdan Łaga i Tomasz Węgrzyński**. WZ przyjęło także zmiany w statusie polegające na wprowadzeniu przepisu o honorowy członkostwie Izby oraz honorowym członku zarządu. Powierzenie Jerzemu Straszewskiemu

na kolejną kadencję funkcji prezesa PIKE komentowano jako postawienie na kontynuację dotychczasowego kursu, o czym świadczy także prawie nie zmieniony skład personalny innych organów wybieralnych. Na pewno ciekawym ruchem jest wprowadzenie przepisów o honorowym członkostwie, co świadczy o dalekowzroczności PIKE. Innym wątkiem, wartym odnotowania, jest przekonanie iż np. Rada Konsultacyjna, jako organ doradczy, powinna być bardziej wzmocniona i umocowana kompetencyjnie.

O wolności mediów w cieniu LEX Pilot.

Co prawda **wiceminister cyfryzacji – Paweł Lewandowski** zapowiedział w Sopocie kontynuację prac nad prawem komunikacji elektronicznej i ustawą wprowadzającą, ale tylko w wątku telekomunikacyjnym, ściśle związanym z implementacją prawa europejskiego. I choć w trakcie konferencji rząd ponownie pochylił się nad pakietem ustaw,

to dalsze dni pokazały, że temat chyba definitywnie zszedł na dalszy plan. Nawet odchudzonego pakietu pke rząd nie skierował jak dotąd do Sejmu. Ale duch tej legislacji wisiał nad obradami, co było szczególnie widoczne w panelach przekrojowych.

Nijako oddzielnym punktem konferencji było przesłanie **ambasadora USA Mark'a Brzezińskiego** nt. wolności mediów. Brzeziński wskazał na zakorzenienie wolności mediów w systemie wartości ustrojowych obu narodów: amerykańskiego i polskiego. Zwrócił także uwagę na kontekst toczącej się wojny na Ukrainie oraz ograniczenia wolności mediów na Wschodzie i na wartość prawdy oraz rzetelnego dziennikarstwa. Zapowiedział wsparcie dla dziennikarzy, którzy doświadczają m.in. opresji procesowych w związku z wykonywaniem swoich zadań. Ambasador Brzeziński podał

i Telewizji z przewodniczącym **Maciejem Świrskim, ministrami Marzeną Paczuską i prof. Tadeuszem Kowalskim**, to waga tych słów nie była lekko-piórkowa, ale zdecydowanie ciężka. Zresztą nie bez reakcji samego przewodniczącego Świrskiego i wiceministra Lewandowskiego, którzy pokazali w Sopocie temperament polemiczny, broniąc racji władzy. Przewodniczący Świrski, odnosząc się do wystąpienia ambasadora Mark'a Brzezińskiego powiedział, że podstawą dziennikarstwa powinien być „fact based journalism”, czyli dziennikarstwo oparte na faktach. „Fakty mają swoje umocowanie w prawie prasowym” – wskazał przewodniczący KRRiT, mówiąc o tym, iż w mediach powinno być więcej prawdy a mniej dezinformacji. Odnosił się także do wadliwie jego zdaniem działającego w Polsce systemu sprostowań.

go udziału w wysłuchaniu publicznym w Sejmie trudno byłoby mówić o jakiegokolwiek przyszłości naszych telewizji na rynku” – podkreślał Łaga. A **Lucjan Zubrzycki z TVK SM Grudziądz** wskazywał, że wejście tych przepisów w życie stanowiłoby śmierć małych telewizji lokalnych. Bogdan Łaga zaprezentował wstępne wyniki badań zawartości kanałów tematycznych poszczególnych nadawców, zapowiadając prezentację pełnych wyników na jesiennej jubileuszowej 50. Międzynarodowej Konferencji i Wystawy PIKE 2023 w Łodzi. Podczas debaty branżowej „Nasze sprawy” prezes Jerzy Straszewski akcentował, że projekt LEX Pilot mógłby zagrozić funkcjonowaniu rynku medialnego jako takiego. „Zagrożenie było realne, ale wspólnym wysiłkiem 8 podmiotów działających na rynku stawiliśmy temu tamę”. Wiceminister

Nasze sprawy – dyskusja operatorów z przedstawicielami władzy

przykład nagrody dla Blanki Zalewskiej z TVN za wspieranie w pracy dziennikarskiej walczącej Ukrainy i Białorusi. A że z zaproszenia na konferencję skorzystała nowa Krajowa Rada Radiofonii

Wątek LEXPilot mocno wybrzmiał w panelu na temat roli telewizji lokalnych, w którym **Bogdan Łaga z TV Chopin** podkreślił, że telewizje lokalne odegrały kluczową rolę w obaleniu LEX Pilot. „Bez nasze-

cyfryzacji **Paweł Lewandowski** mówił o tym, iż źle się stało, że pakiet pke został odrzucony przez rynek. Wskazywał na wsparcie rządu dla budowy sieci, i w tym kontekście pilną potrzebę uchwa-

lenia pke (ale już bez wątku telewizyjnego), a wtórował mu niejako **prezes UKE Jacek Oko**, który wskazywał, że regulacje

odpolitycznionych i realizujących misję publiczną. Generalnie zgadzali się z tym wszyscy mówcy, choć wiceminister Lewandowski

głównych firm na rynku wskazywali na takie problemy, jak inflacja, wzrost stóp procentowych, kosztów energii czy kosztów

Panel nt. polityki regulacyjnej w sektorze mediów

powinny być dostosowane do dynamiki rynku. **Jurand Drop z DG Connect KE** podkreślił, że niedługo będziemy realizować strategię unijną „1 GB dla wszystkich” – aby nadążyć za wymogami gospodarki cyfrowej. Interującym panelem projektującym niedaleką powyborczą przyszłość rynku była debata „**Cyfrowa Polska po wyborach**” poprowadzona przez **red. Konrada Piaseckiego z TVN 24**. Wzięli w niej udział **posłowie Grzegorz Napieralski, Beata Maciejewska, Jakub Stefaniak (rzecznik PSL – Koalicja Polska), b. członek KRRiT Witold Graboś i wiceminister Paweł Lewandowski**. Dyskusję zdominowało zagadnienie przyszłości telewizji publicznej oraz tego, czy i na ile jest ona narzędziem walki politycznej władzy z opozycją i co z tym nadawcą stanie się po wyborach. Pos. **Beata Maciejewska** wskazywała, że Lewica chce mediów publicznych finansowanych z budżetu państwa- ale

postrzegał dzisiejszą TVP bardziej jako element pluralizmu poglądów i opinii na rynku mediów. **Witold Graboś** przypomniał rozwiązania z początku lat 90-tych odnoszące się do mediów publicznych, a pos. **Grzegorz Napieralski** wskazał na to, że rynek powinien pomieścić wszystkich nadawców, którzy realizują misję publiczną – choć zauważył tu miejsce dla telewizji lokalnych „które obecnie nie mają żadnego zasilania z pieniędzy publicznych”. Jakub Stefaniak, posiłkując się własnym doświadczeniami z pracy w mediach powiedział, że polityka zawsze będzie miała wpływ na media, ale chodzi o to, żeby było to miarkowane bądź ograniczane odpowiednimi regulacjami oraz misją publiczną.

Inwestycje w czasach inflacji.

Zastanawiając się nad makroekonomią kształtującą sytuację na rynku medialnym prezesi

pracy. **Piotr Baranowski z Arthur D. Little** wskazał także na inne negatywne czynniki, jak brak specjalistów czy rosnącą presję płacową. **Andrzej Abramczyk z Netii** mówił, że nie nadążają za tym nie tylko ceny jajek, ale także rachunki, jakie abonentom wystawiają operatorzy za swoje szerokie usługi. Zaś **Małgorzata Zakrzewska z P4** wskazywała, że wszystkie zyski generowane z działalności operatorów pochłaniają rosnące koszty inwestycji i konkurencji na rynku. **Marta Wojciechowska z Fiberhost** mówiła, iż może zagrozić to procesowi inwestycyjnemu „bo jak tu szacować koszty, skoro jutro już są nieaktualne”. Tymczasem firmy telekomunikacyjne nie mogą urealniać opłat za swoją paletę usług „mimo że np. cena hamburgera w znanej sieci fast food rośnie w oczach”. Ciekawe i pełne danych były konferencyjne prezentacje, np. mec. **Kingi Pawłowskiej-Nojszew-**

skiej, która skupiła się na pozyskiwaniu środków z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). Wskazywała m.in. na koszty kwalifikowane i dokonała ich kategoryzacji. „W sposób szczególny będą wspierane innowacje” – mówiła mec. Pawłowska-Nojszewska. Fundacjom rodzinnym poświęcone było wystąpienie mec. **Macieja Jójczyka z Kancelarii Prawnej Brighspot**. Mowa była nie tylko korzyściach płynących z powołania tego typu tworu (zarówno podatkowych jak i kosztowych) ale także o tym, że nie jest to rozwiązanie prawne pozbawione wad. Wystąpienie

380 obszarów inwestycyjnych, czyli mniej niż w POPC.

Witamy sztuczną inteligencję

Marcin Kruszyński z Orange Polska skupił się w swojej prezentacji na tym, co może zaoferować operator hurtowy i przedstawił wyniki badań firmy Orange na temat sposobów komunikacji z klientami. Funkcję kontaktów i podtrzymywania relacji z klientami w działaniach operatora wykonują narzędzia cyfrowe, a obecnie jesteśmy na progu zastosowania (tam gdzie jest to możliwe) narzędzi sztucznej inteligencji. Jeśli jej funkcjonalności

rokokasmowej. Korespondował z tym **red. Łukasz Dec** z Telko.in analizując zastosowanie narzędzi cyfrowych we współpracy międzyoperatorskiej. Zapytał, na ile system api jest już wystandaryzowany w skali całego rynku. Poszczególni operatorzy (**Marta Wojciechowska z Fiberhost, Maciej Nowohoński z Orange czy Magdalena Russyan ze Światłowodów Inwestycje**) stwierdzili, że do tego daleka droga i każda firma działa tu we własnym zakresie. Ale firmy pokładają za to nadzieję w technikach sztucznej inteligencji, które zapewne w niedalekiej przyszłości zwojują rynek i dokonają korekt

Uczestnicy debaty – Cyfrowa Polska po wyborach

zbiegło się z wejściem do polskiego systemu prawa fundacji rodzinnych. **Maciej Jankowski z Kancelarii Media i Wojciech Szajnar z Centrum Projektów Polska Cyfrowa** szeroko nakreślili harmonogram finansowania inwestycji szerokopasmowych z KPO/FERC. Wskazali, co szczególnie zainteresowało operatorów, że na tle dotychczasowych programów, ocena wniosków będzie prostsza, a liczba przedkładanych dokumentów zmniejszona: wyznaczono do tej pory

będą się tak rozwijać, jak do tej pory, wiele spersonalizowanych funkcji w obsłudze klienta przejdzie do historii – prorokował M. Kruszyński. **Paweł Biarda z Nexery** wskazywał, że przyszłością sieci jest multiświatłowod- ułatwia on zarówno budowę połączeń, jak i symetryczność transmisji. Stwierdził, że jeden multiświatłowod to „tysiące nowych możliwości” – także w perspektywie gospodarki 4.0 i szerszych zastosowań sztucznej inteligencji w komunikacji sze-

m.in. w zatrudnieniu personelu dedykowanego obsłudze klienta. Dyskutowano o wpływie aplikacji smart TV i AI na telewizję oraz najnowsze trendy w konsumpcji video na ekranie telewizora: zarówno **Grzegorz Stanisław z Samsung Polska**, jak i **Lucyna Koba z Nielsena** wskazali na wzrost znaczenia wbudowanych aplikacji, za pomocą których wyszukuje się na dostępnych ekranach pożądaną treść. Stają się one podręcznym narzędziem włączonym już do telewizora

Uczestnicy debaty o roli telewizji lokalnych, operatorów i nadwców w procesie kształtowania komunikacji elektronicznej

i być może w ten sposób zagrożą w przyszłości roli operatorów jako pośredników pomiędzy nadawcą a widzom. **Szymon Karbowski z StreamVX** stwierdził, że na razie nie wie co w tej mierze potrafi sztuczna inteligencja, ale „z całą pewnością o tym się niebawem boleśnie przekonamy”. **Lucyna Koba** zaznaczyła, iż model konsumpcji mediów już diametralnie się zmienił – to internet staje się wielkim ekranem zróżnicowanych treści, a ludzie (którzy nadal oglądają ponad 4 godz. telewizji linearnej dziennie) przesuwają swoje zainteresowanie na inne treści – i wydłużają swoją obecność przed dostępnymi sobie ekranami o dalsze ponad 2 godziny na dobę. Kolejnym wątkiem była kradzież sygnału i metody jej przeciwdziałania – prezes **Teresa Wierzbowska ze Stowarzyszenia** zwrócił uwagę na skalę finansową tego procederu, wynoszącą rocznie ok. 350 mln zł strat po stronie nadawców.

Panele regulacyjne i adressable TV

Panel nt. polityki regulacyjnej w sektorze mediów, prowadzony przez mc. **Ireneusza Piecucha z Kancelarii Prawnej DGTL** odniósł się m.in. do niezakończono-

nego procesu reformatingu. **Prezes Telewizji Puls Dariusz Dąbski** zaznaczył, że jako nadawca ma przygotowany komplet materiałów procesowych, aby wystąpić o odszkodowanie do państwa „wskutek źle przeprowadzonego procesu reformatingu”. Zgodzili się z tym **Dorota Żurkowska-Bytner z Discovery** i **Bogusław Kisielewski z Kino Polska**; działaczą rządu w tym zakresie bronili **Marcin Klepacki z TVP** i **Michał Karnowski z Telewizji w Polsce.pl** wskazując, iż były one podyktowane wybuchem wojny na Ukrainie i bezpieczeństwem państwa. Mówcy reprezentujący największe telewizje komercyjne wskazali, że tego typu nierówności regulacyjne nie mogą występować na w pełni dojrzałym rynku „jakim jest rynek polski”. W panelu „**Pejzaż telewizji płatnej – kto zyskuje a kto traci**” jego stały moderator **Jacek Kobierzycki z Toya** zwrócił uwagę, że oglądalność linearnej telewizji maleje (względem np. serwisów vod), ale przychody z tej działalności rosną. **Michał Winnicki** powiedział, że **MWE Networks** funkcjonuje na rynku „takim jaki on jest” i ma się bardzo dobrze – chodzi po prostu o to, aby dotrzeć do klienta z dobrą ofertą i stąd

„mamy w swojej ofercie już 13 zróżnicowanych kanałów”. Moderator nazwał przedsięwzięcia Winnickiego „gazetami polskiego rynku telewizyjnego”. **Małgorzata Wojtaszko z Vectry** podkreśliła, że widz na rynku „jest obecnie najbardziej wygrany” – dostarczane jest mu wszystko w takim modelu, jaki jest mu wygodny. Mówcy panelu (**Jacek Koskowski, Krzysztof Świergiel, Marcin Skabara i Michał Walewski**) polemizował m.in. na temat serwisów streamingowych i roli OTT – prawdopodobnie nie wyprą one telewizji linearnej, a obserwujemy raczej utelewizynienie internetu. Obejmuje to także transmisje sportowe.

Red. **Patryk Pallus z Wirtualnych Mediów** w swoim panelu na temat DAI starał się prześledzić działania nadawców związane z adressable TV. „Wielu z nich podjęło działania na swoją rękę w zakresie DAI, nie czekając na oficjalne uruchomienie systemu przez GPW”. Mówcy wskazywali, iż niewiele się w tej sprawie dzieje, mimo że stanowisko KRRiT jest od paru lat temu przychylne. Ekspert rynku **Marcin Grabowski** ocenił, że może to dać korzyści rządowi ok. 600 mln zł rocznie, zaś prezes zarządu GPW DAI **Paweł**

Uczestnicy dyskusji – Wpływ sytuacji makroekonomicznej na funkcjonowanie operatorów telekomunikacyjnych w Polsce

Laskowski poinformował o krokach, jakie mają się już niebawem zdarzyć – rozwiązania komercyjne będą dostępne na przełomie 2023/2024 r. **Bogdan Pruszkowski** zwrócił uwagę, że DAI łączy się z oczekiwaniem operatorów na owe przychody.

Nagrody branży

Konkurs Programów Telewizji Lokalnych „To Nas Dotyczy”, w którym głównym laurem jest statuetka Kryształowego Ekranu, miał szczególny przebieg. 16 telewizji lokalnych, nadających swoje programy w sieciach kablowych

operatorów PIKE, nadesłało ogółem 99 materiałów filmowych: 34 w kategoriach „Moja Mała Ojczyzna”, 25 w kategorii „News”, 18 w „Zwyczajnie niezwykajni” i 9 w „Społecznie wrażliwi”. W tym roku KRRiT znacznie zwiększyła pulę nagród przyznawanych

Od lewej Włodzimierz Zieliński, Luba Jaroszewski i Jerzy Straszewski

GALA

OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI OPERATORÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

laureatom, obdarzonej przez Radę szczególnymi względami, kategorii „Moja Mała Ojczyzna”. Jej zwycięzca – **Nowa Telewizja Słupsk**, za audycję „**Tajemnice Pomorza**” autorstwa **Tomasza Częścika**, otrzymała **7 tys. zł**. Za zajęcie drugiego miejsca, **5 tys. zł** przypadło **Telewizji Pro-art z Ostrowa Wielkopolskiego** za materiał „**Zapis Jarocina**” autorstwa **Hanny Olejnik**. Trzecie miejsce przyniosło **Telewizji Asta z Piły**, za „**Naturalnie w lesie. Grób księżniczki**” autorstwa **Agnieszki Kledzik** – **3,5 tys. zł**. W kategorii „**News**” zwyciężyła **TV TOYA** za materiał „**Absurd na ul. Herbowej**” **Tomasza Bogołębskiego**. W kategorii „**Zwyczajnie niezwykajni**” laur również przypadł **TV TOYA** za materiał „**Piękno jest we mnie**” autorstwa **Kamili Basińskiej**. W kategorii „**Społecznie wrażliwi**” „**Kryształowym Ekranem**” nagrodzono jeleniogórską telewizję **DAMI** za materiał „**PCR rodziny zastępcze**” autorstwa **Kamili Krawieckiej-Bryl**. Podczas konkursu nagrodzono także materiał w kategorii „**Stop LEX**

Pilot” – nagrodę finansową prezesa PIKE otrzymał **spot reklamowy poznańskiej telewizji WTK „Wolność wyboru”**. W imieniu operatorów ukraińskich na gali wystąpiła **Luba Jaroszewski**, która we wzruszającym wystąpieniu podziękowała operatorom za dotychczasowe wsparcie i przekazała prezesom **Jerzemu Straszewskiemu i Włodzimierzowi Zielińskiemu** podziękowania za

wsparcie ofiarując flagę z napisem „**Kiedy razem jesteśmy jak rodzina**” i fragment pocisku agresora – jako upamiętnienie bohaterstwa Ukrainy wobec agresji Rosji. Jerzy Straszewski, dziękując za te wyrazy pamięci powiedział, że PIKE pomoże ukraińskim operatorom w odbudowie zniszczonej infrastruktury. Wieczór zakończył się „nocnymi Polaków rozmowami” podczas after party w legendarnym Klubie SPATiF w Sopocie. Oczywiście konferencje okraszono tradycyjnymi deserami – jak biegiem operatorów czy prezentacją przygotowaną przez TVN (z bohaterami swojej telewizji śniadaniowej), co pokazało tylko, że konferencje PIKE na dobre powróciły na stare tory. Na zakończenie konferencji prezes PIKE zaprosił gości i uczestników do Łodzi na 50. Międzynarodową Konferencję i Wystawę PIKE 2023 w dniach 2–4.10.2023 roku, której będzie m.in. towarzyszyć Międzynarodowe Forum Operatorów poświęcone tematowi odbudowy rynku medialnego i telekomunikacyjnego Ukrainy.

Wnioski z raportu Arthur D. Little

Niepewność, ryzyko, konsekwencje

OPR. AK

Skokowy wzrost inflacji dotknął cały sektor telekomunikacyjny i spowodował bezprecedensowy w ostatnich dwóch dekadach wzrost kosztów. Większość ankietowanych przedsiębiorców wskazuje, że utrzymywanie się wysokiej inflacji w średnim okresie, połączone z ograniczeniami regulacyjnymi w zarządzaniu ofertą, wpłynęło na obniżenie jakości i konkurencyjności sektora.

Taki scenariusz przełożyłby się negatywnie na funkcjonowanie państwa i jakość życia obywateli ze względu na strategiczne znaczenie infrastruktury telekomunikacyjnej dla gospodarki – **wynika z raportu „Wpływ sytuacji makroekonomicznej na funkcjonowanie operatorów telekomunikacyjnych w Polsce”**, opracowanego przez **Arthur D. Little** na zlecenie **Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej (PIKE)**.

Rynek apeluje o likwidację barier rozwojowych

Aż **80 proc.** ankietowanych przedsiębiorców wskazało na pogorszenie sytuacji finansowej, **70 proc.** operatorów wskazuje na konieczność rewizji planów inwestycyjnych lub już dokonało korekt w perspektywie 1–3 lat i tyle samo wskazań implikuje ryzyko obniżenia jakości i konkurencyjności usług.

„Stworzyliśmy w Polsce najbardziej konkurencyjny i różnorodny rynek mediów i telekomunikacji, z najlepszym stosunkiem ceny do jakości. Jako branża widzimy potrzebę podjęcia pilnego dialogu z regulatorami, żeby wypracować narzędzia działania w środowisku wysokiej inflacji, które pozwolą rozwijać oferty i chronić konsumentów w zrównoważony

sposób. Rynek zbudował sztuczną tamę, biorąc na siebie cały wpływ wzrostu kosztów, a brak przewidywalności regulacyjnej jest w obecnych warunkach ekonomicznych szczególnie bolesny dla przedsiębiorców” – mówi **Jerzy Straszewski, Prezes PIKE**.

Rosnące obciążenia dla przedsiębiorców, niepewność regulacyjna oraz ekonomiczna stanowią ryzyko dla inwestycji w utrzymanie i rozwój usług

W latach 2018–22 inflacja wzrosła o **26 proc.**, ceny energii o **160 proc.**, koszty płać o **40 proc.**, a koszty finansowania o ponad **400 proc.** WIBOR wzrósł z pozio-

mu **1,7 proc.** w I kwartale 2018 r. do **7,1 proc.** w IV kwartale 2022 r., a kurs dolara i euro, będących walutami rozliczeń za sprzęt, treści i szereg kluczowych dla działalności usług, poszybował w górę między I kwartałem 2018 r. a IV kwartałem 2022 r. o **30 proc. (USD)** i **12 proc. (EUR)**. Jednocześnie w tym okresie ceny usług telekomunikacyjnych pozostały na niezmiennym poziomie, a rosnących kosztów nie zrekompensowały przychody na użytkownika – ARPU z usług telewizyjnych spadło o około 10 proc., a z internetu stacjonarnego wzrosło zaledwie o 8 proc., znacząco poniżej wzrostu inflacji. „Wzrost ARPU z usług telekomunikacyjnych od 2018 r. był

średnio trzykrotnie niższy od wzrostu cen innych mediów i o 18 punktów procentowych niższy od inflacji. W badanym okresie, tj. w latach 2018–2022, przychody branży telekomunikacyjnej uległy nieadekwatnej zmianie względem poziomu inflacji oraz w otoczeniu rosnących cen innych mediów i kosztów działalności. W raporcie porównaliśmy sytu-

dla rozwoju gospodarki. To było widać zwłaszcza w pandemii, gdy wiele usług i biznesów można było z dnia na dzień przenieść do sieci, dzięki stałym inwestycjom operatorów w jakość infrastruktury m.in. wysokie przepływności sieci. Dziś wysoka inflacja zagraża przyszłym inwestycjom i wymaga proaktywnego działania rynku i decydentów, aby zapobiec

inwestycyjne, w tym m.in. Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, aukcja na częstotliwości 5G. Przy rosnącym koszcie finansowania będzie coraz trudniej utrzymać plany inwestycyjne. Sytuacja makroekonomiczna dojrzała do szerokiego dialogu dla telekomunikacji, w ramach którego będziemy współpracować ze wszystkimi decydentami, w tym przede wszystkim z UKE, UOKiK i Ministerstwem Cyfryzacji” – mówi **Stefan Kamiński, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji**. Anketowani operatorzy uważają, że utrzymywanie się niestabilnej sytuacji makroekonomicznej negatywnie przełoży się na dostępność i jakość usług telekomunikacyjnych w Polsce, ponieważ potrzeby inwestycyjne sektora stale rosną. **Karol Skupień, prezes Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej** wskazuje na szczególnie trudną sytuację lokalnych ISP.

„Sytuacja, w jakiej znajdują się dziś mali przedsiębiorcy, borykający się ze wzrostami cen energii, płac, nowymi regulacjami, a także wysokimi kosztami finansowania jest bezprecedensowa. Każdego miesiąca poszerza się lista obciążeń regulacyjnych i podatkowych, a wskaźniki makroekonomiczne są bezlitosne. Bez wsparcia dla przedsiębiorców, mniejsi lokalni czempioni mogą zniknąć z rynku, bezpowrotnie obniżając jego konkurencyjność” – ocenia.

Raport „Wpływ sytuacji makroekonomicznej na funkcjonowanie operatorów telekomunikacyjnych w Polsce” przygotowany przez Arthur D. Little dostępny jest na stronie tarczadlatelekomunikacji.pl

Badanie przeprowadzono w maju 2023 r. wśród spółek zrzeszonych w izbach: PIKE, KIGEIT, PIIT, KIKE. Próbką spółek zawiera szeroki przekrój operatorów, pokrywając biznesy docierające do mniej niż 20 tys. gospodarstw domowych oraz takie, w których zasięgu infrastruktury stacjonarnej znajduje się ponad 200 tys. gospodarstw.

W jaki sposób obecna sytuacja makroekonomiczna wpłynęła na działalność i sytuację finansową firmy ?

52%

Sytuacja finansowa firmy uległa znacznemu pogorszeniu

28%

Sytuacja finansowa firmy nieznacznie się pogorszyła

20%

Sytuacja finansowa firmy nie uległa zmianie

0%

Sytuacja finansowa firmy uległa poprawie

ację operatorów w Polsce z operatorami w wybranych krajach Europy Zachodniej, w których waloryzacja cen usług obejmowała zarówno nowych, jak i dotychczasowych klientów, co było bardziej zrównoważone” – mówi **Piotr Baranowski, Partner Zarządzający w Arthur D. Little**. Aż **85 proc.** operatorów spodziewa się dalszego wzrostu kosztów. Wśród największych ryzyk, związanych z brakiem proaktywnego działania rynku i decydentów wskazywane są ograniczenia nakładów na rozbudowę i utrzymanie sieci, zmniejszenie konkurencyjności oferty, skokowy wzrost cen usług w przyszłości, pogorszenie jakości usług i ograniczenie wyboru dla konsumentów, a także obniżenie poziomu bezpieczeństwa sieci oraz spadająca konkurencja na rynku.

„Niekorzystna sytuacja makroekonomiczna osłabia konkurencyjność rynku, a branża telekomunikacyjna jest kluczowa

pogorszeniu jakości i dostępności usług w przyszłości” – dodaje **Andrzej Dulka, Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji**.

Potrzeby inwestycyjne sektora są wyższe niż w innych branżach i stale rosną

Branża potwierdza, że utrzymywanie się niestabilnej sytuacji makroekonomicznej negatywnie przełoży się na dostępność i jakość usług telekomunikacyjnych w Polsce, ponieważ potrzeby inwestycyjne sektora stale rosną. „Infrastruktura telekomunikacyjna ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania państwa, gospodarki i obywateli. Tylko w latach 2018–22 wolumen transmisji danych wzrósł o około 125 proc., co nie byłoby możliwe bez stałych inwestycji operatorów w infrastrukturę sieciową, którzy w tym czasie finansowali jej rozbudowę i utrzymanie. Przed nami ogromne wyzwania

Problemy i rola lokalnych nadawców

Ratujemy telewizję lokalne

TEKST PIKE

5 lipca br. w Senacie RP odbyła się debata pt. „Panel ekspercki. Rola telewizji lokalnych w debacie publicznej”. Celem spotkania było umiejscowienie telewizji lokalnych w debacie publicznej i zaadresowanie potrzeby stworzenia nowego modelu finansowania telewizji lokalnych w Polsce. Debata zainaugurowała przygotowaną przez PIKE ogólnopolską akcję „Ratujemy telewizję lokalne”^{*}.

W dyskusji na temat sytuacji telewizji lokalnych i zapewnienia im finansowania wzięli udział eksperci rynku medialnego, przedstawiciele telewizji lokalnych zrzeszonych w **Polskiej Izbie Komunikacji Elektronicznej** oraz politycy, w tym członkowie **Sejmowej Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, Sejmowej i Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Senackiego Zespołu ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw**.

- Współorganizatorem spotkania senatorów i posłów z przedstawicielami telewizji lokalnych była

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej, wspierająca telewizje lokalne od ponad 20 lat. W Polsce działa ponad 150 telewizji lokalnych, które pełnią misję publiczną, integrują lokalne społeczności oraz tworzą silny fundament dla społeczeństwa obywatelskiego. Niestety nie mają one zapewnionego stałego źródła finansowania, a w ustawie o radiofonii i telewizji nie ma o nich nawet wzmianki. Zapewnienie finansowania lokalnych nadawców jest dla wielu z nich szansą na kontynuowanie działalności, ale rozpoczynając dyskusję o przyszłości telewizji lokalnych chcemy mówić nie tylko

o przetrwaniu, ale też o rozwoju tych podmiotów, właśnie ze względu na ich ogromne znaczenie dla społeczności, do których docierają. Przy okazji LEX pilot przekonaliśmy się, że debata publiczna może doprowadzić do pozytywnych zmian, dlatego pozytywnym sygnałem są zapowiedzi konkretnych propozycji legislacyjnych o których usłyszeliśmy w trakcie spotkania, a których efekty mamy poznać w październiku. – **mówi Jerzy Straszewski, Prezes PIKE**.

Debatę poprzedziła konferencja prasowa w trakcie której głos zabrali współorganizatorka debaty, wiceprzewodnicząca Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej **Magdalena Kochan**, współorganizator debaty, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii **Grzegorz Napieralski**, przewodnicząca Komisji Kultury i Środków przekazu **Barbara Zdrojewska**, przewodniczący Senackiego Zespołu ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw **Adam Szejnfeld**, a także zastępczyni przewodniczącego sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu **Iwona Śledzińska-Katarasińska**, przewodniczący sejmowej Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii **Jan Grabiec**, oraz Prezes PIKE **Jerzy Straszewski**.

Debata w Senacie

Telewizje lokalne to posiadające koncesję KRRiT stacje telewizyjne, nadające strumieniowo program kierowany do mieszkańców konkretnego miasta lub powiatu (powiatów). Aktualnie w Polsce jest ponad 150 takich podmiotów, a większość z nich, to niezależne telewizje, prowadzone przez prywatnych przedsiębiorców. Wg badań prowadzonych przez Krajowy Instytut Mediów telewizje lokalne ogląda w Polsce 5,2 mln osób w wieku 15 lat i więcej. Największe lokalne telewizje ogląda prawie 350 tys. widzów, a najmniejsze – 7,5 tys. Najwięcej telewizji lokalnych (po 16) jest w województwach wielkopolskim i mazowieckim. Po 12 telewizji jest w województwach dolnośląskim (0,9 mln widzów) i podkarpackim (0,5 mln), a najmniej, bo tylko jedna – w województwie opolskim.

- Jesteśmy konsekwentni i spełniamy obietnicę, która padła podczas wysłuchania publicznego przy tzw. ustawie LEX pilot. Prawie wszystkie telewizje lokalne przyjechały wtedy na to spotkanie i mówiły o swoich problemach, swojej sytuacji i co tak naprawdę chcą robić, a gdzie napotykają przeszkody. Dziś otwieramy taką debatę i chcemy wysłuchać telewizji lokalnych oraz ich pomysłów na przyszłość – powiedział w trakcie konferencji prasowej **Grzegorz Napieralski**, inicjator i współorganizator debaty.

W panelu eksperckim udział wzięli: **Witold Graboś**, ekspert rynku medialnego, członek Rady Konsultacyjnej PIKE, **Krzysztof Luft**, były członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, **Maciej Świrski**, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Moderatorem spotkania był

Jakub Woźny z Kancelarii Prawnej Media.

W trakcie spotkania swoje wystąpienia wygłosili przedstawiciele telewizji lokalnych: **Ewa Michalska**, (Fundacja Fundusz Telewizji Lokalnych), **Anna Kobielska-Okrój** (Telewizja

Olsztyn), **Rafał Tatarek** (Rekord Grupa Mediowa), **Juliusz Marek** (Stowarzyszenie Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne).

- Media lokalne zajmują się sprawami, które dotyczą ludzi tu i teraz i pokazują jak lustro to co dzieje się w społeczeństwie. Zajmujemy się tym, że gdzieś na ulicy w mieście powiatowym wycinane są bezprawnie drzewa, czy tym że osoby niepełnosprawne na skutek barier architektonicznych mają problemy z tym, żeby się swobodnie poruszać. Mówimy o tym, że gdzieś droga jest w tak fatalnym stanie, że mieszkańcy tej ulicy nie mogą przemieszczać się z domu do pracy. Pracujemy u podstaw i tak naprawdę to u nas jak w lustrze przeglądają się obywatele tego miasta i szukają odpowiedzi na to kim są, kim jesteśmy my jako Polacy i jako obywatele. Podejmując z nami walkę o lokalne telewizje, podejmujecie

RATUJMY TELEWIZJE LOKALNE

Proart), **Patrycja Drewa**, (Twoja Telewizja Morska), **Piotr Marek** (Truso Media), **Bogda Orzechowska** (Telewizja Suwałki), **Adam Pachura** (Telewizja Sudecka), **Eugeniusz Domański** (Telewizja

Państwo walkę o demokrację w wymiarze lokalnym, a przez to ogólnopolskim. Telewizje lokalne stanowią podwalinę pod realizację wartości społeczeństwa demokratycznego. Żadna z naszych stacji nie ma milionowej publiczności, ale razem mamy ją naprawdę ogromną. Ratujmy telewizje lokalne. – powiedziała **Anna Kobielska-Okrój**, dyrektor generalna Telewizji Proart.

* Inicjatywa „**Ratujmy telewizje lokalne**” ma na celu doprowadzenie do nowelizacji Ustawy medialnej, która zapewni telewizjom lokalnym dalsze funkcjonowanie. Szczegóły dotyczące akcji „**Ratujmy telewizje lokalne**”, znaczenie i potencjał telewizji lokalnych znajdują się na stronie: <https://ratujmytelevizjelokalne.pl>.

Deбата w Senacie

Rynek telekomunikacyjny 2022

Od COVID-u do normalności

OPR. AK

W 2022 r. przychody firm z działalności telekomunikacyjnej spadły w stosunku do 2021 r. o 0,4 proc. i wyniosły 40,63 mld zł - szacuje Urząd Komunikacji Elektronicznej w najnowszej publikacji „Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce”. Za to wydatki na inwestycje telekomunikacyjne skoczyły aż o 26,3 proc. do 11,24 mld zł.

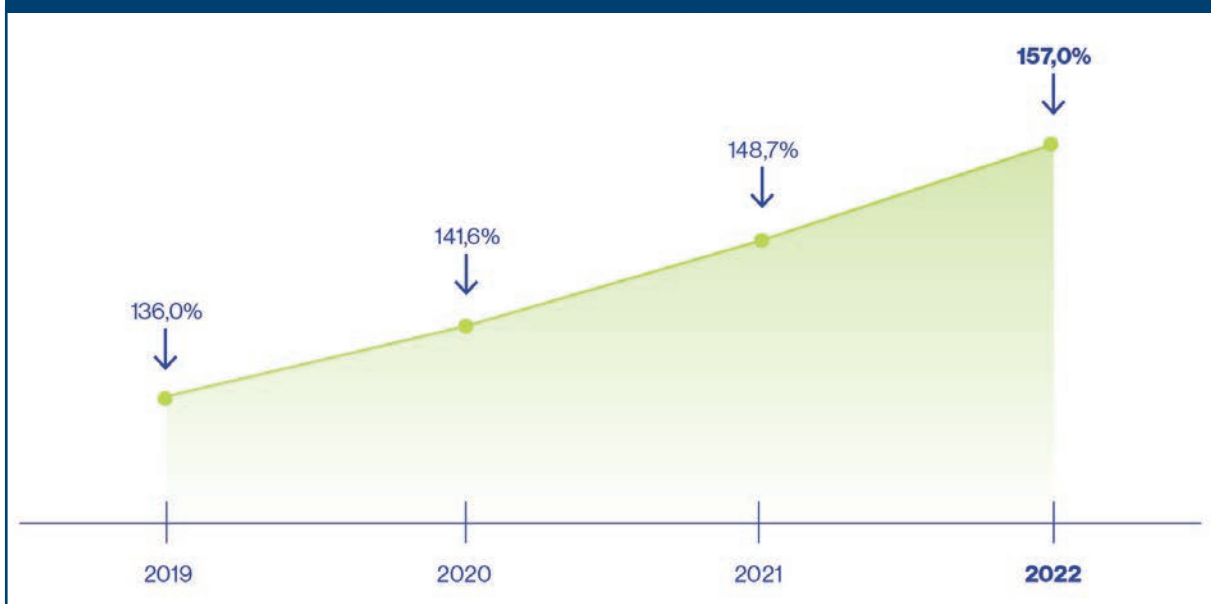
Łączna liczba firm świadczących usługi na rynku telekomunikacyjnym w 2022 r. wyniosła **3224**, tj. **zmałała o 6 proc.** w porównaniu do 2021 r. W roku objętym raportem **15 firm** funkcjonowało jako duże podmioty, natomiast **3209** to małe i średnie przedsiębiorstwa – MŚP. Udział MŚP w liczbie świadczących usług ogółem wyniósł, podobnie jak

rok wcześniej **99,53 proc.** Duże firmy, które pod względem liczby stanowiły **0,47 proc.** wszystkich firm świadczących usługi telekomunikacyjne, wygenerowały **85,06 proc.** łącznego przychodu z tych usług. Uzyskany przez MŚP przychód to **6,07 mld zł**, co stanowiło **14,94 proc.** przychodu ogółem

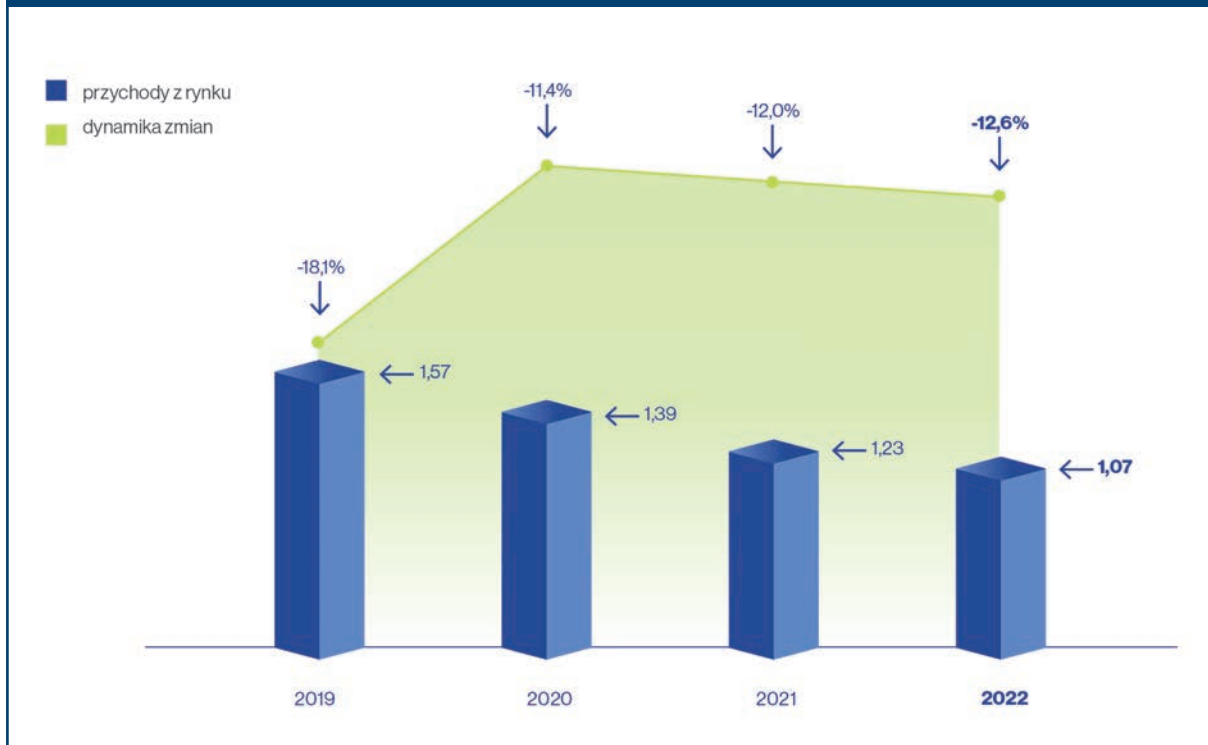
Telefonia mobilna ma się coraz lepiej

W 2022 r. telefonia ruchoma stanowiła **35,2 proc.** wartości rynku telekomunikacyjnego. Przychody z usług wzrosły o **7,6 proc.** w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły **14,40 mld zł**. Łączna liczba kart SIM wzrosła o **4,8 proc.** i wyniosła **59,28 mln**, z czego 11,3 proc.

Penetracja usługami telefonii ruchomej w Polsce

Wartość rynku telefonii stacjonarnej (w mld zł) oraz dynamika zmian

stanowiły karty M2M. Wzrosła liczba wiadomości RCS wysłanych w kraju (o 23,0 proc.), podczas gdy liczba wysłanych wiadomości SMS spadła o 4,1 proc. Po okresie pandemii SARS-CoV-2, wielkość usług roamingu wróciła do stanu sprzed jej wybuchu. Penetracja usługami telefonii ruchomej w Polsce wyniosła **157 proc.** (wzrost o 8,3 pp. w stosunku do 2021 r.). Istotnym i wyjątkowym czynnikiem mającym wpływ na zwiększenie penetracji tymi usługami był bardzo duży napływ uchodźców z Ukrainy po wybuchu wojny. Liczba kart SIM wzrosła o 2,0 mln sztuk rok do roku, osiągając poziom **52,6 mln**. Wzrost penetracji wynika również ze wzrostu liczby kart SIM M2M5. Ich liczba zwiększyła się o 0,7 pp. i osiągnęła poziom 6,69 mln sztuk. Karty te stanowiły 11,3 proc. wszystkich kart. Na koniec 2022 r. na polskim rynku telefonii mobilnej działalność prowadziło **126 przedsiębiorców telekomunikacyjnych**. Spośród nich czterech posiadało własną infrastrukturę (operatorzy MNO), zaś 122

korzystało z sieci wybranego partnera technologicznego (MVNO, MVNE, ISP). **Jako MNO funkcjonowały: Orange Polska SA, Polkomtel Sp. z o.o., P4 Sp. z o.o. oraz T-Mobile Polska SA.**

Stacjonarnych coraz mniej

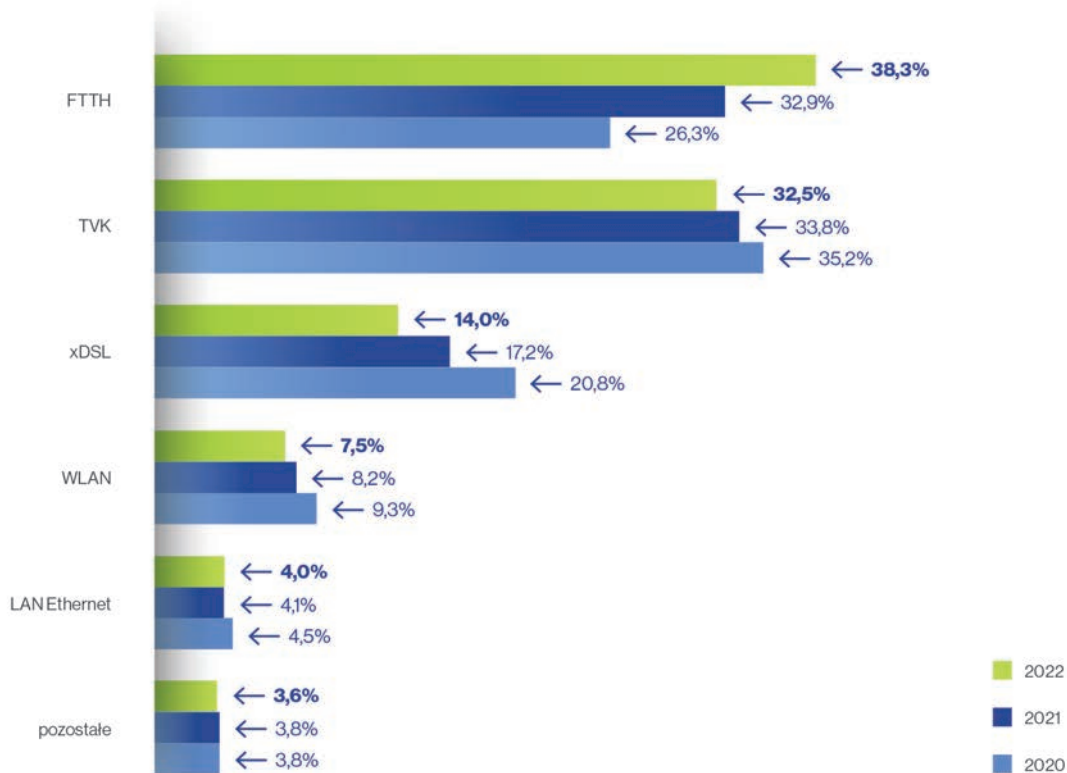
W 2022 r. z usług telefonii stacjonarnej korzystało **2,43 mln** abonentów, o **10,7 proc.** mniej niż w roku poprzednim. Przychody z tytułu świadczenia usług telefonicznych wyniosły **1,07 mld zł**, o **12,6 proc.** mniej w porównaniu do 2021 r. Stale maleje penetracja usługami (łączami) telefonii stacjonarnej. W ubiegłym roku wskaźnik procentowy dla całego kraju wyniósł **6,8 proc.** Całkowity czas trwania połączeń telefonicznych wyniósł 3,05 mld minut, o 28,9 proc. mniej w porównaniu do poprzedniego roku. Rynek telefonii stacjonarnej w Polsce jest jednym z tańszych w Unii Europejskiej. Mniej niż połowę spośród łącznej liczby własnych łączy abonenckich stanowiły łączy w technologii **POTS (47,4 proc.)**. Drugą pod

względem udziałów (**25, 5 proc.**) technologią wykorzystywaną do świadczenia usług telefonii stacjonarnej był **modem kablowy (TVK)**. Na trzecim miejscu znalazła się technologia **ISDN (18,8 proc.)**. Udział pozostałych rodzajów łączy wyniósł **8,3 proc.**

Światłowód bije kabel

Rynek dostępu do internetu w Polsce w 2022 r., wzorem poprzednich lat, charakteryzował się rozdrobnieniem, choć liczba firm świadczących usługi zmalała. Usługę dostarczało **2607** przedsiębiorców (w tym **1185** w technologii światłowodowej), tj. o **149** mniej niż rok wcześniej. Mimo spadku liczby podmiotów świadczących usługi, łączna liczba użytkowników dostępu do internetu wyniosła **17,91 mln**, co oznacza wzrost o **3,5 proc.** w stosunku do poprzedniego roku. Tendencja ta dotyczyła również przychodów z usług oraz średniego przychodu na użytkownika (ARPU). Wartość rynku dostępu do internetu w 2022 r. wyniosła **7,67 mld zł**, o **7,4 proc.** więcej niż w 2021 r. W tej

Struktura użytkowników dostępu stacjonarnego ze względu na wykorzystywaną technologię dostępową

kwocie **5,4 mld zł** przypadało na internet stacjonarny (o 9,7 proc. więcej niż rok wcześniej). Z usług internetu stacjonarnego w 2022 r. korzystało **63,2 proc.** gospodarstw domowych, co oznacza wzrost o **3,4 pp.** wobec roku poprzedniego i **9,16 mln** abonentów (o prawie 500 tys. więcej niż w 2021 r.). **Najpopularniejszą technologią stacjonarną były światłowody. Udział FTTH w strukturze użytkowników wzrósł do 38,3 proc., co przesunęło łącza telewizji kablowej z pierwszej pozycji w 2021 r. na drugą w 2022 r.**

Kolejny rok z rzędu nie zmieniła się w znaczący sposób struktura udziałów pod względem liczby użytkowników internetu stacjonarnego. Głównym graczem na rynku pozostał **Orange Polska**. Jego udział w 2022 r. spadł do **23,8 proc.** Podobnie jak rok wcześniej, drugie miejsce należało do **UPC Polska** z udziałem

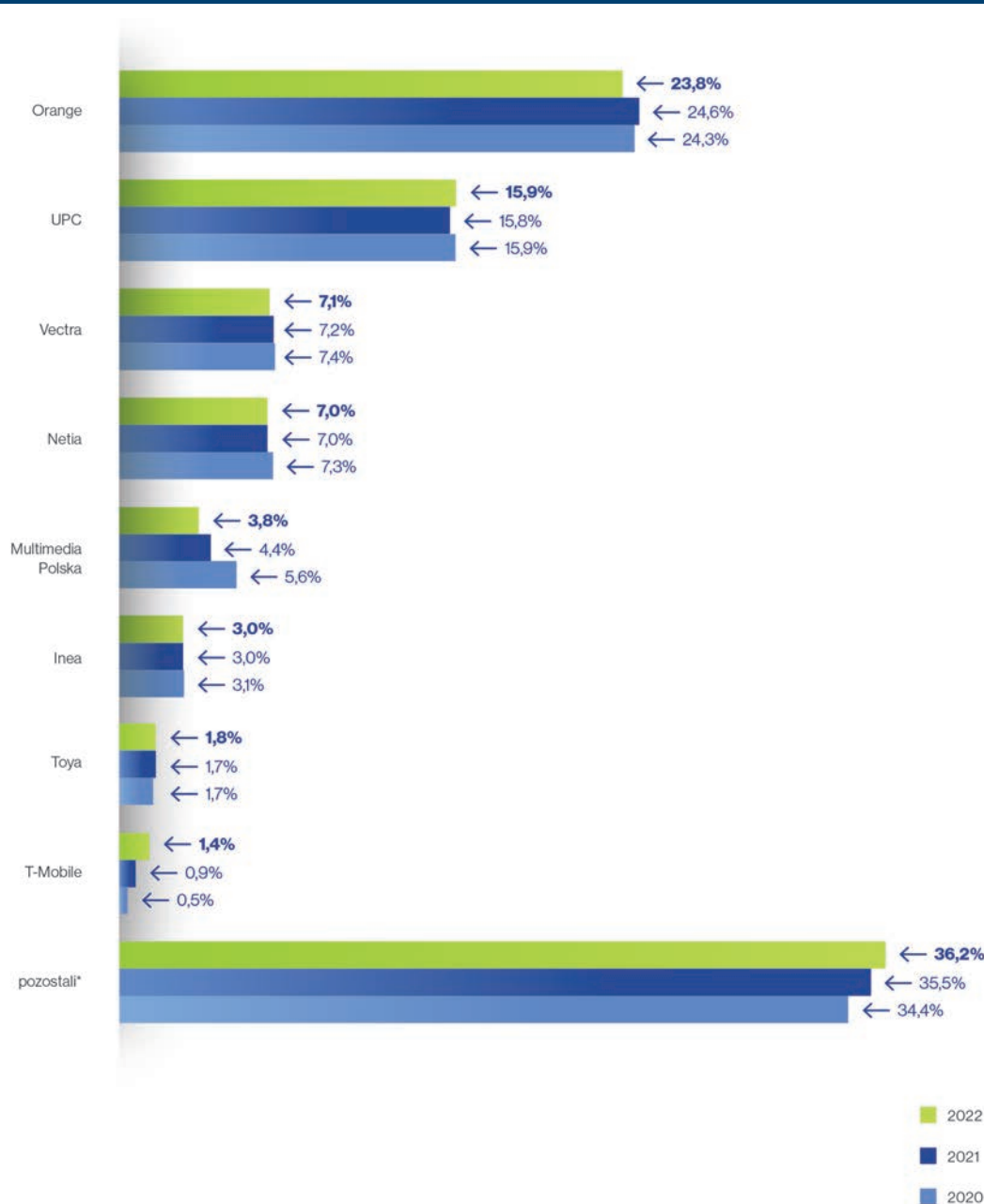
15,9 proc., większym o 0,1 pp. niż w poprzednim roku. Kolejne dwa miejsca o zbliżonym do siebie udziale zajęły **Vectra i Netia** (odpowiednio **7,1 proc i 7,0 proc.**). W ich przypadku zmiany wobec poprzedniego roku były nieznaczne. Powyżej 1 proc. udziału w liczbie klientów posiadały ponadto **Multimedia, INEA, TOYA i T-Mobile**. W przypadku ostatniej firmy widoczny jest dynamiczny wzrost liczby użytkowników dostępu stacjonarnego. W 2022 r. liczba użytkowników tego przedsiębiorcy wzrosła o **76,4 proc.** rok do roku, w poprzednim roku o **97,6 proc.**, w związku z czym udział w liczbie użytkowników dostępu stacjonarnego wzrósł do **1,4 proc. (o 0,5 pp.)**. Internet stacjonarny w Polsce wciąż przyspiesza, lecz wolniej niż w poprzednich latach. Z internetu o przepustowości minimum **100 Mb/s** skorzystało w 2022 r. **69,9 proc.** użytkow-

ników internetu stacjonarnego. W przypadku dostępu stacjonarnego penetracja usługą w 2022 r., liczona liczbą łączy na liczbę ludności, nadal była najniższa w porównaniu do pozostałych krajów Unii Europejskiej. Nasylenie stacjonarnym internetem szerokopasmowym w naszym kraju wzrosło o 0,4 pp. i osiągnęło poziom **22,8 proc.** **Wskaźnik penetracji był o 13 pp. niższy od wskaźnika średniej krajów UE.**

Internet mobilny górą... oprócz 5G

W 2022 r. klienci dostępu mobilnego, świadczonego za pomocą dedykowanych urządzeń typu modemy, karty czy klucze, podobnie jak rok wcześniej, stanowili mniej niż połowę klientów dostępu do internetu ogółem. Dostęp mobilny świadczony był dla **48,9 proc.** użytkowników internetu ogółem (spadek o 1 pp. wobec 2021 r.). Z dedykowanego

Udziały operatorów pod względem liczby użytkowników internetu stacjonarnego

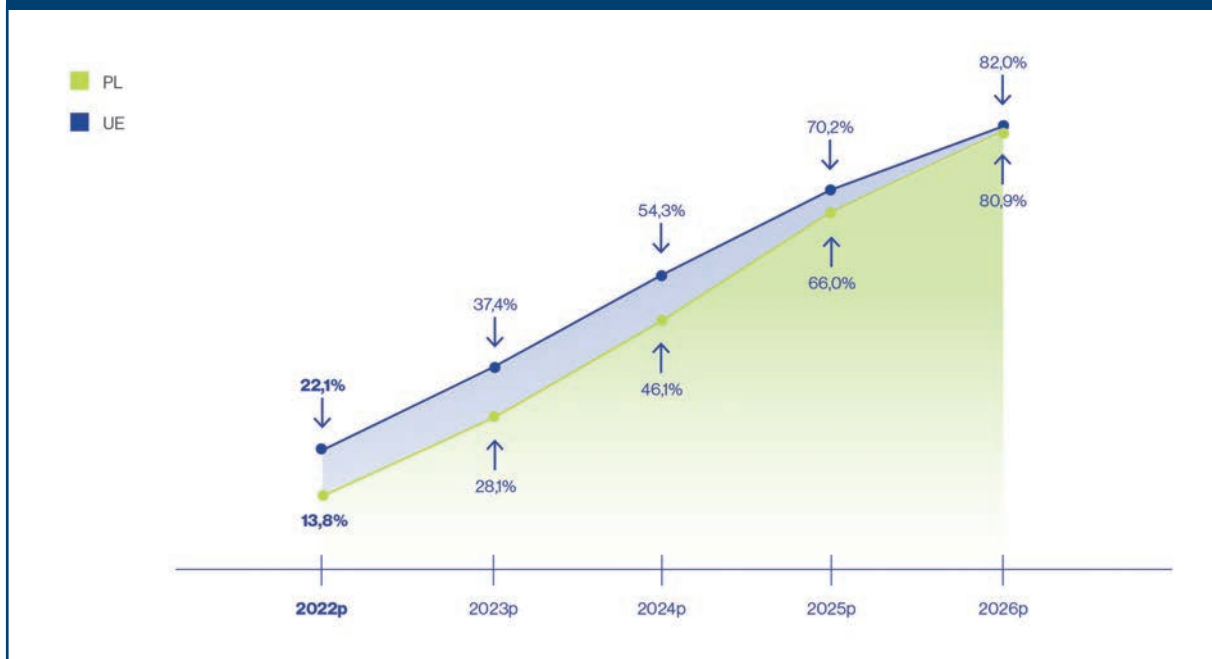
dostępu do internetu korzystało w 2022 r. **8,75 mln** użytkowników. W 2022 r. przychód z usług dostępu mobilnego wzrósł o **2,4 proc.** do **2,3 mld zł**. Zwiększył się średni przychód na użytkownika w dostępie mobilnym. W 2022 r. kształtował się na poziomie **21,54 zł** (wzrost o 0,3 pp). ARPU z internetu mobilnego było ponad dwukrotnie niższe niż z usług świadczonych za pomocą dostępu stacjonarnego. Liderem rynku

dostępu mobilnego w 2022 r. pozostał **Orange Polska**, który świadczył usługi dla **34,8 proc.** użytkowników tej technologii (wzrost o 3,1 pp. wobec 2021 r.). Drugie miejsce, podobnie jak w poprzednim roku, zajął **Polkomtel**. W 2022 operator świadczył usługi dla **23 proc.** klientów, a jego udział zwiększył się o 0,7 pp. w stosunku do 2021 r. Na trzeciej pozycji, podobnie jak rok wcześniej, znalazł się

P4 który świadczył usługi dla **17,8 proc.** użytkowników - firma odnotowała spadek udziału o 3,4 pp. Czwarty w rankingu T-Mobile wzmocnił swój udział w rynku o 0,1 pp

Słaby wynik penetracji w zakresie dostępu stacjonarnego w Polsce rekompensuje nam wskaźnik nasycenia usługami w zakresie dostępu mobilnego (wszystkie rodzaje dostępu). W 2022 r. **Polska, wzorem lat ubiegłych,**

Porównanie udziału technologii 5G w liczbie łącz mobilnych wykorzystywanych do świadczenia usług dostępu do internetu w Polsce do średniej unijnej (prognoza)

uzyskała najlepszy wynik pod tym względem wśród krajów Wspólnoty. Wyliczona przez KE penetracja internetem mobilnym w Polsce w 2022 r. wyniosła **214,6 proc.**. Oznacza to wzrost o 15 pp. wobec 2021 r. **Penetracja w Polsce była wyższa od średniej unijnej aż o 96,7 pp.** W ślad za Polską podąża Estonia, która w 2022 r. objęła dostępem mobilnym **195,1 proc.** ludności. Trzecia w kolejności była Finlandia (**158,1 proc.**). Najniższy wynik odnotowały Węgry (**84,5 proc.**). Dużo gorzej jednocześnie ma się sytuacja z **dostępem do sieci 5G**. Cieszyło się nim w 2022 r. **13,8 proc.** użytkowników dostępu mobilnego, podczas, gdy średnia UE wyniosła **18,1 proc.** Daje nam to dopiero **15 miejsce**. Najwyższy wynik uzyskała w tym względzie **Dania** (46,5 proc.). Natomiast najslabiej rozwinięta technologia 5G występowała na **Litwie** (0,5 proc.). Według prognoz Analsys Mason udział 5G w dostępie mobilnym w krajach UE będzie dynamicznie rósł, a w 2026 r. może wynieść nawet 82 proc. łącznej liczby dostępów mobil-

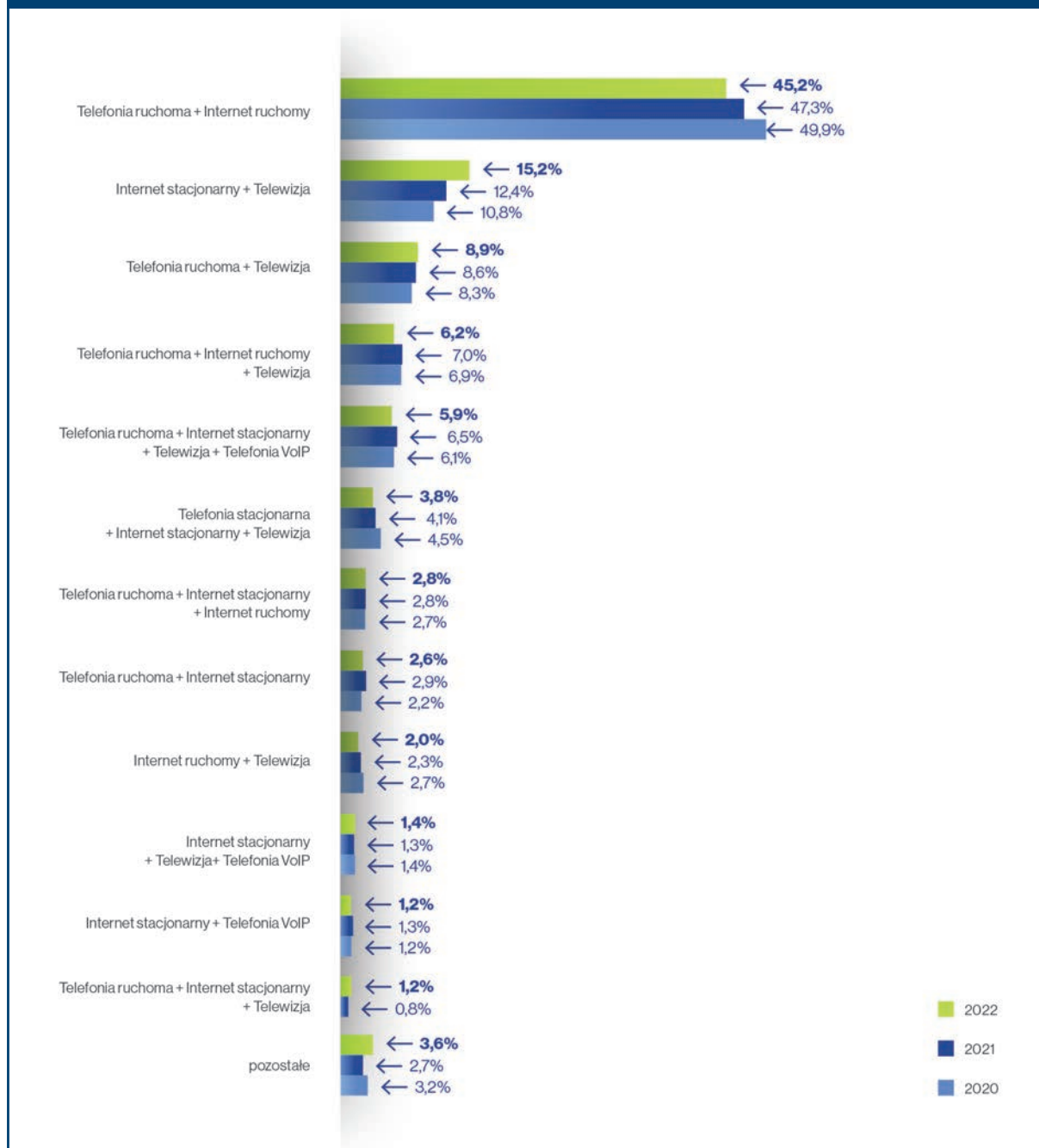
nych. Również dla naszego kraju przewidywany jest szybki rozwój 5G. Wyniki dla Polski będą coraz bliższe unijnych. W 2026 r. z dostępu 5G w Polsce powinno korzystać 80,9 proc. ludności.

Usługi wiązane na wzrostowej

Przychody z rynku usług wiązanych z roku na rok rosną. W ubiegłym roku wyniosły **11,93 mld zł** (wzrost o 7,8 proc.). Liczba abonentów wzrosła o 3,6 proc. do **13,92 mln**. Natomiast popularność poszczególnych pakietów nie uległa zmianom. Podobnie jak w ubiegłych latach najpopularniejszymi pakietami spośród wszystkich usług wiązanych były „**Telefonia ruchoma + Internet ruchomy**” (45,2 proc.) oraz „**Internet stacjonarny + Telewizja**” (15,2 proc.). Na trzecim miejscu znalazł się pakiet „**Telefonia ruchoma + Telewizja**” (8,9 proc.). Kolejne miejsca zajęły odpowiednio „**Telefonia ruchoma + Internet ruchomy + Telewizja**” (6,2 proc.) oraz „**Telefonia ruchoma + Internet stacjonarny + Telewizja + Telefonia VoIP**” (5,9 proc.). W 2022 r. **76,6 proc.**

abonentów usług wiązanych skorzystało z pakietu 2 usług, tzw. **double play**. Na kolejnych miejscach znalazły się pakiety **triple play** (16,7 proc.) oraz **quadruple play** (6,7 proc.). Operatorem posiadającym największą liczbę użytkowników usług wiązanych był **P4**, którego udział wyniósł **35,9 proc.** rynku usług wiązanych, lecz jego udziały, w porównaniu z ubiegłym rokiem spadły o 2,9 pp. **Orange** zgromadził **13,4 proc.** abonentów, a **Polkomtel** miał mniej abonentów o 0,4 pp. i zanotował udział w wysokości **10,3 proc.** **UPC** powiększył grono klientów do **9,9 proc.**, a **Cyfrowy Polsat** zmniejszył udziały do **9,4 proc.** Wzrost klientów korzystających z usług wiązanych w 2022 r. zanotował **T-Mobile**, **Netia** oraz **Lycamobile**, odpowiednio do **4,8 proc.**, **3,5 proc.** oraz **2,2 proc.** Udziały na poziomie z poprzedniego roku utrzymała **Vectra** i **INEA**, odpowiednio **3,9 proc.** i **1,1 proc.** Udział pozostałych przedsiębiorców w rynku usług wiązanych wyniósł 5,6 proc. i wzrósł o 0,6 pp. w stosunku do roku poprzedniego. W 2022 r., podobnie jak w latach poprzed-

Udziały pakietów pod względem liczby abonentów

nich, wraz ze wzrostem przychodów wzrósł również średni miesięczny przychód na jednego abonenta usług wiązanych (ARPU). Łącznie dla całego rynku usług wiązanych miesięczne ARPU w 2022 r. wyniosło **71,80 zł**, o 4,5 proc. więcej niż w 2021 r.

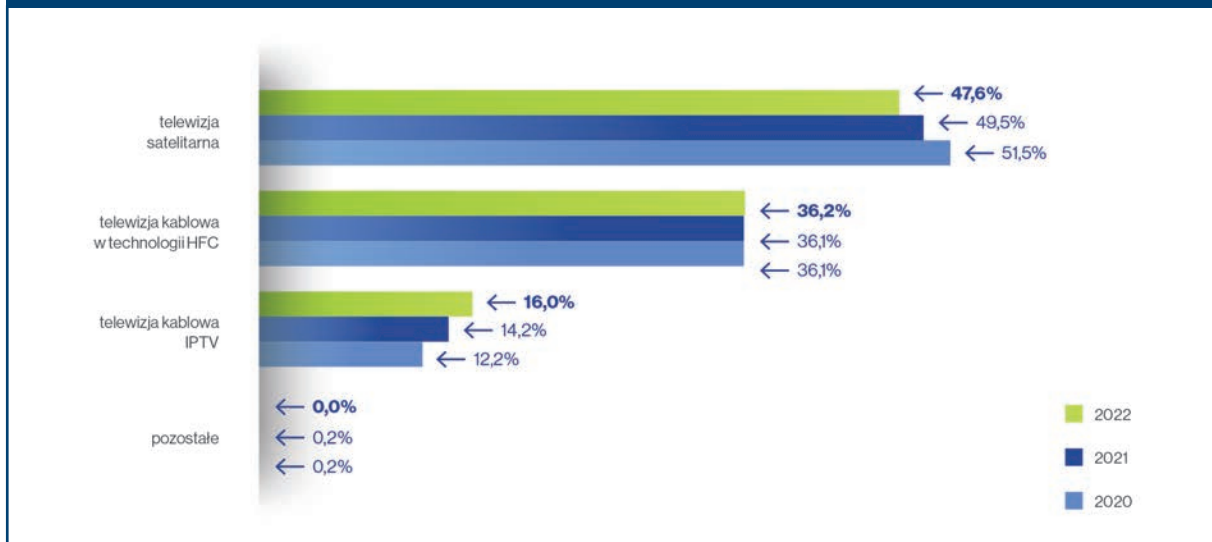
Stabilna, płatna telewizja

W 2022 r. liczba użytkowników płatnych usług telewizyjnych ustabilizowała się na poziomie

10,83 mln (o 4 tys. więcej niż rok wcześniej). Wartość tego rynku wyniosła **6,79 mld zł**, co stanowi wynik lepszy w stosunku do roku ubiegłego; dynamika zmian jest jednak niewielka, zaledwie **0,7 proc.** w stosunku do roku poprzedniego. Średni miesięczny przychód na użytkownika (ARPU) w 2022 r. wyniósł **52,27 zł** – o 35 groszy więcej niż w roku poprzednim. Największy procentowy udział w przychodach

z płatnych usług telewizyjnych w 2022 r. miała **telewizja satelitarna (49,6 proc.)**, następnie **telewizja kablowa (38,7 proc.)**. Z roku na rok rośnie segment usług **IPTV**. W 2022 r. przychody z tej usługi osiągnęły **11,6 proc.** udziału w przychodach z płatnych usług telewizyjnych. Podmioty z największym udziałem w rynku pod kątem przychodów to mianowicie: **CANAL+ Polska (26,2 proc.)**, **Cyfrowy Polsat (23,1 proc.)**

Udział liczby użytkowników w poszczególnych kategoriach płatnych usług telewizyjnych

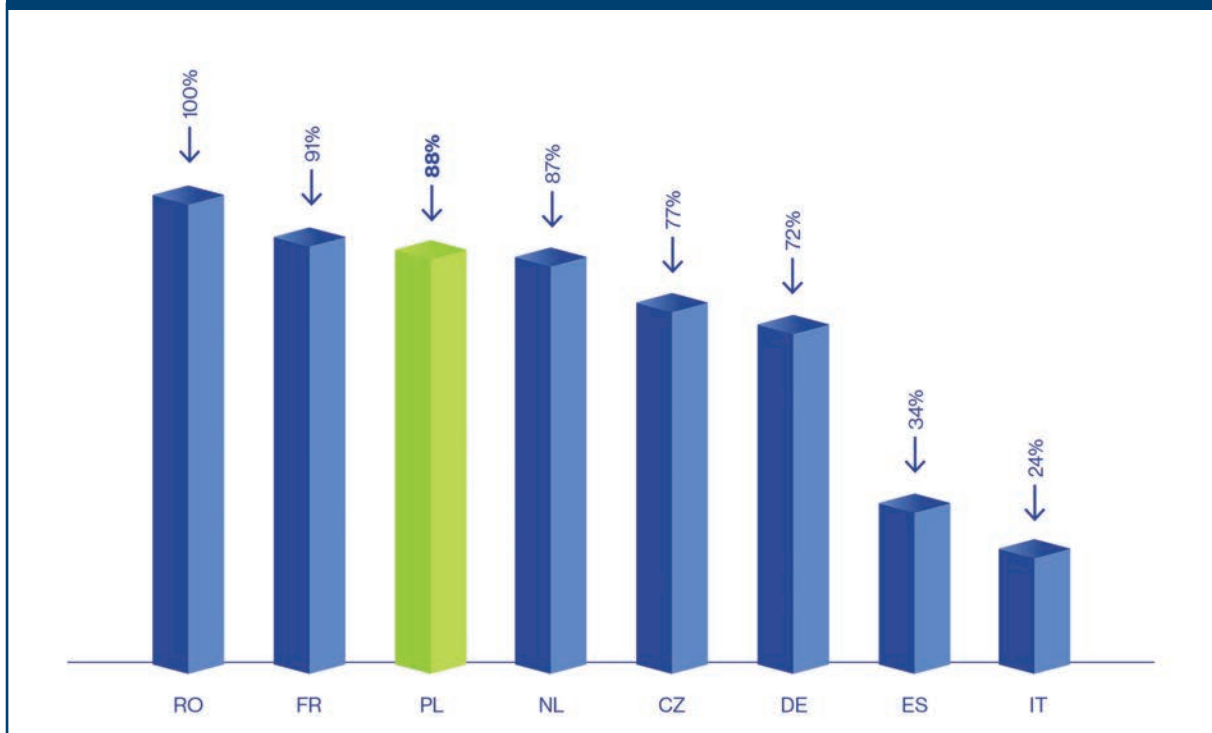
oraz UPC Polska (16,7 proc.). Na kolejnych miejscach uplasowały się: Vectra (7,3 proc.), Multimedia Polska (4,5 proc.), Netia (2,5 proc.), INEA (2,1 proc.) i TOYA (1,5 proc.). Łączne udziały pozostałych operatorów wynoszą 10,3 proc. Inaczej ma się sytuacja pod kontem liczby abonentów. Tu przewodzi Cyfrowy Polsat (28,1

proc.) wyprzedzając CANAL+ Polska (19,5 proc.) i UPC Polska (13,7 proc.).

Według danych firmy doradztwa strategicznego Arthur D. Little, w 2022 r. penetracja usługami płatnej telewizji najwyższy poziom osiągnęła w Rumunii (100 proc.), Francji (91 proc.) i w Polsce (88 proc.). Kraje

z wysoką penetracją płatnej telewizji charakteryzują się konkurencyjną ofertą operatorów, zarówno pod względem liczby oferowanych kanałów (w tym specjalnych pakietów, np. sportowych) jak i ceny. Niska penetracja wynika zwykle z wysokiej ceny subskrypcji i/lub ograniczonej oferty (np. Włochy, Hiszpania).

Penetracja usługami płatnej telewizji w wybranych krajach Unii Europejskiej

Play zamyka salony UPC

Abonenci **UPC Polska** zaczęli otrzymywać SMS-y o zamykaniu salonów i punktów sprzedaży tego operatora. To część łączenia **UPC z Play**, co jest efektem sfinalizowanego w 2022 r. przejęcia. Duże zmiany, które wynikają z połączenia obu marek, przyszedł w tym roku. Nie da się na przykład już kupić internetu światłowodowego czy usługi telewizyjnej pod marką **UPC**. To wszystko oferowane jest teraz **pod marką Play**. „Czystka” ruszyła również w salonach **UPC**, z których część została zamknięta. „Na bieżąco analizujemy i optymalizujemy połączoną sieć salonów sprzedaży, aby zapewnić klientom stały dostęp do naszych usług i najwyższy poziom obsługi w możliwie najdogodniejszych lokalizacjach. Informujemy o nich klientów różnymi kanałami, m.in. SMS, strona www, plakaty na witrynach sklepów, żeby klienci mieli jasność, gdzie znajduje się najbliższy salon. Dodatkowo,

chcąc jak najlepiej wyjść naprzeciw oczekiwaniom klientów, inwestujemy w rozwój salonów przekształcając ich część w **Salony Obsługi i Sprzedaży**, w których każdy klient poczuje się dobrze niezależnie od wieku i znajomości technologii. Dostosowujemy wnętrza, pomagamy dobrać ofertę i urządzenia, prostym językiem wyjaśniamy kwestie technologiczne. Takie salony są już w Warszawie, Katowicach, Sosnowcu i Jastrzębiu-Zdroju. Wkrótce otworzymy kolejne placówki.- poinformował fioletowy operator Wirtualnemedia.pl

Play kupił Syriona

Play realizuje kolejne punkty strategii zakładającej rozbudowę sieci internetu szerokopasmowego i telewizji. W czerwcu br. nabył **100 proc.** udziałów śląskiego operatora telekomunikacyjnego **Syrion Sp. z o.o.** z siedzibą w Żorach. Transakcja ma się przyczynić do **poszerzania zasięgu usług internetu światłowodowego i telewizji cyfrowej**, na czym mają skorzystać klienci indywidualni i biznesowi. Syrion

ma liczącą **3 tys. km** sieć światłowodową, która obejmuje zasięgiem **ponad 86 tys. gospodarstw** domowych w ponad **80 miejscowościach** w **11 powiatach** na terenie trzech województw: śląskiego, opolskiego i lubelskiego. Firma oferuje dostęp do internetu, usług telekomunikacyjnych (telefonii mobilnej i stacjonarnej) i telewizji cyfrowej klientom indywidualnym, biznesowym oraz w modelu hurtowym. Do **Grupy Syrion** należą też mniejsze, przejęte w ostatnich latach spółki **System-Net, HeNet, SSH i mikemi.net**. To już kolejne posunięcie biznesowe **Play** w ostatnim czasie. Niedawno Grupa **Play** podpisała porozumienia z państwowym operatorem **Exatel**, który będzie na infrastrukturze **Playa** budować własną sieć jako MVNO.

29 mln zł kary dla UPC Polska

Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie decyzji prezesa **UOKiK** z 2019 r. Nakazał **UPC Polska** zapłatę **29 mln zł kary i rekompensatę dla konsumentów**. W 2019 r. Urząd zakwestionował sześć klauzul **UPC Polska** w umowach z konsumentami. Dotyczyły one np. możliwości jednostronnego podwyższania abonamentu za kablówkę oraz zmiany istotnych warunków umów, w tym usuwania kanałów telewizyjnych. Prezes **UOKiK** nałożył wówczas prawie **33 mln zł kary** na **UPC Polska** i obowiązek rekompensaty dla konsumentów,

w tym zwrotu niesłusznie pobranych części opłaty abonamentowej wynikającej z podwyżek wprowadzonych jednostronnie przez operatora. Spółka odwołała się od decyzji do Sądu Okręgowego, który utrzymał karę finansową oraz obowiązek poinformowania konsumentów o rozstrzygnięciu. Uchylił natomiast rekompensaty dla abonentów. Prezes **UOKiK** wniósł jednak apelację od tego wyroku do Sądu Apelacyjnego. Sąd Apelacyjny przywrócił uchylone wcześniej rekompensaty dla konsumentów, w tym zwrot niesłusznie pobranych części opłaty abonamentowej. Jednocześnie zmniejszył karę finansową **do 29 mln zł** i uchylił obowiązek publikacji decyzji na stronie spółki. Wyrok jest prawomocny.

130 skarg

Do końca czerwca br. klienci spółek **Vectra i Multimedia Polska (obie z Grupy Vectra)** złożyli ponad **130 skarg do UOKiK**. Abonenci skarżą się w nich na zastosowanie przez operatorów klauzul inflacyjnych. – Od końca grudnia 2022 r. otrzymaliśmy 96 skarg konsumentów na klauzule stosowane przez Vectrę i 36 skarg na klauzule Multimedia Polska. Analizujemy te skargi pod kątem prowadzonego postępowania – przekazał Presserwisowi departament komunikacji UOKiK. Dla porównania, w marcu skarg

Siedziba Vectry

na obie spółki było łącznie ponad 60. Konsumentów wskazują w nich m.in., że nie mogą wypowiedzieć umowy, a informacje o podwyższeniu otrzymują krótko po podpisaniu kontraktu. Postępowania wyjaśniające są wszczynane w przypadku podejrzenia, że mogło dojść do naruszenia reguł konkurencji. Jeśli zebrany materiał potwierdzi podejrzenie UOKiK, rezultatem może być wszczęcie postępowania antymonopolowego dotyczącego praktyk ograniczających konkurencję. Klauzule inflacyjne zaczęto dodawać do umów klientów Grupy Vectra pod koniec 2022 r. Uprawniają one operatora do podniesienia cen w przypadku inflacji i obniżenia w razie deflacji. Zmiana cennika z tego powodu nie pozwala jednak abonentowi wypowiedzieć umowy przed czasem bez narażenia się na kary umowne.

FilmBox+ w Vectrze

Vectra, jako pierwsza w Polsce, wprowadza do swojej oferty serwis streamingowy **FilmBox+**, zawierający seriale, filmy, programy tematyczne oraz kanały telewizyjne **Grupy Kino Polska i SPI International** dostępne w streamingu na żywo, m.in.: **pakiet FilmBox, Kino Polska, Stopklatka, Zoom TV**. Aplikacja jest łatwa w obsłudze, nawigacja intuicyjna, a oferta programowa i rekomendacje stale aktualizowane. Serwis FilmBox+ uzupełnia bogatą ofertę rozrywki na żądanie, a klienci Vectry zyskują jeszcze większą wolność wyboru tego co i kiedy chcą oglądać. Abonenci Grupy Vectra będą mogli korzystać

z serwisu FilmBox+ na nowoczesnych dekodernach **TV Smart 4K BOX i TV Smart 4K BOX PVR**, komputerach lub innym dowolnym urządzeniu umożliwiającym pobranie aplikacji **FilmBox+**. Oznacza to dostęp do ulubionych treści w sieci Vectra oraz wszędzie tam, gdzie zapewniony jest dostęp do szybkiego Internetu - Wprowadzenie FilmBox+ do oferty Vectry to ważny krok w rozwoju tego serwisu. To debiut naszej usługi streamingowej dostarczanej w takim modelu biznesowym, dlatego bardzo się cieszymy, że startujemy od razu z największym operatorem kab-

lowym w Polsce. FilmBox+ to z jednej strony naturalny dodatek i znaczące rozszerzenie dla oferowanego już przez operatorów pakietu kanałów FilmBox, a z drugiej – propozycja dla klientów korzystających np. tylko z internetu, zainteresowanych świetną rozrywką. Jesteśmy partnerem dostarczającym kompleksową usługę, dzięki której abonenci mogą mieć wygodny dostęp do

atrakcyjnych treści, w ramach jednego rachunku u swojego dostawcy telewizji – dodaje **Jacek Koskowski, dyrektor generalny ds. sprzedaży i dystrybucji w Grupie Kino Polska**. Pakiet FilmBox+ będzie dostępny zarówno w ramach pakietu Internetu i Telewizji, jak również jako usługa dodatkowa w cenie **14,99 zł/m-c** przy umowie bez zobowiązań lub **12,99 zł/m-c**, w wypadku posiadania umowy terminowej. Zarówno obecni jak i nowi klienci, przy przedłużaniu umowy bądź zawieraniu nowego kontraktu, będą mogli dokupić usługę FilmBox+ **już za 8 zł/m-c**

30 GB za 20 zł

Vectra ma w swoim portfolio między innymi **usługi telefonii komórkowej**, świadczone przy wykorzystaniu infrastruktury sieci **Play**. Można z nich korzystać w ramach umowy abonamentowej zawieranej na 24 m-ce. Od tej reguły jest jednak jeden wyjątek. Operator wprowadził promocję, w ramach której można dostać abonament **z umową na czas niekreślony**. Wystarczy

wybrać ofertę **BEZLIMIT 30GB**, w ramach której **za 19,99 zł/m-c** otrzymamy: nielimitowane rozmowy w Polsce i roamingu UE, nielimitowane SMS-y i MMS-y w Polsce i roamingu UE, 30 GB internetu w kraju. 9,82 GB w roamingu UE (potem 1,6729 grosza za 1 MB). Opłata aktywacyjna wynosi **1 zł**. Z promocji mogą skorzystać nowi abonenci operatora.

Vectra przejęła sieci w Krapkowicach

Sieć kablowa Vectra przejęła działające w regionie opolskim Krapkowickie Sieci Internetowe – podały Wirtualnemedi.

Z KRS wynika, że Vectra przejęła 100 proc. udziałów w firmie od spółki MJM.pl. Stery w opolskiej firmie przejął Grzegorz Kotyła jako prezes, który dwie dekady temu był prezesem Vectry, a w ostatnich latach zarządzał jej spółką zależną Vectra Toruń. W zarządzie pozostała Natalia Bojanowska, która wcześniej do 2018 r. była prezesem Krapkowickich

Sieci Internetowych. Krapkowickie Sieci Internetowe oferują internet stacjonarny, telefonię i telewizję kablową, działają

przede wszystkim w powiecie krapkowickim w województwie opolskim. W 2021 r. jej przychody sięgnęły 2,85 mln zł. Z danych serwisu telko.in wynika, że Krapkowickie Sieci Internetowe swą siecią FTTx obejmowały blisko 16 tys. punktów adresowych. Vectra ma także swą sieć w Krapkowicach i w niektórych lokalizacjach operatorzy ci ze sobą konkurowali.

Koniec Vectra Investments

W aktach sądowych opublikowana została informacja o wykreśleniu Vectra Investments – spółki zależnej gdyńskiej Vectry, która przez ostatnie lata była bezpośrednim właścicielem infrastruktury sieci kablowej. Połączona została z innym podmiotem grupy – przejętymi w 2021 r. Multimediami Polska – informuje serwis telko.in. Połączenie dokonane zostało w trybie przejęcia przez Multimedia Polska całego majątku Vectra Investments. Efektem jest podniesienie kapitału zakładowego spółki przejmującej. Nowe udziały Multimediów objęły spółki kapitałowe Grupy Vectra do tej pory będące udziałowcami Vectra Investments. Na potrzeby operacji majątek Multimediów wyceniony został na kwotę 865,6 mln zł, a majątek Vectra Investments na kwotę 3,140 mld zł. Połączenie jest jednym z elementów restrukturyzacji, prowadzonej w Grupie Kapitałowej „Vectra”, do której obie łączące się spółki należą. Potrzeby i kierunki tej restrukturyzacji zostały przyjęte w uchwale zarządu spółki Vectra SA z dnia 10 maja 2022 r. Restruktu-

ryzacja ma za zadanie doprowadzić m.in. do sytuacji, w której działalność związana z infrastrukturą techniczną służącą do świadczenia usług telekomunikacyjnych, wykonywana aktualnie przez spółką przejmującą zostanie połączona z działalnością spółki przejmowanej, która w Grupie Kapitałowej „Vectra” pełni rolę spółki infrastrukturalnej. Celowość ekonomiczna przedmiotowego połączenia jest rozpatrywana w obszarach: strategicznym, biznesowym i operacyjnym. W obszarze strategicznym połączenie jest podyktowane aktualnym trendem na europejskim rynku telekomunikacyjnym polegającym na wzroście wielkości transmisji w sieciach stacjonarnych. W obszarze biznesowym połączenie zmierza do dostosowania modelu biznesowego MMP do modelu biznesowego całej Grupy Kapitałowej „Vectra”. W obszarze operacyjnym połączenie zmierza do ujednolicenia modelu działania Grupy Kapitałowej „Vectra” dla uzyskania wzrostu skali działania MMP i uzyskania planowanych poziomów synergii.

Najszybsza w 27 miastach

Vectra jest dostawcą najwyższej prędkości Internetu w 27 miastach Polski. To osiągnięcie to efekt konsekwentnej polityki rozbudowy infrastruktury i nieustannego dążenia do zagwarantowania jak najwyższej jakości usług. Efekt strategii widać w wynikach testów użytkowników SpeedTest.pl za I kw. 2023 r. Według zgromadzonych danych, Vectra

jest dostawcą najwyższej prędkości internetu. w: Legnicy, Płocku, Szczecinie, Kielcach, Jaworze, Jeleniej Górze, Bełchatowie, Łowiczu, Radomsku, Skierniewicach, Białej Podlaskiej, Zamościu, Żarach, Ostrołęce, Siedlcach, Sanoku, Stalowej Woli, Suwałkach, Pruszcze Gdańskim, Redzie, Sopocie, Wejherowie, Raciborzu, Tarnowskich Górach, Iławie, Kaliszu i Pile. Za tym sukcesem stoi nasze nieustające dążenie do bycia liderem, nie tylko, jeśli chodzi o zasięg czy liczbę klientów, ale przede wszystkim w dostarczaniu najwyższej jakości usług internetowych – wyjaśnia Bartłomiej Irzyński, CTO Vectra SA

Przeciw blokowaniu pornografii

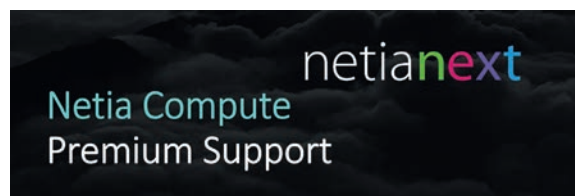
Siedem organizacji skupiających operatorów telekomunikacyjnych zaapelowało o wstrzymanie prac nad projektem **ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do nieodpowiednich treści w internecie**. Ich zdaniem ustawa może być pierwszym krokiem na drodze do zastąpienia w Polsce otwartego internetu usługą dostępu do ograniczonego katalogu treści. Sygnatariusze apelu podkreślili, że w pełni popierają cel, jakim jest ochrona małoletnich przed dostępem do pornografii w internecie. Zwrócili jednak uwagę, że projektowana ustawa obowiązkowi filtrowania treści nakłada na dostawców usług dostępu do internetu. Zdaniem organizacji ustawa nie zawiera przy tym żadnych rozwiązań systemowych służących ochronie małoletnich oraz całkowicie pomija rolę i odpowiedzialność dostawców treści pornograficznych. Ponadto projekt nie przewiduje też żadnej roli dla organów państwowych i instytucji finansowanych z budżetu państwa, które są powołane do wykonywania zadań z zakresu edukacji i ochrony najmłodszych. Przemilcza nawet istnienie narzędzi ochrony przed nieodpowiednimi treściami, które zostały zbudowane ze środków publicznych w celu, który jest zbieżny z deklarowanymi założeniami ustawy. Pod pismem podpisali się prezesi lub wiceprezesi: **PIKE, PIiIT, KIGEiT, ZPMEiT Mediakom, KIKE, PIRC oraz Związku Telewizji Kablowych w Polsce Izby Gospodarczej**. Apel przesłano do Jana Grabca, przewodniczącego sejmowej komisji cyfryzacji, innowacyjności i nowoczesnych technologii oraz członków tej komisji.

Netia Premium Support

Netia, we współpracy z **Okta-wave**, uzupełniła swój szstandarowy produkt, **Netia Compute** (platforma chmurowa na bazie technologii VMware) o usługę **Premium Support**, dzięki której klienci mogą przekazać roz-
wój i utrzymanie infrastruktury IT w ręce doświadczonych, certyfikowanych ekspertów, ponosząc przy tym ułamek kosztów w stosunku do tra-

dycyjnego modelu. Niewątpliwym atutem chmury Netia Compute jest fakt, iż klienci płacą za wykorzystywane zasoby (vCPU, RAM, storage) i nie muszą się obawiać ukrytych, nieprzewidywalnych kosztów np. za transfer, czy przetwarzanie danych. Platforma VMware, wykorzystywana do świadczenia usługi Netia Compute charakteryzuje się też ponadprzeciętną wydajnością i wysokim poziomem bezpieczeństwa, nad którym całodobowo czuwa zespół

ekspertów. Dodatkową rękojmią bezpieczeństwa jest posiadanie przez Netię certyfikatu ISO 27001. Środowisko sprzętowe usługi stanowi hiperkonwergentna infrastruktura HCI zbudowana została zaś na architekturze referencyjnej

od Dell EMC. Całość uzupełnia bogata oferta usług telekomunikacyjnych Grupy Netia, które odgrywają kluczową rolę przy budowie środowisk hybrydowych. Standardowo w ramach Netia Compute klienci otrzymują dostęp do panelu, który m.in. pozwala na zarządzanie swoim Wirtualnym Data Center poprzez vCloud Director, połączony z wirtualizacją sieci VMware NSX oraz definowanym programowo storage'm – VMware vSAN.

Start konkursu FERC przesunięty

Centrum Projektów Polska Cyfrowa poinformowało, że przesunął termin składania wniosków dla działania 1.1 **Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego**

realizowanego w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy (FERC). Termin naboru dla działania 1.1 FERC zostaje przesunięty o miesiąc. W związku z tym nabór zostanie uruchomiony 1 sierpnia br. i będzie trwał do 31 sierpnia br. do godziny 16.59. Przewidywany termin rozstrzygnięcia w tym naborze to IV kw. 2023 r. – donosi telko.in. Jak wyjaśnia CPPC, w ten sposób przychyła się do postulatów izb zrzeszają-

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

czych branżę telekomunikacyjną dotyczące przesunięcia terminu składania wniosków w tym konkursie. Przesunięcie terminu nie dotyczy analogicznego konkursu z **Krajowego Planu Odbudowy (KPO) na zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam**, o co także postulowały izby branżowe. Nabór ten został uruchomiony 4 lipca br. i będzie trwał do 4 sierpnia br. do godziny 16.59.

Drożej w ASTA-NET

Pilski operator kablowy - ASTA-NET od 1 lipca br. zwiększył wysokości opłat abonamentowych o **10 proc.** w stosunku do dotychczasowych stawek i dotyczy to wszystkich usług świadczonych

przez operatora na podstawie umów obowiązujących na czas nieokreślony. Operator rozesłał wcześniej stosowne pisma lub wiadomości e-mail informujące o zmianie opłat do klientów, których będzie dotyczyć podwyżka.

Wskazuje w nim zakres podwyżek (nie dotyczą one np. pakietów dodatkowych telewizji HBO lub CANAL+ czy usług świadczonych w oparciu o sieć telekomunikacyjną, wybudowaną w związku z realizacją projektu 1.1 POPC na obszarze koszańskiego). Operator zaznacza, że osoby, które akceptują propozycję zmiany cen, nie muszą podejmować żadnych działań. Osoby, które nie akceptują propozycji zmiany cen, mają

prawo do wypowiedzenia umowy abonenckiej. ASTA-NET dodaje, że w razie wypowiedzenia umowy abonenckiej nie będzie jej przysługiwało roszczenie o zwrot ewentualnych ulg udzielonych klientowi przy zawarciu umowy.

Alfanet sprzedaje infrastrukturę

Nexera poprzez kolejną akwizycję rozszerza zasięg swojej sieci szerokopasmowej. Tym razem hurtowy operator telekomunikacyjny zakupił infrastrukturę światłowodową od Grupy **Alfanet** tj. od **@Alfanet** oraz **Alfaszybkinet Sp. z o.o.**, operujących na terenie województw: **świętokrzyskiego, łódzkiego, śląskiego, a także w mniejszej części opolskiego.** Pozyskana

sieć obejmuje blisko **60 tys. gospodarstw domowych**, a korzysta z niej ponad **19 tys. klientów.** Umowę podpisano w czerwcu br. i jest to ósma i do tej pory największa tego rodzaju transakcja Nexery. Do tej pory operator zakupił infrastrukturę od siedmiu lokalnych ISP (**Telcent, Uninet, Symetra, IT Partners Telco, Fan-TeX, Anetconnect i Citynet**), operujących na terenie centralnej i północno-wschodniej Polski. W najbliższej perspektywie operator będzie prowadzić dzia-

łania mające na celu rozbudowę nabytej sieci razem ze spółkami z Grupy Alfanet oraz jej integrację, co umożliwi jej późniejsze udostępnienie w modelu hur-

towym wszystkim zainteresowanym operatorom detalicznym. Mieszkańcy zyskają w ten sposób dostęp do szerokiego wachlarza usług telekomunikacyjnych, oferowanych przez

wielu operatorów, a Nexera zyskała nowy obszar do rozwoju własnej działalności. „Nabycie infrastruktury od Grupy Alfanet to konsekwentna realizacja naszej strategii zakupu infrastruktury od sprawdzonych lokalnych Partnerów. Zrealizowana z sukcesem transakcja potwierdza także naszą biznesową wiarygodność i pozycję rynkową, co z pewnością pomoże nam planować i prowadzić kolejne akwizycje” – komentuje **Jacek Wiśniewski, prezes zarządu Nexery.**

Operatorzy poszerzają ofertę tv

Operatorzy kablowi poszerzają ofertę telewizyjną m. in. o kanały Telewizji Polskiej w wysokiej rozdzielczości HD. **Jambox** włączył wersje **HD TVP Seriale, TVP Historia i TVP Rozrywka** (wcześniej oferował tylko ich odpowiedniki w zwykłej jakości obrazu), a także **Alfa TVP.** Ponadto oferta Jambox została poszerzona o **Telewizję WTK i Fanklub TV** (obie stacje nadawane przez spółkę Wielkopolska Telewizja Kablowa). **Alfa TVP, TVP**

Seriale HD, TVP Historia HD i TVP Rozrywka HD pojawiły się także w ofercie śląskiego operatora **Elsat w ramach oferty TV Smart.** Wcześniej **Alfa TVP** dołączył też do **Vectry i Multimedia Polska.** Obaj operatorzy włączyli także **TVP Historia, TVP Rozrywka i TVP Seriale** w lepszej jakości obrazu. Ponadto działający w województwie mazowieckim operator **JMDI** poszerzył ofertę o kanały: **Museum 4K (SAS Mediar), My Zen TV 4K (Cofites SAS) i Alfa TVP.** Z kolei do **UPC Polska (Grupa Play)** dodano wersję HD kanału **Polonia 1 (Polcast Italia).** Dotychczas operator oferował przekaz tego kanału w standardowej jakości obrazu.

Friedman Capital konsoliduje ISP

Friedman Capital, firma zarządzająca funduszami private equity, chce w ciągu kilku najbliższych lat stworzyć – poprzez konsolidowanie małych ISP – liczącego się na rynku w południowo-wschodnich stanach USA operatora – informuje serwis telko.in. Friedman Capital zakłada, że operator działający w takich stanach, jak Alabama, Arkansas, Floryda, Georgia, Kentucky, Louisiana, Mississippi, Missouri, Nowy

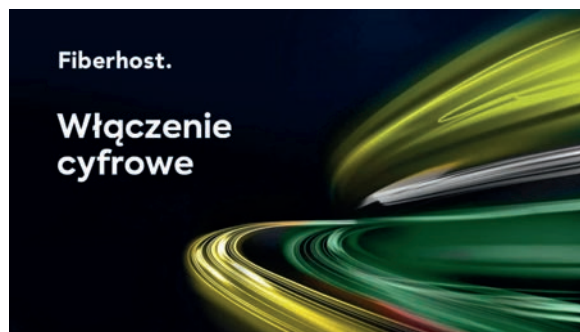
Meksyk, Południowa Karolina, Tennessee i Teksas zostanie zbudowany w ciągu od dwóch do pięciu lat. Aby tego dokonać firma PE planuje przejęcie od 10 do 20 mniejszych, działających lokalnie graczy. W kręgu zainteresowania są światłowodowi ISP i operatorzy świadczący usługi FWA, a także inni ISP. Nim dojdzie do zakupów Friedman Capital chce zebrać na ten cel **250 mln dol.** do nowego funduszu – **FCF Strategic Fund I**. Zamknięcie funduszu planowane jest w III kw. 2023 r. Jak twierdzi firma PE, pierwsze cele przejęć są już zidentyfikowane i są podpisane pierwsze umowy na wyłączność w rozmowach. Friedman Capital nie jest nowicjuszem na rynku telekomunikacyjnym. W przeszłości inwestował w obligacje wysokiego ryzyka pogrążonych w kłopotach finansowych takich operatorów jak: **Frontier, CenturyLink, Windstream, Level 3, Equinix i Sprint.**

Spór Orange z Fiberhostem

Urząd Komunikacji Elektronicznej prowadzi konsultacje projektu decyzji zmieniającej hurtową umowę o dostępie telekomunikacyjnym **Orange Polska** do sieci szerokopasmowej **Fiberhost** – informuje serwis telko.in. Orange w 2019 r. zawarł umowę z **INEA** (poprzednikiem prawnym Fiberhostu) regulującą zasady

hurtowego dostępu do sieci szerokopasmowej firmy z Poznania wykonanej z wykorzystaniem środków publicznych przyznanych w ramach drugiego konkursu 1.1 POPC(„Sieć POPC2”). Fiberhost chciał tę umowę zmienić i dostosować do nowej oferty ramowej: „**Oferta Ramowa dostęp telekomunikacyjny do**

sieci szerokopasmowej wykonywanej z wykorzystaniem środków publicznych przyznanych w ramach działania 1.1 POPC

drugi i trzeci konkurs”, którą Prezes UKE zatwierdził w lipcu 2021 r. Fiberhost skierował do Orange pismo w tej sprawie w marcu 2022 r. Ten miał do niego uwagi i przesłał do wielkopolskiego operatora swoją wersję umowy. Ostatecznie strony nie doszły do porozumienia i w lipcu 2022 r. sprawa trafiła do UKE.

5,1 mld zł na rzecz PŚO

Konsorcjum banków udzieliło **5,1 mld zł** finansowania na rzecz **Polskiego Światłowodu Otwartego (PŚO)** - podał w komunikacie prasowym **Bank Pekao**, główny organizator transakcji, którego łączny udział w kredytowaniu wynosi **400 mln zł**. Finansowanie dłużne w wysokości 5,1 mld zł

zostało zapewnione przez grupę siedmiu krajowych i europejskich banków. W ramach syndykacji pierwotnej kwota **1,4 mld zł** została ulokowana w trzech polskich bankach, w tym w Banku Pekao. Polski Światłowod Otwarty to joint venture pomiędzy **Grupą Play** oraz **europejskim funduszem private equity InfraVia**.

Celem przedsięwzięcia jest modernizacja i przekształcenie istniejącej sieci internetowej w sieć światłowodową oraz uzu-

Polski Światłowod Otwarty

pełnienie jej o dalsze inwestycje typu greenfield. Projekt zakłada rozszerzenie całkowitego zasięgu sieci światłowodowej na ponad **6 mln gospodarstw domowych** w Polsce. Będzie ona dostępna dla wszystkich operatorów telekomunikacyjnych na zasadzie hurtowej, niedyskryminacyjnej i otwartej.

J. Hryniewicz wzmacnia zespół

W czerwcu zespół telewizji **ELEVEN SPORTS** wzmocniła **Justyna Hryniewicz**, która objęła stanowisko **trade marketing managera**. Jest odpowiedzialna za rozwój relacji i współpracę marketingową z partnerami biznesowym, przede wszystkim **operatorami telewizji kablowej, satelitarnej i IPTV, a także podmiotami telekomunikacyjnymi**. Jej zadaniem jest także wspie-

**Justyna
Hryniewicz**

ranie działań sprzedażowych stacji. J. Hryniewicz doświadczenie menadżerskie w branży telewizyjnej zdobyła dzięki ponad siedmioletniej pracy w pionie sprzedaży **CANAL+ Polska SA**. Wcześniej koordynowała pracę w analogicznych obszarach spółek **P4** (sieć **Play**) oraz **Orange**, a do niedawna współpracowała z Fundacją Przedsiębiorczości Kobiet.

Światłowód Inwestycje podnosi kapitał

Kapitał zakładowy **Światłowód Inwestycje** wzrasta o **100 mln zł**. – informuje serwis **telko.in**. Nowe udziały obejmą wspólnicy spółki w równych częściach płacąc za nie gotówką łącznie **200 mln zł** – zdecydowało walne zgromadzenie wspólników światłowodowego

łowód Inwestycje w 2022 r. miał **134,5 mln zł** przychodów (rok wcześniej **48,9 mln zł**) i osiągnął **18,3 mln zł** EBITDA (rok wcześniej miała na tym poziomie **4,5 mln zł** straty). Zdecydowana większość przychodów – niemal **124 mln zł** – pochodziła z opłat abonamentowych za usługi **BSA**. Spółka miała **23,1 mln zł** straty operacyjnej (rok wcześniej strata wynosiła **15,8 mln zł**) i poniosła **34,5 mln zł** straty netto (rok wcześniej spółka wykazała **26,9 mln zł** zysku netto). Ubiegłoroczne inwestycje spółki wyniosły **552 mln zł**. Na koniec ub.r. wartość długoterminowych kredytów

i pożyczek zaciągniętych przez **Światłowód Inwestycje** wynosiła niemal **846 mln zł**. Ze sprawozdania zarządu z działalności wynika, że największym klientem spółki jest **Orange Polska** oraz, że systematycznie rośnie udział innych operatorów korzystających z sieci spółki takich jak **T-Mobile**, grupa **P4**, **Netia** i **Vectra**. W końcu ub.r. w zasięgu sieci **Światłowód Inwestycje** było **1,282 mln gospodarstw domowych i firm**.

operatora hurtowego. Zgodnie z uchwałami Zgromadzenia Wspólników, **Orange Polska** i **Acari Investment Holding** (spółka kontrolowana przez holenderski **APG**), czyli udziałowcy spółki, nowe udziały mieli opłacić do 30 czerwca br. Po zarejestrowaniu podniesienia kapitału zakładowego o **100 mln zł** będzie miał on wartość **654,6565 mln zł**. Ze złożonego w KRS sprawozdania finansowego wynika, że Świat-

Umowa Volia z WBD

Volia, jeden z największych dostawców telewizji kablowej i internetowej na Ukrainie osiągnął porozumienie z amerykańskim koncernem **Warner Bros. Discovery** na dystrybucję siedmiu jego stacji tematycznych. Umowa **Volia** z **Discovery** przestała obowiązywać od 2021 r., czego skutkiem było wycofanie wszystkich kanałów grupy **Discovery**. W zastępstwie abonentom włączono kanały **Viasat** i **TV1000**. Od teraz programy **WBD** znów

są dostępne u operatora. Abonenci w zależności od pakietu i technologii łącza uzyskali dostęp do **Discovery**, **Discovery Science**, **Animal Planet**, **Investigation Discovery**, **TLC**, **Eurosport 1** i **Eurosport 2**. - Włożyliśmy wiele wysiłku, aby kanały **Warner Bros. Discovery** stały się dostępne w naszej sieci. Treści tej firmy są niezwykle popularne na Ukrainie i na całym świecie. Kanały **WBD** oferują znane na całym świecie tytuły, które zachwycą każdego widza: „Gorączka złota”, „Łowcy staroci”, „Fani czterech kółek”, „Kitchen Boss”, „Nightmare Next Door”, „Zagadki Ziemi”, „Rzeczne potwory” i wiele innych. Jesteśmy więc przekonani, że nasi abonenci będą w stanie zaspokoić wszystkie swoje potrzeby w zakresie treści dzięki asortymentowi kanałów **Warner Bros. Discovery** - oświadczył operator w komunikacie prasowym.

Świrski wojna z TVN-em

OPR. AK

Maciej Świrski, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z nadania PiS, niemal zaraz po przejęciu władzy w Radzie (w październiku 2022 r) ruszył na wojenkę z TVNem. Jeszcze zanim wszedł w struktury KRRiT, wyrażał swój skrajnie krytyczny stosunek do nadawcy zachęcając m.in. do bojkotu TVN czołowych polityków Prawa i Sprawiedliwości. – Mam wrażenie, że „krzywy ryj” to powinno być nowe logo TVN – stwierdził 2 lata temu na antenie TVP Info.

Tak więc „całkiem obiektywnie, bez cienia uprzedzeń” i z wyrzutem w sercu artykułem 213 Konstytucji, już w styczniu br. wszczął z urzędu postępowanie w sprawie ukarania TVN za emisję w kanale TVN24 reportażu „Siła kłamstwa” Piotra

Świerczka. Jego autor dowodził, że podkomisja Antoniego Macierewicza badająca katastrofę smoleńską ukrywała dowody niezgodne z tezą o zamachu. – Postępowanie dotyczy w szczególności ustalenia, czy audycja zawiera treści naruszające art.

18 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, poprzez propagowanie nieprawdziwych informacji oraz działań sprzecznych z polską racją stanu i zagrażających bezpieczeństwu publicznemu. Przewodniczący KRRiT będzie

również badać w jakim stopniu ewentualne rozpowszechnianie nieprawdziwych i nierzetelnych informacji narusza warunki koncesji udzielonej TVN SA na nadawanie programu pod nazwą TVN – podała KRRiT w komunikacie.

czyli KRRiT w obronę kłamstwa smoleńskiego wyprodukowanego przecież przez podkomisję z Ministerstwa Obrony Narodowej. Raport tego „państwowego organu” ma być źródłem prawdy, a każde jej podważenie to przecież nie tylko kłamstwo,

zgodnie z pkt 2 ustawy: **audycje, lub inne przekazy powinny szanować przekonania religijne odbiorców, a zwłaszcza chrześcijański system wartości.** – Moim zdaniem w tej sprawie i w postępowaniu przewodniczącego Świrskiego w ogóle nie

Zdaniem **Roberta Kwiatkowskiego**, zasiadającego w Radzie Mediów Narodowych, działania szefa KRRiT to kolejna odsłona walki obozu władzy z TVN. Odebrania koncesji nie udało się m.in. z powodu silnego sprzeciwu Stanów Zjednoczonych, które są naszym strategicznym sojusznikiem podczas inwazji Rosji na Ukrainę. Władza ma więc szukać innych środków, które utrudnią funkcjonowanie amerykańskiemu koncernowi w Polsce. – Specjalna operacja medialna PiS-u, zwana „Lex TVN” wcale nie skończyła się wetem prezydenta. Nad TVN-em ma cały czas wisieć groźba – wysokich kar, albo odebrania koncesji. Chodzi o efekt mrożący, bo zbliżają się wybory parlamentarne, a kampania właściwie już trwa. To wspólny mianownik tych spraw. Każda z nich ma oczywiście swoją specyfikę: skarga Macierewicza na reportaż red Świerczka to próba wprzęgnięcia kolejnego organu państwa,

ale i prezentowanie „rosyjskiego punktu widzenia”. Czyli – kolejna okazja do szantażowania odebraniem koncesji – przekonuje w rozmowie z Wirtualnemedia.pl R. Kwiatkowski.

Szarganie świętości

Drugie postępowanie Maciej Świrski wszczął na początku kwietnia br., po emisji w programie TVN 24 – „Czarno na białym” (6 marca br.) reportażu „**Franciszkańska 3**” Marcina Gutkowskiego, w którym ujawniono, że Karol Wojtyła, kiedy kierował archidiecezją krakowską, wiedział o przypadkach pedofilii wśród księży. W ocenie przewodniczącego emisja tego reportażu mogła stanowić naruszenie **art. 18. (punkty 1 i 2) ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, według której reportaż ma propagować działania sprzeczne z prawem, polską racją stanu, moralnością i dobrem społecznym.** Ponadto,

chodzi o wartości chrześcijańskie, a o politykę – twierdzi, w rozmowie z Presserwisem, publicysta katolicki – **Tomasz Terlikowski.** – Politycy władzy uczynili z tej kwestii – „ataku na świętość Jana Pawła II”, jak ją nazywają – oś przedwyborczej kampanii propagandowej. Zjednoczona Prawica uznała, że przysłuży jej się uczynienie z Jana Pawła II istotnego elementu tej kampanii. Walka z TVN jest wpisana w program tej partii od dawna, a przewodniczący Świrski jest nominatem partyjnym i wykonuje w tej sprawie linię polityczną Prawa i Sprawiedliwości – komentuje.

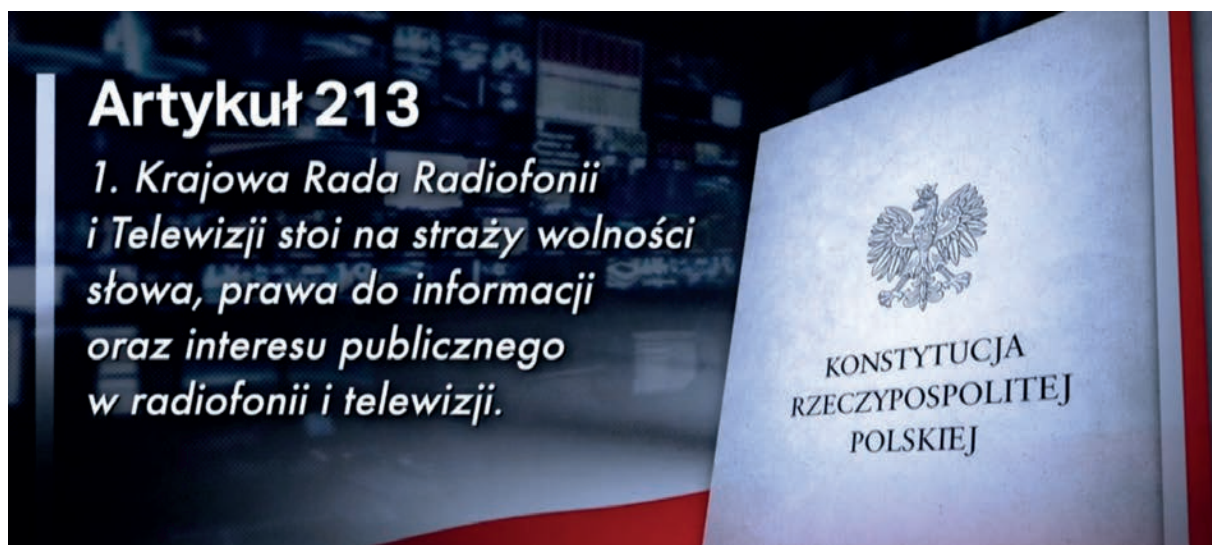
„Kropka na i”, a sprawa żydowska

Także w kwietniu br. Maciej Świrski, wszczął dwa postępowania wyjaśniające w sprawie „Kropki nad i” TVN 24. Jedno dotyczy programu z prof. Barbarą Engelking, a drugie odcinka z udziałem reżyserki Agnieszki

Holland. Prof. Barbara Engelking, kierowniczka Centrum Badań nad Zagładą Żydów Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, gościła w „Kropce nad i” w 80. rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim. Jak powiedziała w programie,

może powiedzieć dowolną bzdurę i kłamać. Rolą dziennikarzy jest reagowanie na kłamstwa, bo prawo Prasowe nakazuje im podawanie rzetelnych informacji. Jeśli gość programu łże, to dziennikarz ma widzom powiedzieć, że jest to kłamstwo”.

konstruowana przez państwo PiS. – Jak kiedyś napisał Orwell, że ci, którzy panują nad przeszłością, to panują nad przyszłością i teraźniejszością. To próba zapanowania nad opisem teraźniejszości i narzucenie jednoznacznej wizji, że Polacy – z jednej strony – byli

„Żydzi wiedzieli, czego się od Niemców spodziewać. Niemiec był wrogiem i ta relacja była bardzo klarowna, czarno-biała, a relacja z Polakami była dużo bardziej złożona”. Podkreśliła też, że „Polacy mieli potencjał, by stać się sojusznikami Żydów i można było mieć nadzieję, że będą się inaczej zachowywać, że będą neutralni, że będą życzliwi, że nie będą do tego stopnia wykorzystywać sytuacji i nie będzie tak rozpowszechnionego szmalcownictwa”.

Z kolei w programie z udziałem Agnieszki Holland, w którym też poruszano temat relacji polsko-żydowskich, Monika Olejnik zadała pytanie: „A dlaczego warszawiacy byli wtedy obojętni?”. Agnieszka Holland w odpowiedzi podkreślała, że nie można robić uogólnień w sprawie postawy reszty warszawiaków wobec zrywu w getcie. „Jedni byli obojętni, jedni nie. Większość na pewno tak” – stwierdziła.

M. Świrski, tłumacząc wszczęcie postępowania w sprawie wydania z udziałem prof. Engelking, pisał na Twitterze: „W Polsce każdy, korzystając z wolności słowa,

Sytuację, na antenie radia TOK FM, komentował wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu SWPS, medioznawca, **prof. Maciej Mrozowski**. Nie zaskoczyła go wypowiedź prof. Engelking. Jak stwierdził – historyczka powiedziała „oczywistą oczywistość”. Natomiast rola pana Świrskiego polega na tym, że on robi wir, kręci – ma wytworzyć atmosferę dezorientacji przeciwko TVN-owi. – Na razie to, co robi szef KRRiT „to tylko gadanie”. Nie zapadła żadna decyzja. A jeżeli zapadnie, to natychmiast zostanie zaskarżona do sądu – mówił prof. Mrozowski, oceniając, że w sądzie telewizja ma szanse na wygraną. – Po dwóch-trzech takich przypadkach pan Świrski będzie skompromitowany. On ma robić ten wir do wyborów, a potem nie wiem, co się z nim zrobi – podsumował. Z kolei zdaniem **prof. Aleksandra Smolara**, byłego prezesa Fundacji im. Stefana Batorego, atak na prof. Barbarę Engelking pokazał, że rządzący mają „wolę zniszczenia pluralizmu”. – To jest rodzaj cenzury i narzucenie jednej wizji historii, która jest

narodem heroicznym, a z drugiej strony tragicznym. Jedno i drugie jest prawdą, ale Polacy byli też normalnym narodem, w którym były też nikczemności, złe rzeczy, które wymagają opisywania. Obraz historii jest zawsze niezwykle złożony i na tym polega demokratyczna debata, że ludzie badają różne aspekty – przekonywał prof. Smolar, także na antenie radia TOK FM.

Szkoło (kontaktowe) w oku przewodniczącego i...

W czerwcu br. przewodniczący Krajowej Rady podjął kolejną decyzję anty TVN, wszczynając postępowanie administracyjne w sprawie audycji „**Szkoło kontaktowe**”, wyemitowanej w programie TVN24 15 maja 2023. Według M. Świrskiego nadawca znów **naruszył art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji**. W połowie maja Krzysztof Daukszewicz w „Szkole kontaktowym” skomentował zapowiedź programu Piotra Jaconia (dziennikarza TVN 24 i ojca transpłciowej córki): „A jakiej płci on dzisiaj jest?”. Daukszewicz szybko zdał sobie sprawę z nieestosowności

swojej wypowiedzi. Na koniec programu, nie orientując się, że mikrofony wciąż są włączone, powiedział: „Chyba ja pier...Iną-tem głupotę». Ze słowa przeprosił zarówno sam Daukszewicz, jak i stacja oraz Tomasz Sianecki, gospodarz odcinka. Po emisji do KRRiT wpłynęły skargi na TVN 24, a przewodniczący „wystąpił do nadawcy o materiał i odniesienie się do zarzutów: **poniżanie, dyskryminowanie i wyśmiewanie osób transseksualnych i ich bliskich oraz wulgaryzmy**”.

– Jest to kolejny pretekst, żeby nękać tego nadawcę. Kiedyś się mówiło: „Dajcie mi człowieka, a paragraf się znajdzie”. Tak to wygląda – komentuje „Presser-

nadawcę. Chodzi o wydanie „Dzień dobry wakacje” z 14 sierpnia 2022 roku. Jak podała KRRiT, kara „została nałożona w związku naruszeniem przez nadawcę **art. 17a ust.5 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, poprzez nadmierne ekspozowanie lokowanego produktu**” podczas rozmowy przeprowadzonej w trakcie imprezy plenarowej z cyklu „Projekt Plaża”. Myślę, że gorliwość M. Świrskiego w wyszukiwaniu haków na niezależną telewizję może doprowadzić do sytuacji, w której oprócz mierzenia ilości lanej wody w programach sprzed roku, każe sobie np. przestać nagrania z wszystkich bloków reklamowych i ze stoperem

fonii i telewizji. Zakłada ona, że właściciel koncesji musi mieć siedzibę w Europejskim Obszarze Gospodarczym (amerykański Discovery zarządzał TVN za pośrednictwem firmy zarejestrowanej w Holandii). Ostatecznie po presji ze strony amerykańskiej przedłużono koncesje dla TVN24 i TVN7. Po prezydenckim wecie przepadł też nazywany „Lex TVN” projekt, który zmusiłby Amerykanów do odsprzedaży stacji. Dopiero w maju br. KRRiT rozstrzygnęła wniosek w sprawie udzielenia spółce TVN SA koncesji na kolejny okres 10 lat na satelitarny program telewizyjny HGTV. Koncesja satelitarno-kablowa tego kanału wygasła

wisowi” **prof. Tadeusz Kowalski**, członek KRRiT. – Audycja ma określoną formułę, była po godzinie 22. Zrobiła się burza w szklance wody, część osób odeszła, padły przeprosiny. Nie dopatrzylibym się naruszenia przepisów – dodaje.

...skutki lania wody

Także w czerwcu br. Maciej Świrski uznał, że TVN w programie „Dzień dobry wakacje” nadmierne ekspozował lokowanie wody Żywiec Zdrój Mocny Gaz i nałożył 70 tys. zł kary na

liczyć czy czas ich emisji nie był przypadkiem kiedyś przekroczony o 7 sekund. Dla chcącego nic trudnego, a wygląda na to, że szef nowej Rady zdecydowanie do tych chcących należy. Od ponad dwóch lat współpraca między TVN a KRRiT nie jest łatwa. Regulator przedłużył satelitarno-kablową koncesję dla TVN24 po 18 miesiącach. Długo trwała też procedura dotycząca naziemnej koncesji dla TVN7. Członkowie Rady poprzedniej kadencji twierdzili, że stacja łamie ustawę o radio-

fonii i telewizji. Zakłada ona, że właściciel koncesji musi mieć siedzibę w Europejskim Obszarze Gospodarczym (amerykański Discovery zarządzał TVN za pośrednictwem firmy zarejestrowanej w Holandii). Ostatecznie po presji ze strony amerykańskiej przedłużono koncesje dla TVN24 i TVN7. Po prezydenckim wecie przepadł też nazywany „Lex TVN” projekt, który zmusiłby Amerykanów do odsprzedaży stacji. Dopiero w maju br. KRRiT rozstrzygnęła wniosek w sprawie udzielenia spółce TVN SA koncesji na kolejny okres 10 lat na satelitarny program telewizyjny HGTV. Koncesja satelitarno-kablowa tego kanału wygasła

15 lat Polsat News

Wiarygodność i obiektywizm

OPR. AK

7 czerwca 2008 roku rozpoczął nadawanie Polsat News. Przez te 15 lat, dzięki świetnemu zespołowi dziennikarskiemu, bardzo dobrej ofercie programów informacyjnych i publicystycznych, stacja zyskała zaufanie widzów i zbudowała sobie pozycję najbardziej wiarygodnej i obiektywnej stacji informacyjnej w Polsce.

Wysoką pozycję i zaufanie widzów Polsat News potwierdzają badania CBOS-u, według których kanał ten jest uznawany za najbardziej wiarygodny i bezstronny. O tym, że nie faworyzuje żadnej opcji politycznej, przekonanych jest 59 proc. widzów*.

Codziennie Polsat News średnio ogląda 2,6 mln widzów, a łącznie informacje docierają w kanałach Polsatu do ponad 6,6 mln widzów. Obecnie informacje i publicystyka Polsatu to kanały informacyjne – **Polsat News, Polsat News 2, Wydarzenia 24 oraz codziennie kilka wydań „Wydarzeń”**. Informacje Polsatu to także silna część internetowej – poprzez **Polsatnews.pl i Wydarzenia. Interia.pl**. Łącznie 23 mln mieszkańców Polski co miesiąc korzysta z informacji dostarczanych przez Polsat. Stacja regularnie znajduje się w czołówce rankingu opinio-twórczości przygotowywanym co miesiąc przez Instytut Monitorowania Mediów. To zasługa m.in. doświadczonej ekipy dziennikarzy wśród których można wymienić takie nazwiska jak m.in. **Bogdan Rymanowski, Katarzyna Zdaniowicz, Piotr Witwicki, Agnieszka Gozdyra, Grzegorz Jankowski** czy

współpracującym ze sobą stacjom informacyjnym oraz serwisom internetowym marki newsowe Telewizji Polsat tworzą wspólnie największe źródło informacji w kraju. Polsat News, Wydarzenia 24, program informacyjny „Wydarzenia” oraz serwisy internetowe Polsatnews.pl i Inte-

ria Wydarzenia – mówi **Dorota Gawryluk**

Według ostatniego raportu CBOS-u: „W ciągu ostatnich siedmiu lat wśród Polaków zmniejszyło się znaczenie telewizji i telewizyjnych programów informacyjnych jako najważniejszego źródła wiedzy o wydarzeniach w kraju i na świecie. [...] Jedynie Polsat, w stosunku do 2016 roku, dzięki popularności Polsat News powiększył grono swoich odbiorców

Polsat News i dziennikarze stacji w ciągu tych 15 lat wielokrotnie zdobywali laury w wielu prestiżowych konkursach i plebiscytach, potwierdzając renomę i prestiż Polsat News jako jednego z najważniejszych kanałów informacyjnych w Polsce. Jednak najważniejszą nagrodą są widowie, którzy od lat śledzą relacje z najważniejszych wydarzeń w kraju i na świecie oraz oglądają programy Polsat News:

Igor Sokołowski. To tylko niektóre nazwiska dziennikarzy, którzy każdego dnia goszczą w domach milionów widzów.

Na czele tego wyjątkowego zespołu stoi **Dorota Gawryluk**, dyrektor Pionu Informacji i Publicystyki w Telewizji Polsat.

– Tylko nasza grupa medialna w Polsce może pochwalić się tak szeroko rozbudowanym i świetnie rozwiniętym obszarem informacyjnym. Dzięki bardzo dobrze

Dorota Gawryluk i Bogdan Rymanowski

„**Wydarzenia**”. Ich historia jest oczywiście znacznie dłuższa niż historia Polsat News. Jednak od samego początku funkcjonowania stacji stanowią swoisty tandem. Główne wydanie tego programu emitowane jest codziennie o godzinie 18.50 również w Telewizji POLSAT. W Polsat News - codziennie o godzinie 12.50, 15.50 i 21.50. Nad szybkością i rzetelnością informacji czuwa doświadczona i zgrana redakcja, pracująca w jednym z najnowocześniejszych newsroomów w Polsce oraz ekipy krajowe Polsat News. Natomiast najważniejsze wieści ze świata dostarczają korespondenci zagraniczni w Waszyngtonie, Brukseli, Berlinie czy Kijowie.

„**Gość Wydarzeń**” – popularny program publicystyczny nadawany codziennie zaraz po głównym wydaniu „Wydarzeń”, w którym **Bogdan Rymanowski i Piotr Witwicki** rozmawiają z bohaterami wydarzeń minionego dnia. Tuż przed godziną 6.00 budzimy naszych widzów i zaczyna się „**Nowy Dzień**”. To dynamiczne pasmo, które idealnie pasuje do porannej kawy. Z przeglądem prasy, newsów z kraju i ze świata, prognozą pogody, informacjami sportowymi, ale również plotkami z show-biznesu i kultury. Są też rozmowy z ekspertami, gwiazdami oraz przegląd doniesień z najważniejszych, krajowych i zagranicznych portali internetowych.

„**Graffiti**” - rozmowy „1:1” z politykami, które od poniedziałku do piątku prowadzą: **Grzegorz Kępka, Dariusz Ociepa i Marcin Fijołek**.

„**Punkt widzenia**” - politycy, publicyści i eksperci, odpowiadają na pytania dotyczące bieżących tematów bliskich widzom. Dyskusja, argumenty, emocje i tytułowe „punkty widzenia” w autorskim programie **Grzegorza Jankowskiego** od poniedziałku do piątku o 17.30.

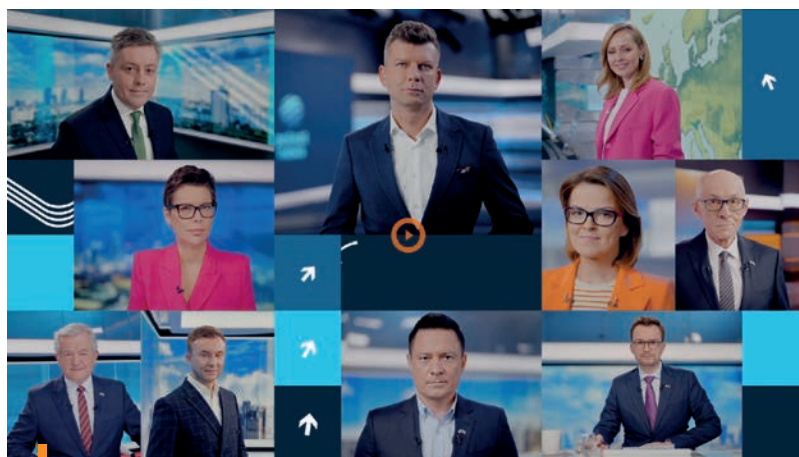
„**Deбата dnia**” – autorski program **Agnieszki Gozdyry**, w którym od poniedziałku do piątku o godz. 19.50 zobaczymy starcie na argumenty przedstawicieli partii politycznych zasiadających w polskim

parlamencie, ale także rozmowy z ekspertami. „**Deбата dnia**” to rzeczowa dyskusja na kluczowe tematy bieżącej sytuacji politycznej w kraju. W sobotę o tej samej porze widzowie mogą zobaczyć podsumowanie w programie „**Deбата Tygodnia**”.

„**#Jesteśmy dla dzieci**” - program pod patronatem Fundacji Polsat, w którym przedstawiane są historie rodziców chorych i niepełnosprawnych dzieci oraz problemy, z którymi boryka się dzieci zdrowe. Eksperci

minionego tygodnia. Nadawany w sobotę, o 19.15, po głównym wydaniu „Wydarzeń” w Polsacie i Polsat News.

„**Państwo w Państwie**” - program, w którym przedstawiane są przypadki nadużywania prawa, nepotyzmu i patologii w wymiarze sprawiedliwości w relacjach: państwo-przedsiębiorca, państwo-obywatel. To audycja, dzięki której już wielokrotnie dokonano m.in. różnych istotnych zmian w przepisach, uchylono wadliwe decyzje urzędników,

Dziennikarze Polsat News

w programie wyjaśniają istotę prezentowanych przypadków, omawiają możliwości leczenia, lub - w sytuacji chorób nieuleczalnych - podpowiadają, jak powinna przebiegać opieka. Emisja w niedzielę o 13.30.

„**Śniadanie Rymanowskiego w Polsat News i Interii**” - niedzielne przedpołudnie należy do **Bogdana Rymanowskiego**. A to za sprawą „Śniadania Rymanowskiego w Polsat News i Interii”, w którym politycy, przy porannej kawie, w luźniej atmosferze, choć często w bardzo emocjonalny sposób odpowiadają na pytania dziennikarza omawiając jednocześnie najważniejsze wydarzenia mijającego tygodnia.

„**Prezydenci i Premierzy**” - program publicystyczny, w którym **Jarosław Gugała** rozmawia z osobami w przeszłości sprawującymi urząd Prezydenta lub Prezesa Rady Ministrów RP, na najważniejsze tematy polityczne, społeczne i gospodarcze

a wiele spraw przeznaczono do ponownego rozpatrzenia.

„**Dzień na świecie**” – codziennie o 22.30 – podsumowanie informacji ze świata przygotowane przez **Grzegorza Dobieckiego, Jana Mikrutę** oraz **Agnieszkę Laskowską**.

„**Interwencja. Taka jest Polska**” – sobota 17.10 - w tym programie wracamy do najciekawszych reportaży dziennikarzy programu „Interwencja”. Poznajemy nowe wątki i dodatkowe informacje o bohaterach materiałów prezentowanych w „Interwencji” od poniedziałku do piątku o 16.15 w Telewizji POLSAT

* Postrzeganie telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych. Raport Centrum Badania Opinii Społecznej nr 106/2021

** Telewizja jako źródło informacji o bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie. Raport Centrum Badania Opinii Społecznej nr 66/2023

Deklaracja redaktorek i redaktorów naczelnych

W obronie niezależności

OPR. AK

Ponad 60 redaktorek i redaktorów naczelnych polskich mediów podpisało się pod deklaracją w obronie niezależności prasy, radia, telewizji i internetu.

Zostało ono wystosowane po tym, jak w czerwcu w Wirtualnej Polsce i Onecie ujawniono próby wpływania osób powiązanych z rządem na wolność redakcji. „Gdy zaczęły się u nas pojawiać teksty śledcze, pojawiła się też propozycja kupienia WP przez jedną ze spółek skarbu państwa. Gdy propozycja została kategorycznie odrzucona, pojawiła się inna: robienia wspólnych interesów. Kolejne »nie« generowało kolejne próby wpływania na redakcję. Ot, choćby przekaz od prezesa państwowej instytucji do członka zarządu WP z podpowiedzią, których dziennikarzy należałoby zwolnić, a których zatrudnić” – napisał **Paweł Kapu-**

sta, redaktor naczelny Wirtualnej Polski.

Także **Bartosz Węglarczyk, redaktor naczelny portalu Onet**, stwierdził, że osoba związana z PiS sugerowała mu, jakie powinny być relacje redakcji portalu z władzą. Dziennikarz przyznał w rozmowie z portalem Wirtualnemediapl, że osoba, która próbowała wywrzeć na niego nacisk, „była ściśle powiązana z obozem władzy”. – To nie jest żadna tajemnica, że wszystkie media, które nie są kontrolowane przez władzę, znajdują się teraz pod dramatyczną presją. W środowisku dziennikarskim to wiedza powszechna, która wynika z faktu, że politycy obecnej

władzy uważają, iż nie istnieje coś takiego jak niezależność dziennikarska, a wszystkie media są przez kogoś kontrolowane. W związku z tym te media, które – ich zdaniem – są kontrolowane przez kogoś innego – powinny być kontrolowane przez nich. Stąd się biorą te naciski – powiedział – Z Pawłem Kapustą początkowo ustaliliśmy, że poprzemy się wzajemnie – powiedział portalowi Press Bartosz Węglarczyk. – Przy kawie wpadliśmy na pomysł, żeby to poparcie rozszerzyć o redaktorów naczelnych, bo to oni są decyzyjni i to właśnie oni powinni zapewnić dziennikarzom poczucie niezależności od wpływów politycznych. Brief oświadczenia

Rafał Gruchalski, portel.pl
 Krzysztof Jedlak, Dziennik Gazeta Prawna
 Magda Jethon, Radio Nowy Świat
 Grażyna Kaim, Przełom
 Paweł Kapusta, Wirtualna Polska
 Aleksandra Karasińska, Forbes W
 Magdalena Kicińska, Pismo, Mag
 Łukasz Kijek, money.pl
 Michał Kołodziejczyk, Canal+ Spo
 Katarzyna Kozłowska, Fakt
 Piotr Kozłowski, auto-swiat.pl
 Szymon Krawiec, Natalia Rzewińska, Wprost
 Dominik Ksiński, Pałuki Mikołaj Kunica, Busine
 Jarosław Kurski, Gazeta Wyborcza
 Łukasz Lipiński, polityka.pl

Jako redaktorki i redaktorzy naczelni największych polskich mediów stajemy w obronie ich niezależności i deklarujemy nasze niepodważalne przywiązanie dla wartości dziennikarskich, takich jak obiektywizm, rzetelność i uczciwość dziennikarska.

Razem będziemy walczyć o utrzymanie wolnych i niezależnych mediów jako fundamentu demokratycznego społeczeństwa, chroniąc prawo obywateli do dostępu do wiarygodnych informacji.

W ostatnich dniach na łamach Onetu i Wirtualnej Polski zostały opublikowane teksty ujawniające próby nacisku ludzi władzy na wolność

zarządzane przez nas redakcje będą solidarnie i konsekwentnie informować społeczeństwo o każdej próbie wpływania władzy na media.

Deklarujemy, że będziemy bronić niezależności polskiego dziennikarstwa, a zarządzane przez nas redakcje będą solidarnie i konsekwentnie informować społeczeństwo o każdej próbie wpływania władzy na media.

Razem będziemy walczyć o utrzymanie wolnych i niezależnych mediów jako fundamentu demokratycznego społeczeństwa, chroniąc prawo obywateli do dostępu do wiarygodnych informacji.

Pełna treść stanowiska:

Jako redaktorki i redaktorzy naczelni największych polskich mediów stajemy w obronie ich niezależności i deklarujemy nasze niepodważalne przywiązanie dla wartości dziennikarskich, takich jak obiektywizm, rzetelność i uczciwość dziennikarska.

Jesteśmy przekonani, że naszym podstawowym obowiązkiem jest patrzeć na ręce tym, którzy sprawują władzę oraz dostarczanie wiarygodnych informacji opartych na sprawdzonych źródłach, dbając o różnorodność perspektyw. Naszym celem jest zawsze zapewnienie pełnej, zrównoważonej prezentacji faktów. W ostatnich dniach na łamach Onetu i Wirtualnej Polski zostały opublikowane teksty ujawniające próby nacisku ludzi władzy na wolność redakcji. Po licznych przypadkach z niedawnej przeszłości – Lex TVN, postępowaniach Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, masowo wysyłanych do polskich redakcji pozwach – to kolejne próby ograniczania niezależności polskich mediów.

Deklarujemy, że będziemy bronić niezależności polskiego dziennikarstwa, a zarządzane przez nas redakcje będą solidarnie i konsekwentnie informować społeczeństwo o każdej próbie wpływania władzy na media.

Razem będziemy walczyć o utrzymanie wolnych i niezależnych mediów jako fundamentu demokratycznego społeczeństwa, chroniąc prawo obywateli do dostępu do wiarygodnych informacji.

przygotował Paweł Kapusta. Ja go uzupełniłem. W akcję zbierania podpisów włączył się Michał Samul, redaktor naczelny TVN 24. Oświadczenie ukazało się równocześnie we wszystkich mediach, reprezentowanych przez naczelnych.

„To chwyt przedwyborczy”

Po posiedzeniu Komitetu Rady Ministrów do spraw Bezpieczeństwa Narodowego i Spraw Obronnych, o sprawę pytany był wicepremier Jarosław Kaczyński. Reakcja na deklarację nie była zbyt zaskakująca, ale z pewnością kuriozalna. Prezes PiS problemu nie widzi.

– Mało jest państw, mówię o państwach demokratycznych na świecie, gdzie wpływ władzy na media jest tak minimalny, w gruncie rzeczy żaden, jak w Polsce. A już w szczególności na media opozycyjne – stwierdził. – To jest chwyt przedwyborczy związany ze ścisłym związkiem tych mediów z opozycją polityczną. Patrzymy na to ze spokojem, tak to w Polsce w tej chwili wygląda, ale nie mamy zamiaru w żaden sposób reagować – dodał.

Prezes nie wyjaśnił, co deklaracja obrony wolności i niezależności mediów w Polsce ma wspólnego z wyborami i opozycją parlamentarną. Nie odniósł się też do kolejnych informacji o próbach wpływu na największe redakcje w Polsce. No cóż, zostawmy to bez komentarza.

Eutelsat przełącza

Pod koniec maja br. na pozycji orbitalnej 13°E doszło do dużych zmian - zgodnie z zapowiedziami satkurier.pl rozpoczął się proces przełączania satelitów Eutelsat

Hot Bird 13B, 13C i 13E na nowe jednostki 13F i 13G. W pierwszym etapie tego procesu aktywowane zostały wybrane częstotliwości na satelicie Hot Bird 13G. Trafiło tam m.in. kilkadziesiąt polskich kanałów telewizyjnych z transponderów

dla platform Polsat Box i CANAL+. Potwierdziły się informacje, że moc dla terytorium Polski ulegnie poprawie. Wynikało to z przewidywanej mapy zasięgu udostępnionej przez operatora Eutelsat. Im dalej na wschód kraju, tym ta poprawa może być większa. Ważne jest to, że osoby będące dotychczas na granicy odbioru, np. z powodu nieprecyzyjnego ustawienia anteny, teraz mają większy zapas na niepogodę czy inne źródła zakłóceń. Następny etap przełączeń, według informacji satkurier.pl, planowany jest na lipiec br.

Raport Satellite Monitor

Luksemburski operator satelitarny SES ogłosił wyniki z corocznego raportu **Satellite Monitor**. Kompleksowe badanie śledzi zasięg telewizji satelitarnej w wielu regionach świata. Według uzyskanych wyników, **SES** dostarcza obecnie ponad **8 tys. kanałów** do łącznie **369 mln** gospodarstw domowych z telewizją na całym świecie, co stanowi **wzrost o 3 mln** w stosunku do poprzedniego roku. Coroczne badanie Satellite Monitor podkreśla wiodącą rolę SES w dostarczaniu

treści przez satelitę. SES w Europie jest operatorem satelitów **Astra** na pozycjach orbitalnych 19,2°E; 23,5°E czy 28,2°E. Ogólny wzrost wynikał przede wszystkim ze wzrostu w Europie (**+6,3 mln**) i Afryce (**+3 mln**) oraz stabilnej sytuacji w Ameryce Łacińskiej i regionie Azji i Pacyfiku. Zasięg w Ameryce Północnej (**-5,4 mln**) nadal spada z powodu trendu „ciąć kabli” i ciągłej ekspansji łączności światłowodowej w Stanach Zjednoczonych.

Zasięg SES na poszczególnych rynkach na świecie (wg Satellite Monitor)

Rynek	Liczba gospodarstw domowych
Afryka	49,5 mln
Azja i Pacyfik	33,1 mln
Ameryka Łacińska	44,0 mln
Bliski Wschód	13,4 mln
Ameryka Północna	53,2 mln
Europa	175,8 mln
Razem	369 mln

Domowy Max

CANAL+ wprowadził do sprzedaży nową ofertę na dostęp do internetu **Domowy Max**, w ramach której klienci otrzymują **200 GB** transferu danych miesięcznie, nielimitowany transfer w serwisie **CANAL+ online** oraz nielimitowany transfer w nocy. Jeśli klient zużyje miesięczny pakiet 200 GB, prędkość transmisji danych jest obniżana. Operator podkreśla, że oferta nie jest ograniczona do danego obszaru (np. jednego nadajnika) – pakiet danych jest dostępny w pełnej prędkości do jego limitu na terenie całego kraju. Taryfowy limit danych nie obowiązuje w przypadkach korzystania z CANAL+ online i streamingu oraz pobierania materiałów dostępnych w serwisie. Korzystanie z internetu w nocy (w godzinach 23.45–8.45) również nie konsumuje podstawowego pakietu danych. Oferta internetowa

DOMOWY MAX

0 zł PRZEZ
MIES. 2 MIESIĄCE
POTEM 69,99 zł/MIES.

200 GB

200 GB dostępna jest w cenie **69,99 zł/m-c**, a w obecnej promocji klienci otrzymują pierwsze dwa miesiące bez opłat w umowie na dwa lata. Klienci decydujący się na zakup internetu w pakiecie Domowy Max razem z ofertą telewizji satelitarnej zapłacą 10 zł mniej, czyli **59,99 zł/m-c** (promocja 2 bezpłatnych miesięcy nie ma wtedy zastosowania). Pakiet internetowy można kupić razem z routerem **D-Link DWR 961** z obsługą pasma WiFi 5 GHz za opłatą jednorazową **479 zł** lub za dodatkowe **25 zł/m-c**. CANAL+ oferuje usługi mobilne na infrastrukturze **Playa**.

Zmiany w RN Cyfrowego Polsatu

Tobias Solorz i Piotr Żak zostaną wiceprzewodniczącymi **rady nadzorczej Cyfrowego Polsatu** – zdecydowali akcjonariusze medialno-telekomunikacyjno-energetycznej grupy kontrolowanej przez Zygmunta Solorza. Powołanie synów głównego właściciela Cyfrowego Polsatu nie odbyło się jednogłośnie. Przeciwni byli akcjonariusze posiadający blisko 32,1 mln głosów. Oddało też blisko 59,3 mln głosów wstrzymujących się. – informuje serwis telko.in. Zgromadzenie dokonało też zmian w statucie, które zaproponował główny akcjonariusz. Wśród tych zmian jest zwiększenie liczby wiceprzewodniczących rady do dwóch. **Reddev Investments Limited**

polsat box

z siedzibą na Cyprze oraz **TiVi Foundation** z siedzibą w Liechtenstein uzasadniali, że zgłoszona przez nich zmiana „w zakresie wskazanym w uchwale ma charakter aktualizujący oraz porządkowo-organizacyjny i ma na celu zwiększenie efektywności i sprawności funkcjonowania organów spółki”. Uchwały o powołaniu panów Żaka i Solorza na stanowiska wiceprzewodniczących wchodzi w życie z chwilą ich podjęcia, ze skutkiem od dnia rejestracji zmiany statutu spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Bez połączenia

Operatorzy satelitarni **SES** i **Intelsat** zakończyli rozmowy na temat ewentualnego połączenia – informuje telko.in. Operatorzy potwierdzili, że rozmowy na temat potencjalnego połączenia trwały od marca br. Teraz SES wydał krótki komunikat o zakończeniu negocjacji podkreślając, że zbyt mało argumentów przemawiało za sfinalizowaniem transakcji. Intelsat ma w swym portfolio usługi komunikacji satelitarnej dla klientów korporacyjnych i instytucji sektora publicznego i korzysta z konstelacji satelitów na geostacjonarnej orbicie okołozemskiej (GEO) oraz rozwiązań zbudowanych dla innych typów satelitów.

REKLAMA

Disney+ na start przez rok w prezencie z TV w Polsat Box

Opłata miesięczna za pakiet TV z Disney+ w pierwszym roku od 30 zł, w drugim roku od 58,99 zł, następnie od 68,99 zł.

Promocja dla nowych Klientów telewizji satelitarnej i internetowej przy umowach z okresem podstawowym na 24 okresy rozliczeniowe z minimalnym zobowiązaniem od pakietu S lub Wygodnego łącznie z dostępem do serwisu Disney+. Aplikacja Disney+ dostępna na dekodernach polsat box | 4K i polsat box | 4K lite. Dostawcą serwisu Disney+ jest The Walt Disney Company (Benelux) BV. Szczegóły w Warunkach Oferty, Regulaminie Promocji i Regulaminach dostępnych u Sprzedawców i na polsatbox.pl Oferta ważna na dzień 1.06.2023 r.

© 2023 Disney i podmioty powiązane

polsat box

Wybierz swoje wszystko

Rezygnacja Bogusława Kisielewskiego

Kino Polska bez sternika

OPR. AK

Bogusław Kisielewski, dyrektor generalny Grupy Kino Polska, podjął w czerwcu br. decyzję o swojej rezygnacji ze stanowiska oraz z zasiadania w Zarządach Kino Polska TV SA oraz Stopklatka SA ze skutkiem natychmiastowym. Oficjalnym powodem rezygnacji są względy osobiste.

„Grupa Kino Polska bardzo dziękuje Panu Bogusławowi Kisielewskiemu za jego nieoceniony wkład i zaangażowanie w rozwój firmy podczas prawie 20-letniej współpracy. W tym okresie Bogusław Kisielewski odegrał kluczową rolę w kształtowaniu Grupy, zapewniając wzrost różnych obszarów biznesu, umacniając tym samym pozycję Grupy Kino Polska na polskim rynku telewizyjnym”. – czytamy w przesłanym komunikacie.

W ocenie serwisu parkiet.com zmiana ta szykowała się od dłuższego czasu po tym, jak **Grupa CANAL+** przejęła kontrolę w **SPI International**, głównym akcjonariuszu **Kino Polska TV**. W kwietniu br. podano, że **Grupa CANAL+** i **Grupa M7** zdecydowały się na skorzystanie z opcji kupna pozostałych 30 proc. akcji SPI International, który z kolei ma 66 proc. udziałów w spółce Kino Polska TV, głównej spółce z Grupy Kino Polska. CANAL+ wcześniej przejął już 70 proc. akcji w SPI International. Tę transakcję sfinalizowano w marcu 2022 r. Spółka nie szuka następcy Bogusława Kisielewskiego.

„Zarząd Grupy Kino Polska jest przekonany, że aktualna struktura organizacyjna tworzona przez profesjonalny i utalentowany Zespół, umożliwi realizację dotychczasowych projektów

Bogusław Kisielewski

i przyczyni się do dalszego sukcesu firmy w przyszłości, kontynuując rozwój produktów, usług i treści dla widzów” – poinformowała firma NBS Communications, reprezentująca Kino Polska TV w kontaktach z mediami.

Zarząd telewizyjnej Grupy tworzą obecnie: **Katarzyna Woźnicka**, odpowiedzialna za finanse, oraz **Levent Gultan i Erwan Louis André Luherne**. Wszyscy w randze członków zarządu. Były już prezes ma pełnić funkcję specjalnego doradcy ds. projektów korporacyjnych. Zanim B. Kisielewski złożył rezygnację, sprzedał pakiet 111,4

tys. akcji za w sumie około 1,5 mln zł (13 zł za sztukę).

Bogusław Kisielewski był prezesem Kino Polska TV od 2007 r., czyli prawie 16 lat. Karierę zawodową zaczynał w 1995 r. w Regionalnym Domu Maklerskim Polonia. Pełnił potem m.in. funkcję członka zarządu w Fabryce Urządzeń Dźwigowych czy Zakładach Przemysłu Odzieżowego Modena w Poznaniu. Współprodukował filmy. Jest absolwentem wydziału ekonomii na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Odbył kursy i szkolenia m.in. z zakresu zarządzania i finansów czy rynków kapitałowych. Konkurencja doceniała dokonania Kisielewskiego. – Kino

Polska jest przykładem sukcesu na rynku telewizyjnym w Polsce. Przez lata ich biznes mocno ewoluował. Z jednej stacji zrobiła się silna grupa medialna z kilkunastoma kanałami. Chapeau bas! – mówił w wiosennym numerze „Press” z 2022 r. **Jacek Kobierzycki**, dyrektor generalny sieci TOYA. **Joanna Nowakowska** z Wavemaker doceniała konsekwentne inwestycje grupy: – Przychody reklamowe Kino Polska nawet w pandemicznym 2020 r. wzrosły o ponad 11 proc. przy spadku całego rynku reklamy tv o 7,4 proc. – mówiła.

Spadki w Telewizji Puls

Spółka **Telewizja Puls**, nadawca naziemnych kanałów **TV Puls** i **Puls 2**, w 2022 r. miała **185 mln zł przychodów ze sprzedaży** i **10,4 mln zł zysku netto**. W czerwcu br. nadawca zwrócił się do **Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji** o przedłużenie koncesji dla TV Puls na kolejne 10 lat – informuje „Preserwis”. Ze sprawozdania spółki, które pojawiło się w Krajowym Rejestrze Sądowym, wynika, że jej

proc., do **10,4 mln zł** w 2022 r. z **51 mln zł** w 2021 (był to najlepszy finansowy okres w historii spółki). Zysk w całości przeznaczony zostanie na kapitał zapasowy. TV Puls w 2022 r. miał **2,91 proc.** udziału w widowni telewizyjnej w grupie ogólnej (spadek z 3,6 proc.) i **3,41 proc.** w grupie 16-59 (spadek z 4,39 proc.). Z kolei udział Puls 2 wynosił **1,44 proc.** w 4+ (spadek z 1,69 proc.) i **1,61 proc.**

przychody w porównaniu z 2021 r. **spadły o 17,6 proc.** Z emisji reklam pochodziło **166,6 mln zł** (o 20,2 proc. mniej), ze sponsoringu – **16,6 mln zł** (o 20,7 proc. więcej), a z VoD – **1,4 mln zł** (o 20,2 proc. więcej). Koszty działalności operacyjnej były wyższe o 8,6 proc. i wyniosły **171,7 mln zł**. Zysk netto Telewizji Puls zmniejszył się o **79,6**

w 16-59 (spadek z 1,82 proc.). Jak podano w sprawozdaniu Telewizji Puls „Czynnikiem wpływającym na wyniki oglądalności, a tym samym na wyniki finansowe Spółki głównie w 2022 r. oraz pośrednio w 2023 r. jest proces refarmingu przede wszystkim ze względu na wydłużenie terminu zmiany procesu przez regulatora.

FOX zmienia się w FX

7 listopada br. należący do portfolio **The Walt Disney Company** kanał telewizyjny **FOX** zmieni się w **FX**. Poza nazwą przedstawiona będzie również nowa identyfikacja wizualna popularnego kanału serialowo-filmowego. FX pozostanie miejscem z najwyższej jakości rozrywką, z której znany jest FOX. Widzowie nadal będą mogli śledzić emocjonujące i pełne akcji serie z największych studiów. Oferta programowa będzie uwzględniać zarówno ulubione przez widzów pozycje,

jak „**Grey’s Anatomy: Chirurdzy**”, „**Agenci NCIS: Hawaje**”, „**Dr House**”, „**CSI: Kryminalne zagadki Miami**” oraz „**CSI:**

Kryminalne zagadki Nowego Jorku” jak i premierowe tytuły. Zmiana obejmie również drugi kanał serialowo-filmowy w telewizyjnym portfolio The Walt Disney

Company w Polsce – **FOX Comedy** stanie się **FX Comedy**. Nowa identyfikacja wizualna nie wiąże się ze zmianą pozycji na listach kanałów u poszczególnych operatorów.

Europejska dominacja kanałów z USA

Nowe badanie **Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego (EOA)** wykazało, że jedna piąta z 50 największych grup telewizyjnych i ponad jedna trzecia z 50 największych grup oferujących usługi na żądanie ma pozaeuropejską spółkę macierzystą. Obserwatorium twierdzi, że amerykańscy gracze reprezentują największą grupę pozaeuropejskich firm macierzystych w Europie. Prawie jedna piąta (**18**

proc.) wszystkich prywatnych kanałów telewizyjnych (z wyłączeniem telewizji lokalnej) **jest własnością USA**, a ponad jedna trzecia wszystkich usług SvoD, czyli serwisów streamingowych bez reklam (**39 proc.**) i telewizyjnych VoD (**33 proc.**) w Europie należy do firm z Ameryki. Amerykańscy gracze przodują w dziedzinie telewizji dla dzieci i rozrywki SvoD. Prawie połowa wszystkich kanałów telewizyjnych dla dzieci w Europie należy do Stanów Zjednoczonych (**48 proc.**). Gracze amerykańscy mają zdecydowanie największy zasięg rynków operacyjnych w całej Europie. Na przykład firma The Walt Disney Company jest wirtualnie wszechobecna w Europie, działając na 44 europejskich rynkach telewizyjnych.

Reklama czy informacja?

Sąd apelacyjny oddalił apelację **Telewizji Polsat** w sprawie decyzji przewodniczącego KRRiT, który uznał, że nadawca naruszał Ustawę o radiofonii i telewizji i **nałożył na spółkę karę 30 tys. zł**. Chodziło o wielokrotne wyemitowanie w 2022 r. przekazów handlowych dotyczących **sieci 5G Plus na paskach informacyjnych Polsat News** – informuje Presserwis. Mimo niekorzystnego dla nadawcy wyroku sądu wiadomości o internecie 5G, ale już o innej treści, nadal są obecne na pasku stacji. Według Telewizji Polsat nie jest to jednak przekaz handlowy, ale informacja. Obecnie na pasku Polsat News można przeczytać: „**Grupa Polsat Plus w I kwartale 2023. Już ponad 20 mln mieszkańców Polski w ponad 1000 miejscowości może korzystać z najszybszego internetu od Plusa, który przyspieszył jeszcze bardziej – do 1 Gb/s**”. Tomasz Matwiejczuk, dyrektor ds. komunikacji korporacyjnej i rzecznik prasowy Grupy Polsat Plus, zapewnia, że obecny komunikat z paska nie ma nic wspólnego z kwestią, której dotyczyła sprawa sądowa z KRRiT. – To, co Pan przytacza, to jest informacja – stwierdza pytany, czy nadawca nie obawia się kolejnych postępowań Krajowej Rady. W przeszłości na pasku Polsat News przekazywano takie informacje, jak: „**Plus uruchomił sieć 5G**” i „**5G już w Polsce w sieci Plus**”.

Utrzymanie kary dla **Grupy Polsat Plus**

Sąd Najwyższy utrzymał kary pieniężne dla **Grupy Polsat Plus** za **reklamy oferty SmartDom**, łącznie ponad **16,6 mln zł**, oraz nakazał publikację części decyzji prezesa UOKiK w prime time Telewizji Polsat. Sprawa ciągnie się od końca 2016 r. Wtedy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że kampanie reklamowe **Cyfrowego Polsatu i Polkomtelu**, w tym dotyczące oferty SmartDom, wprowadzały w błąd. UOKiK zajął się tą spra-

wą po skargach klientów, którzy pisali m.in.: „za tablet i telewizor trzeba dodatkowo i to dużo płacić, a hasło w telewizji wskazuje, że za tę kwotę jest wszystko”. UOKiK podał, że Sąd Najwyższy potwierdził, iż reklama pakietu SmartDom, oferowanego przez Grupę Polsat Plus, była nieuczciwą praktyką rynkową, która wprowadzała klientów w błąd. Poza karą pieniężną sąd nakazał publikację części decyzji prezesa UOKiK w prime time Telewizji Polsat.

Viaplay Group rozszerza partnerstwo z Play

Viaplay Group rozszerzyło długoterminową współpracę dystrybucyjną z **Play**. W ramach umowy, dostęp do serwisu streamingowego **Viaplay** będzie częścią pakietów usług telewizyjnych znajdujących się w ofercie Play. Viaplay Group rozpoczęła współpracę zarówno z Play, jak i UPC Polska już w 2021 r., w czasie,

usług telewizyjnych Play obejmuje zarówno klientów wariantu „**Telewizja Nowej Generacji**”, łączącego ofertę telewizji z serwisami streamingowymi, jak i usługi „**Telewizja Max**”. Serwis streamingowy Viaplay do końca 2022 r. pozyskał 1,2 mln subskrybentów. Treści oferowane polskim widzom obejmują trans-

viaplay G R O U P

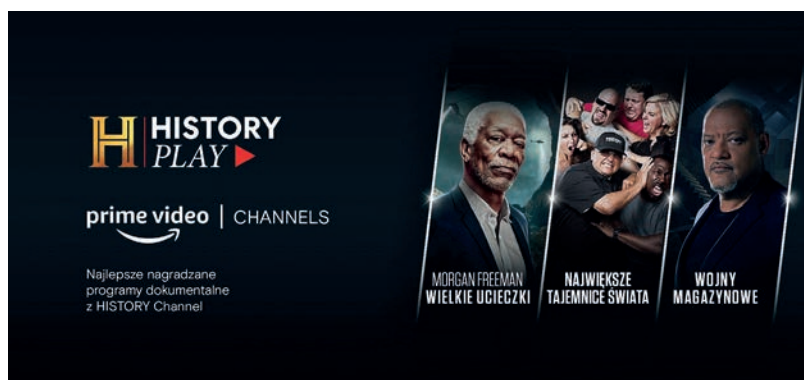
gdy platforma Viaplay została uruchomiona w Polsce. Połączenie Play i UPC Polska w kwietniu 2022 stanowiło impuls do zawarcia kompleksowego partnerstwa. W jego rezultacie atrakcyjne treści znajdujące się w ofercie Viaplay, będą bezpośrednio dostępne dla jeszcze większej liczby odbiorców w całej Polsce. Dostęp do Viaplay w ramach

misje najważniejszych wydarzeń sportowych, takich jak wyścigi F1, mecze piłkarskie angielskiej Premier League, niemieckiej Bundesligi, Ligi Europy i Ligi Konferencji UEFA, gale KSW, rozgrywki ligi hokejowej NHL, a także lokalne seriale i filmy Viaplay oraz popularne produkcje z krajów nordyckich i treści międzynarodowe.

Bogatsza oferta Prime Video Amazona

Na **History Play** można obejrzeć filmy i serie dokumentalne, w tym „Klątwę Wyspy Dębów”, „Rancho kosmitów”, „Niewyjaśnione tajemnice świata” prowadzone przez aktora Williama Shatnera czy „Największe tajemnice świata” z aktorem Laurence'em Fishburnem w roli gospodarza programu. **Crime + Investigation Play** to z kolei programy z gatun-

ku zbrodni, m.in. „48 godzin”, „Mordercze związki”, „Niepodważalne dowody zbrodni” poprowadzone przez Robbiego Coltrane'a lub „Daj znać, jak będziesz w domu”. Miesięczna subskrypcja każdego z katalogów kosztuje **7,99 zł**, a użytkownicy Prime Video mogą skorzystać z dwutygodniowego bezpłatnego okresu próbnego.

TVP Polonia w aplikacji

Od 1 lipca, program **TVP Polonia** można bezpłatnie oglądać również w specjalnej aplikacji mobilnej, która jednocześnie oferuje dostęp do bieżących informacji z życia Polonii, dostarczanych bezpośrednio przez Polaków mieszkających w różnych częściach świata. – Misją TVP Polonia jest łączenie Polaków na całym świecie. To właśnie dlatego aplikacja nie tylko ułatwia widzom dostęp do naszych programów, ale daje też możliwość komunikowania się ze sobą. Każdy może przesłać do nas swoje zdjęcia, filmy czy relacje, a potem obejrzeć je dzięki platfor-

mie „Twoja Polonia”, dzieląc się tym z innymi Polakami – mówi **Magdalena Tadeusiak, dyrektor TVP Polonia**. Aplikacja zapewnia nieograniczony dostęp do programu z każdego miejsca na świecie. Umożliwia oglądanie treści wyemitowanych na antenie do 7 dni wstecz, a także ich zatrzymywanie oraz wznawianie.

Użytkownicy mają nieograniczony dostęp do wszystkich wydań programów i magazynów polonijnych, mogą też ustawiać przypomnienia i tworzyć własne listy ulubionych audycji.

Pilot WP w TV Panasonic...

Pilot WP rozwija swoje zasięgi i trafia na kolejne urządzenia. Tym razem tę popularną platformę telewizyjną udostępnił posiadaczom **telewizorów Panasonic**, wyprodukowanych w 2019 r. i nowszych. Wdrożenie zostało oparte o **platformę OTT Redge Media**. Aplikacja na telewizory Panasonic posiada wiele przydatnych opcji, jak m.in. **Backward EPG**, który pozwala na łatwy podgląd wszystkich programów emitowanych na danym kanale czy **timeshift** pozwalający wstrzymać i wznowić, a także cofnąć program emitowany na żywo. Przede wszystkim zapewnia jednak swobodny dostęp do ulubionych kanałów telewizyjnych oraz do bogatej biblioteki wideo platformy Pilot WP. Usługa Pilota WP jest dostępna bez konieczności podpisywania umowy i bez dekodera – z poziomu komputera, telefonu czy tabletu, przez przeglądarkę, jak i za pomocą aplikacji na Androida czy iOS. Pilota WP można oglądać na telewizorach smart TV takich marek jak Panasonic, LG, Samsung czy Vestel, a także na platformie Android TV, w tym Chromecast.

...TVP VOD w Samsungu

Od 27 czerwca br. aplikacja **TVP VOD** dostępna jest do pobrania w telewizorach marki **Samsung opartych o TIZEN 3.0** – jest to kolejne znaczące rozszerzenie jej zasięgu odbiorczego. Biuro Dystrybucji Telewizji Polskiej szacuje, że dzięki nowej implementacji aplikacja jest dostępna w ponad 84 proc. telewizorów z usługą Smart TV w Polsce.

Nie tylko TVN

KRRiT chce od Polsatu danych o strukturze własnościowej. Chodzi o zagraniczne spółki Zygmunta Solorza. O tym, czy **Telewizja Polsat** dostanie dalsze koncesje dla czterech kanałów zadecyduje analiza jej struktury własnościowej – dowiedział się portal Wirtualnemedia.pl. KRRiT podjęła taką uchwałę z inicjatywy **prof. Tadeusza Kowalskiego**. Z analogiczną sytuacją mierzy się teraz **TVN**. Telewizja Polsat wystąpiła do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o przedłużenie koncesji dla czterech swoich kanałów: **Polsat Cafe** (wygasa 28 lipca 2024 r.), **Polsatu Sport** (wygasa 18 stycznia 2024 r.), **Polsat 2** (obowiązuje do 18 stycznia 2024 r.) oraz **Disco Polo Music** (obowiązuje do 24 kwietnia 2024 r.). Wnioski czekają na rozpatrzenie. Podczas posiedzenia Krajowej Rady prof. T. Kowalski zwrócił uwagę, iż większościowym akcjonariuszem Cyfrowego Polsatu (właściciel Telewizji Polsat) jest Zygmunt Solorz, a dysponuje tymi walorami m.in. poprzez zarejestrowaną w Liechtensteinie **TiVi Foundation**, a także cyprijską spółkę **Reddev Investments Limited**. W związku z tym prof. Kowalski wystąpił z wnioskiem, aby przed rekoncesjonowaniem kanałów Polsatu sprawdzić dokładnie strukturę właścicielską. – Zwróciłem na to uwagę, gdyż firmy te funkcjonują poza Europejskim Obszarem Gospodarczym. Jeżeli więc mamy przestrzegać pewnych reguł i w analogicznej sytuacji domagamy się przedstawienia struktury własności od TVN, to powinniśmy poprosić o to, by Polsat w sposób precyzyjny zrelacjonował nam, jak to wygląda w jego przypadku. Wniosek prof. Kowalskiego został przegłosowany, członkowie Rady czekają teraz na informację od nadawcy.

KRRiT w liczbach

Wydatki **Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji** w 2022 r. wyniosły **66,4 mln zł** i były o 5,2 proc. wyższe niż w 2021 r. – wynika z jej sprawozdania. Regulator

oraz przerwanie audycji w celu nadania reklam lub telesprzedaży. W sprawach skarg i wniosków wpłynęły łącznie **1404** wystąpienia, spośród których 43 nie

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

do budżetu odprowadził **37,4 mln zł**, tj. o 15,3 proc. mniej. Na wynagrodzenia w KRRiT wydano **14,6 mln zł**. Projekt **Telemetria Polska** pochłonął **36,3 mln zł**, czyli o 5,5 proc. więcej, niż w 2021 r. Z 37,4 mln zł odprowadzonych do budżetu wpływy z tytułu opłat koncesyjnych przyniosły **30,3 mln zł** (o 2,8 proc. więcej, niż przewidywał zeszłoroczny plan). Przewodniczący KRRiT wydał blisko **49,5 tys.** decyzji administracyjnych, w tym 49,4 tys. decyzji abonamentowych, 51 koncesyjnych i 25 decyzji o nałożeniu kar finansowych (łącznie na 475 tys. zł). Najwyższą – 50 tys. zł – została ukarana **Telewizja Polsat** za emisję w Polsat News ukrytych przekazów handlowych

należały do kompetencji KRRiT. Dodatkowo w 2022 r. wpłynęły **44 453** wystąpienia w sprawie koncesji dla **TVN Siedem**, z czego 44 373 za udzieleniem koncesji, a 80 przeciw. Regulator dostał także **504** wystąpienia dotyczące konkretnych audycji: 291 w sprawie programu „**Królowe życia**” (TTV) i **213** w sprawie programu „**Zacznij od nowa**” (TVP 2). Ponadto przewodniczący skierował do nadawców 48 wezwań i upomnień, najwięcej – 22 – dotyczyło problematyki rzetelności i obiektywizmu w audycjach informacyjnych i publicystycznych. 3 października 2022 r. rozpoczęła się kadencja Krajowej Rady w nowym składzie pod przewodnictwem **Macieja Świrskiego**.

Siedem kar za piwo

W 2022 i 2023 r. przewodniczący KRRiT wymierzył kary o łącznej wysokości **75 tys. zł** za emisję spotów marek piwnych. Rzecznik prasowy KRRiT Teresa Brykczyńska informuje, że decyzje o ukaraniu nadawców podjęto w związku z emisją reklam piwa w tzw. porze chronionej (godz. 6.00–20.00). W czerwcu ub.r. ówczesny przewodniczący Rady **Witold Kołodziejski** nałożył **25 tys. zł** grzywny na **Telewizję Polską** za emisję spotu browaru na antenie okolicznościowego kanału **TVP 4K** uruchomionego na Euro 2020. W sierpniu 2022 r. z tego samego powodu nałożono też karę o wysokości **10 tys. zł** na spółkę **Michał Winnicki**

Entertainment. Reklama piwa pojawiła się na antenie dokumentalnej stacji **Adventure**. Od początku 2023 r. przewodniczący KRRiT **Maciej Świrski** zdecydował się na nałożenie pięciu kolejnych kar za reklamy piwa w ciągu dnia: **5 tys. zł** na spółkę **Idea4Broadcasting**, nadawcę medycznego kanału **Studiomed TV**, dwie grzywny w wysokości **3 i 2 tys. zł** na firmę **Astro** (właściciela stacji informacyjnej News24), karę **20 tys. zł** na CANAL+ Polska za emisję spotu piwa na antenie **CANAL+ Sport 2** i **10 tys. zł** za analogiczną sytuację na antenie **RedTOP TV** (spółka **Red Carpet Media Group**).

Netia GO

w telewizorach Samsung

Serwis **Netia GO**, w ramach którego operator oferuje serwisy wideo na żądanie, w tym pakiet **Netia Premium i nawet 130 kanałów TV online**, dostępny jest od lipca również w telewizorach **Samsung wyprodukowanych od 2019 r.** Serwis jest dostępny bez dodatkowych opłat dla abonentów usług telewizyjnych Netii. Zapew-

nia dostęp do bogatej oferty treści VOD oraz kanałów telewizyjnych online, które są dostępne na praktycznie dowolnym urządzeniu (komputery – go.netia.pl, aplikacje na urządzenia z systemem Android i iOS, w tym telewizory z Android TV i Apple TV, Samsung – wyprodukowane od 2019 r., funkcje Chromecast, Airplay oraz dekodery z serii Netia Evo-Box). W ramach aplikacji Netia

GO dostępnych jest nawet 130 kanałów telewizyjnych on-line (w zależności od pakietu TV, posiadanego przez danego abonenta) oraz trzy kategorie treści VOD: tzw. **Katalogi**, w ramach których abonenci otrzymują bezpłatnie (w ramach abonowanej oferty) dostęp do wybranych treści emitowanych na linearnych kanałach

TV, posiadanych przez danego abonenta; **wypożyczalnia filmów (TVOD)** – transakcyjny serwis VOD); – **Netia Premium (SVOD)** – pakiet wideo na

żądanie w cenie 20 zł na 30 dni, doliczane do rachunku). Do serwisu Netia GO abonenci logują się tym samym loginem i hasłem, którego używają w serwisie samobsługowym www.netiaonline.pl. Do każdego konta abonenckiego Netia GO można stworzyć 5 profili i korzystać z aplikacji jednocześnie na 3 urządzeniach, zatem aplikacja może pełnić również funkcję zbliżoną do klasycznego multiroomu.

CANAL+ i Grupa KP

szukają brokera

CANAL+ i Grupa Kino Polska ogłosiły wspólny przetarg na brokera, który zajmie się sprzedażą: **reklam na 20 kanałach telewizyjnych, sponsoringu, projektów specjalnych i oferty online**. Połączenie oferty sprzedaży czasu reklamowego na kanałach TV oraz online należących do CANAL+ i Grupy Kino Polska sprawia, że zadaniem nowego brokera będzie obsługa 4. pod względem oglądalności grupy medialnej na polskim rynku, docierającej do zróżnicowanej grupy odbiorców. Do przetargu na nowego brokera reklamowego zaproszono **Polsat Media, Telewizję Polską oraz**

TVN Media. Ogłoszenie wspólnego przetargu na brokera reklamowego jest m. in. następstwem decyzji Grupy M7 (z Grupy CANAL+) z kwietnia tego roku, której efektem będzie zwiększenia udziałów w SPI International do 100 proc. Po zakończeniu tej transakcji Grupa CANAL+ pośrednio będzie kontrolować 66 proc. kapitału zakładowego Grupy Kino Polska. Brokerem reklamowym Grupy CANAL+ Polska jest obecnie TVN Media, natomiast sprzedaż reklam dla Grupy Kino Polska prowadzi Polsat Media, a w przypadku kanału DIZI Telewizja Polska.

331,8 mln

zł zysku

TVN SA

Należąca do **Warner Bros. Discovery** grupa kapitałowa **TVN SA** w 2022 r. wypracowała **331,8 mln zł zysku netto przy 2,14 mld zł przychodów ze sprzedaży**. Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego zamieszczonego w Krajowym Rejestrze Sądowym wynika, że przychody grupy w porównaniu z 2021 r. **wzrosły o 2,7 proc.** Wpływy związane z reklamami wyniosły łącznie **1,62 mld zł** i były o 0,5 proc. wyższe niż w 2021 r., w tym z reklam grupa uzyskała **1,42 mld zł** przychodów (wzrost o 0,02 proc.), a ze sponsoringu – **210,7 mln zł** (wzrost o 3,7 proc.). Z kolei przychody

abonamentowe, czyli od operatorów płatnej telewizji i z subskrypcji VoD, urosły o 14,1 proc. – do **409,1 mln zł**. Grupa poniosła **1,86 mld zł** kosztów działalności operacyjnej – to jest wzrost rok do roku o 5,8 proc. Najwięcej – **723 mln zł** (wzrost o 13,1 proc.) – przeznaczono na amortyzację i utratę wartości kapitalizowanych kosztów produkcji własnej, koprodukcji i koprodukcji filmowej. Wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników pochłonęły **306,3 mln zł** (spadek o 0,5 proc.). Koszty marketingu i badań spadły o 16,6 proc. – do **158 mln zł**.

Z HBO do Netflix

Warner Bros. Discovery prowadzi rozmowy z **Netflixem** na temat ewentualnego licencjonowania wybranych filmów i seriali. W wyniku porozumienia, na Netflixie miałyby się pojawić niektóre tytuły

dostępne wcześniej w **HBO**. W ten sposób treści HBO pojawiłyby się na konkurencyjnej amerykańskiej platformie po raz pierwszy od dziesięciu lat. W Europie obowiązują umowy ze Sky

i **CANAL+**, a później treści mogą być udostępniane na płytach DVD i w wybranych serwisach VoD. Pierwszą produkcją, która trafi na Netflix jest **komediodowy serial „Niepewne”**, emitowany w HBO przez pięć sezonów, do grudnia 2021 r. Umowa, która jeszcze nie została sfinalizowana oznacza, że serial może nadal pojawiać się w Max, przemianowanej usłudze przesyłania strumieniowego Warner Bros. Discovery. Po fuzji Warner Bros. i Discovery w ubiegłym roku dyrektor generalny David Zaslav wyrażał chęć rezygnacji z emitowania pewnych produkcji na zasadzie wyłączności w celu zwiększenia przychodów.

Zwolnienia w Disneyu

W polskim oddziale **The Walt Disney Company** zlikwidowano część stanowisk, co jest skutkiem globalnych decyzji firmy. Ze spółką rozstaje się m.in. **Małgorzata Jopek**, szefowa marketingu Disneya w Europie Centralnej – dowie-

The Walt Disney Company Polska

dział się portal Wirtualnemedia.pl. Cięcia etatów amerykański koncern ogłosił pod koniec marca br. Informowano wtedy, że pracę straci **3 proc. pracowników, czyli około 7 tys. osób** zatrudnionych w dywizjach: **Disney Entertainment** (w której mieszczą się serwisy streamingowe Disneya, w tym Disney+), **Parks, Experiences and Products** (parki Disneyland, fizyczne produkty) oraz w dalszej kolejności **ESPN** (sportowa telewizja i serwis streamingowy ESPN+). Zwolnienia podzielono na kilka etapów. Teraz objęły one warszawskie biuro Walt Disney Company, które odpowiada za polskie wersje kanałów telewizyj-

nych i za serwis Disney+. - Cięcia etatów to część planu redukcji kosztów Disneya, który chce ściąć 5,5 mld dolarów generowanych

wydatków, z czego 3 mld dolarów jest ponoszone na produkcję treści – mówił w marcu br. CEO koncernu **Bog Iger**. W zeszłym roku finansowym polska spółka zależna The Walt Disney Company przy **304 mln zł** przychodów osiągnęła wzrost zysku netto z **5,1 do 13,3 mln zł**. Pierwsze trzy miesiące dystrybucji **Disney+** przyniosły **9 mln zł** przychodów. Wzrost przychodów wynika m.in. z tego że firma zaczęła zajmować się sprzedażą operatorom satelitarnym i kablowym praw do emisji stacji koncernu (w minionym roku przyniosło to **106,38 mln zł**) oraz działaniami marketingowymi tych kanałów.

Golf Channel Polska na minusie

Spółka **Golf Zone**, nadawca kanału o golfie **Golf Channel Polska**, w 2022 r. miała **3,67 mln zł** przychodów z podstawowej działalności i **1,03 mln zł** straty netto. Ze sprawozdania złożonego w Krajowym Rejestrze Sądowym wynika, że rok do roku przychody spółki wzrosły o 6,5 proc. Koszty podstawowej działalności wyniosły **5,06 mln zł**. Strata spółki ma zostać pokryta z przyszłych zysków. Golf Channel uruchomiono w 2017 r. Pomysłodawcą kanału, a do połowy czerwca 2023 r. też większościowym udziałowcem Golf Zone, nadawcy stacji, był **Marek Sowa**, w prze-

szłości wiceprezes UPC Polska i były prezes Agory. W czerwcu br. **Michał Winnicki** oraz należąca do niego spółka **MWE Media** (grupa MWE Networks) zakupili **100 proc. udziałów** w spółce Golf Zone. Według Nielsen Media Golf Channel Polska miał w 2022 r. średnio poniżej 0,01 proc. udziału w grupie ogólnej 4+.

Romance TV Award 2023

Już po raz szósty jury oraz widzowie stacji **Romance TV** wybrali najbardziej romantyczne hotele i restauracje w Polsce. **Statuetki Romance TV Award** wręczono

podczas uroczystej Gali w Warszawie, a poprowadził ją tradycyjnie **Ambasador Romance TV Daniel Józek QCZAJ**. Celem konkursu jest wyróżnienie i docenienie rodzimych hoteli i restauracji, gdzie goście mogą spędzić wyjątkowe chwile takie jak rocznice, śluby, weekendy we

dwoje czy romantyczne wieczory. Nagrodę Publiczności, którą przyznają widzowie w głosowaniu internetowym i tytuł „**Najbardziej romantycznego hotelu**” otrzymał już po raz drugi **Pałac Mortęgi Hotel G Spa****** z Lubawy. Jury przyznało nagrody: **Pałacowi Warlity** z Olsztynka za „**Najbardziej**

romantyczną ofertę dla par”, hotelowi **Szczawnica Park Resort G Spa****** ze Szczawnicy w kategorii „**Najbardziej romantyczne hotelowe SPA**”, zaś „**Najbardziej**

Laureaci Romance TV Award

romantyczne eventy” organizuje hotel **Zamek Janów Podlaski******. W tym roku „**Najromantyczniejszą restauracją**” w Polsce została **Stodoła Folwark Kamyk**. Wszyscy laureaci otrzymali statuetki Romance TV Award i miesięczną kampanię reklamową na antenie Romance TV

Roszady w Astro

Walne zgromadzenie spółki **Astro** (produkującej m.in. „**Familiadę**” dla TVP 2) zatwierdziło zmiany w swojej radzie nadzorczej. Odwołano jej przewodniczącego, **Jana Dworaka** i członka – **Andrzeja Krajewskiego**. Na miejsce J. Dworaka powołano **Ryszarda**

Astro, które zajęła **Karolina Szymańska**, dotychczasowa prokurentka spółki i szefowa kanału **News24**. Spółka podjęła też decyzję o emisji 23 mln akcji, które mają wesprzeć rozwój stacji **News24**. Ponadto w czerwcu br. News 24 podpisał umowę z **Europejskim Komitetem Regionów** i ma zmienić się w stację o profilu samorządowym. W ostatnim czasie stacja ograniczyła programy na żywo, a z jej zespołu odeszło część pracowników. Umowa z Europejskim Komitetem Regionów ma jednak zapewnić finansowanie na produkcję

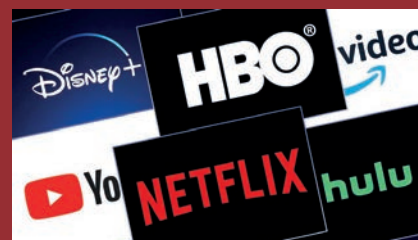
części programów. Według Nielsen Media, News 24 ma średnio poniżej 0,01 proc. udziału w grupie ogólnej 4+.

Krajewskiego. Miejsce Andrzeja Krajewskiego zostaje nieobsadzone. Ryszard Krajewski opuścił jednocześnie stanowisko prezesa

Rosną przychody serwisów streamingowych

Według danych przedstawionych przez **OnlyAcco-unts.io** globalne przychody z transmisji strumieniowych opartych na subskrypcji mają w 2023 r. osiągnąć **95,3 mld dol.** To o 18 proc. więcej, niż w ubiegłym roku. Przewiduje się, że liczba ta wzrośnie o kolejne 73 proc. w ciągu najbliższych czterech lat, osiągając poziom **137 mld**

dol. w roku w 2027. W ciągu zaledwie pięciu lat liczba osób korzystających z serwisów streamingowych opartych na subskrypcji prawie się podwoiła, skacząc z **610 mld** w 2017 roku do **1,16 mld** w zeszłym roku. Według **Statista Market Insights** globalne przychody z transmisji strumieniowej opartej na subskrypcji wzrosły prawie trzykrotnie od 2017 r., osiągając poziom **80 mld dol.** w 2022 r. Badanie Statista wykazało, że prawie 65 proc. całkowitych przychodów ze SvoD pochodzi tylko z trzech krajów. **Stany Zjednoczone, Chiny i Wielka Brytania** Firma przewiduje, że liczba użytkowników będzie nadal rosła w kolejnych latach i osiągnie **1,5 mld** w 2025 r. Przewiduje się, że do 2027 r. liczba ta wzrośnie o kolejne 9 proc. i osiągnie **1,64 mld** na całym świecie.

Planete +

Majowie: Starożytne metropolie

Witajcie w prekolumbijskim mieście. Pasjonująca lekcja archeologii, której tematem jest cywilizacja Majów. Pozostały po nich

nadgryzione zębem czasu piramidy, fragmenty monumentalnych zespołów architektonicznych. Dziś, dzięki zaawansowanym technikom archeologicznym, wiekowe kamienie przemawiają do nas jak nigdy przedtem. Poznajcie zatem niezwykłą cywilizację Majów, ukazaną w świetle najnowszych badań.

PREMIEROWE ODCINKI: OD 3 LIPCA, W PONIEDZIAŁKI O GODZ. 22.00

Inkowie – nowe odkrycia

Historia powstania, rozkwitu i upadku imperium Inków w świetle najnowszych badań. Wiele ugruntowanych w podręcznikach tez wymaga weryfikacji. Jako pierwsi historię państwa Inków opisali konkwistadorzy i misjonarze, a stworzony przez nich obraz kolosa na glinianych

nogach, rządzonego przez okrutnego władcę, utrwalił się na długo. Jednak badania archeologiczne ujawniają nieznane dotąd fakty na temat rozległego imperium, które powstało w stosunkowo krótkim czasie i funkcjonowało sprawnie mimo braku znajomości pisma i koła.

PREMIERA: W PONIEDZIAŁEK 24 LIPCA, GODZ. 22.00

Jackie O, żona JFK

Uważana za ikonę stylu, jedna z najpopularniejszych kobiet zeszłego stulecia. Oto sylwetka Jackie. Jacqueline Kennedy Onassis, z domu Bouvier. Żona amerykańskiego prezydenta,

Johna F. Kennedy'ego, a po jego śmierci greckiego magnata, Aristotelisa Onassisa. Ta dokumentalna biografia prezentuje losy jednej z najbardziej znanych kobiet XX wieku. Dokument zawierający liczne archiwalia, wywiady z samą Jackie oraz jej przyjaciółmi, tworzy życiorys pełen ciemnych zakamarków.

PREMIERA: 1 LIPCA, GODZ. 22.00

Dawid i ja. Przyjaźń przez kraty

Historia niezwyklej przyjaźni i wieloletniej walki o wolność dla niesłusznie skazanego więźnia,

który padł ofiarą systemu. Ray Klonsky, młody Kanadyjczyk, koresponduje z Davidem McCallumem, amerykańskim więźniem, skazanym za morderstwo w wieku 16 lat. Osadzony uparcie twierdzi, że jest niewinny, a Ray daje mu wiarę. Włącza się do kampanii na rzecz uwolnienia McCalluma, lecz mimo zgromadzenia wielu dowodów jego niewinności, sprawa ciągnie się latami. Dokument jest kroniką, a zarazem częścią tej batalii.

PREMIERA: 30 LIPCA, GODZ. 22.00

Przestępstwa z nienawiści

Wnikliwe spojrzenie na zjawisko, które stało się zgorą naszych czasów. Usłyszymy głosy ofiar, agresorów oraz badaczy tematu. Coraz więcej osób pada ofiarą

tw. hate crimes, czyli aktów przemocy słownej lub fizycznej, powodowanych nienawiścią i uprzedzeniami, m.in. na tle rasowym, religijnym i etnicznym. Doświadczają ich dorośli i dzieci, przedstawiciele mniejszości seksualnych, osoby z niepełnośprawnościami. W zasadzie każdy może stać się ofiarą, a internet ułatwia działanie agresorom. Brytyjska seria dokumentalna dogłębnie analizuje to zjawisko. Wypowiadają się zarówno ofiary przemocy i osoby ją badające, jak również sami agresorzy.

PREMIERA: 23 LIPCA, GODZ. 22.00

Ciężarówką po bezdrożach Australii (sezon 1. i 2.)

Wszystko, czego Australijczycy potrzebują do życia, dociera do nich dzięki pracy kierowców ciężarówek.

Bez tych bohaterów autostrad kraj po prostu nie byłby w stanie funkcjonować – ale „truckies” nie

zawsze są pozytywnie postrzegani przez ogół australijskiego społeczeństwa. W tej serii mamy okazję wsiąść do kabin wielkich ciężarówek razem z ich kierowcami – mężczyznami i kobietami – i zobaczyć, jak wygląda życie w drodze. Ciężka praca, długie dystanse, mnóstwo problemów i jeszcze więcej poczucia humoru: oto prawdziwe serce i dusza australijskich kierowców ciężarówek

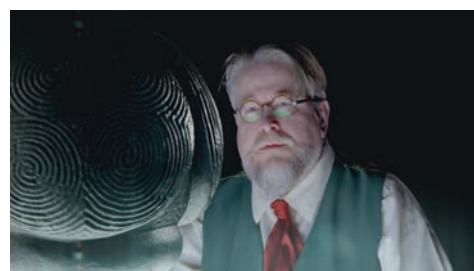
PREMIERA: 6 LIPCA, GODZ. 21.00

Najdziwniejsze przedmioty (sezon 2.)

W 2. sezonie programu badamy kolejne tajemnicze historyczne

przedmioty i odkrywamy ich prawdziwe przeznaczenie. Poznamy bliżej między innymi urządzenie z czasów wiktoriańskich, które leczyło choroby poprzez rażenie prądem, przeklęty plasek z kurczakiem, starożytną, południowo-amerykańską maskę zabarwioną ludzką krwią, najstarszą istniejącą mapę świata i maszynę, która może odczytać osobowość badanej osoby

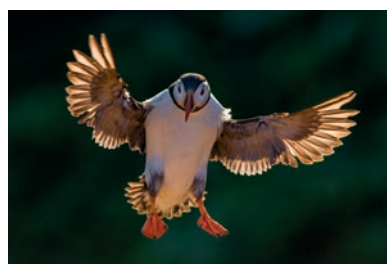
PREMIERA: 6 LIPCA, GODZ. 21.00

Ptaki (sezon 1.)

Najnowsze badania naukowe sugerują, że ptaki są jeszcze bardziej niesamowite, niż kiedykolwiek sobie wyobrażaliśmy! W tym programie znajdziemy najnowszą wiedzę na temat tych niezwykłych stworzeń, a wiodący badacze podzielą się z nami swoją

wiedzą i najnowszymi odkryciami. Wiemy już między innymi, że ptaki potrafią spać w locie, że mają sny, dysponują wyobraźnią

i potrafią myśleć z wyprzedzeniem – a każda nowa odnaleziona skamieniałość dostarcza nam kolejnych informacji o ich historii, pochodzeniu i ewolucji. Niestety, każdego roku tracimy także kolejne gatunki ptaków – i to w zaskakującym tempie. Na szczęście są też gatunki, które w szybko zmieniającym się świecie radzą sobie znakomicie

PREMIERA: 28 LIPCA, GODZ. 20.00

Detektyw Murdoch (sezon 16.)

Na początku 16. sezonu detektyw Murdoch i doktor Ogden powoli przyzwyczajają się do życia ze swoją małą córeczką, Susannah. Tymczasem Crabtree zostawia swoją narzeczoną Effie Newsome przed ołtarzem po tym, jak jego ciotka w złowrogiej prze-

powiedni uprzedza, że ślub oznacza podpisanie wyroku śmierci na Effie. Detektyw Watts zniknął z pracy i z miasta. W serii ponownie pojawiają się postaci historyczne, między innymi znakomici pisarze Rudyard Kipling i Edith Wharton, powróci także Lucy Maud Montgomery. Będziemy świadkami śledztwa w sprawie śmierci miłośnika motocykli, w którym pomagają rywalizujący ze sobą wynalazcy William S. Harley i Arthur Davidson, a Murdoch i dr

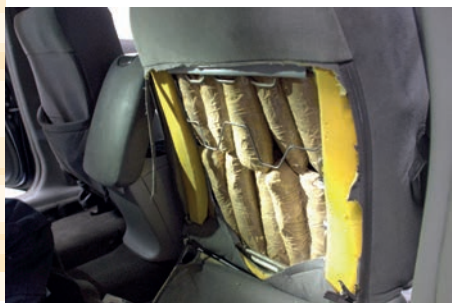
Ogden pod przykrywką wtopią się w wiejską społeczność, by zdobyć zaufanie i informacje po śmierci młodego menonity

KONTYNUACJA: OD 4 LIPCA, GODZ. 21.00

**NATIONAL
GEOGRAPHIC**

Złapać przemytnika

Każdego roku 124 miliony osób próbują wjechać do Stanów Zjednoczonych, korzystając z krajowych lotnisk. Wśród nich nierzadko ukryta jest kontrabanda. Czujni pracownicy z Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, którzy odpowiadają za bezpieczeństwo granic, tworzą trójpoziomowy system

obrony amerykańskich lotnisk. Funkcjonariusze są w stanie najwyższej gotowości, żeby złapać przemytników i powstrzymać napływ nielegalnych towarów i substancji. Wykorzystując wszelkie dostępne narzędzia, DHS nie cofnie się przed niczym, by złapać przemytnika.

**PREMIERY: OD 17 LIPCA,
W PONIEDZIAŁKI, GODZ. 22.00**

Titanic: 25 lat później

25 lat temu na ekrany kin wszedł legendarny film „Titanic” z Leonardo di Caprio, Kate Winslet i niezapomnianą piosenką Celine Dion „My Heart Will Go On”. W związku z tym jubileuszem reżyser James Cameron zaprosił grono czołowych ekspertów, by jeszcze raz, korzystając najnowszymi technologiami, zbadać tajemnice słynnego wypadku. Czy Jack

i Rose mogli oboje zmieścić się na tratwie i przeżyć katastrofę? Czy kapitan statku w rzeczywistości był nikczemną osobą? Jakie wątki pokazane w filmie miały miejsce naprawdę, a które z nich były tylko fikcją? W celu jak najdokładniejszego odpowiedzenia na te i inne zagadnienia Cameron przekopuje się przez setki stron dokumentów i wybiera się w ekspedycję na dno, by na własne oczy zobaczyć wrak statku.

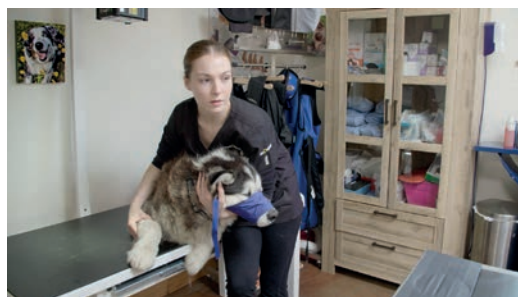
**PREMIERA: 23 LIPCA,
GODZ. 15.00**

**NATIONAL
GEOGRAPHIC
WILD**

Weterynarz z powołania

Alaska to jeden najbardziej wyludnionych stanów w USA, w którym dostęp do opieki zdrowotnej jest ogromnym wyzwaniem. W trudnej sytuacji są także zwierzęta. Lekarze niekiedy muszą pokonać wiele kilometrów poprzez zasy i pustkowia, by

dotrzeć do swojego pacjenta. W programie „Weterynarz z powołania” przyjrzymy się kulisom codziennej pracy weterynarki dr Michelle Oakley. Zobaczymy m.in. scenę zapasów z silnym bizosem, proces leczenia chorego na raka renifera czy próbę wyciągnięcia z głębokiej hipotermii samicy husky. Dr Oakley, wielka profesjonalistka i człowiek o wielkim sercu, zrobi

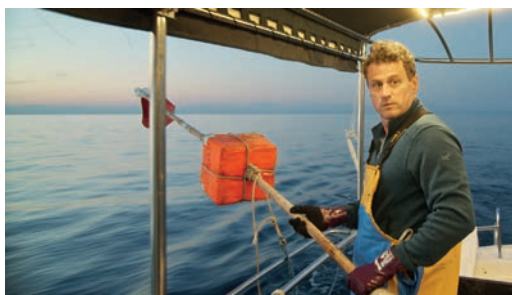
wszystko, co trzeba, by zapewnić swoim pacjentom bezpieczeństwo i zdrowie.

**PREMIERY: OD 14 LIPCA, W PIĄTKI
O GODZ. 18.00**

**NAT GEO
people**

Dania od podstaw

David Moscow, aktor i poszukiwacz przygód, a także miłośnik dobrej kuchni, spotyka się z lokalnymi szefami kuchni, by dowiedzieć się więcej o nieznanych potrawach. Zanim jednak zabierze się za gotowanie, musi zdobyć unikatowe produkty. Prowadzący

program wraz z przyjaciółmi z całego świata poluje, zbiera owoce i warzywa, łowi ryby i odwiedza hodowców, a następnie przygotowuje znakomite

potrawy. W jednym z odcinków Moscow wyruszy do amerykańskiego stanu Utah, gdzie u boku cenionego i nagradzanego szefa kuchni nauczy się, jak przyrządzać popularną lokalną potrawę z pstrąga. W innym

epizodzie przeniesiemy się do Kenii, gdzie zobaczymy, jak przygotowuje się kozinę.

**PREMIERY: OD 2 LIPCA,
W NIEDZIELE OD GODZ. 15.00**

Wyspa tajemnic

Akcja filmu rozgrywa się w 1954 roku na pięknej wyspie Zatoki Bostońskiej. W tak bajecznym miejscu znajduje się szpital dla obłąkanych przestępców. Na wyspie

będzie prowadzone śledztwo w sprawie tajemniczego zniknięcia jednej z pacjentek. Sprawa jest prowadzona przez federalnych szeryfów Tedda i Chucka. Kobieta zniknęła z pokoju, który był zamknięty, a w oknach były kraty. Pozostała po niej tylko zaszyfrowana wiadomość. Nad wyspę nadciąga huragan i łączność z resztą świata zostaje zerwana.

**EMISJA: 16 LIPCA,
GODZ. 20.00**

Pokój, miłość i nieporozumienia

Grace (Jane Fonda), niepoprawna, podstarzała hipiska wciąż

mieszka w Woodstock. Pewnego dnia odwiedza ją dawno nie widziana córka (Catherine Keener), którą porzucił mąż. Wraz z dziećmi wprowadza się do matki, gdzie odnajdzie spokój i harmonię.

**EMISJA:
23 LIPCA,
GODZ. 21.00**

Baby Driver

Utalentowanego młodego kierowcę (Ansel Elgort), który zarabia na życie udziałem w napadach, przez życie prowadzi muzyka. To ona pomaga mu być najlepszym w tym, co robi. Kiedy poznaje dziewczynę swych marzeń (Lily James), postanawia porzucić przestępczą przeszłość i zacząć

żyć normalnie. Zmuszony przez bossa mafijnego (Kevin Spa-

ney), dla którego pracuje, do udziału w z góry skazanym na niepowodzenie skoku, ryzykuje utratą wszystkiego, co dla niego najważniejsze – miłości, wol-

ności i muzyki.
EMISJA: 20 LIPCA, GODZ. 20.00

Diabelskie gardło

W sennym miasteczku z krwawą przeszłością profiler kryminalny prowadzi wraz z ambitnym miejscowym detektywem śledztwa dotyczące tajemniczych morderstw. Idąc po śladach, poznają przerażającą tajemnicę, która

przewróci ich życia do góry nogami.

**EMISJA
SERIALU:
OD SOBOTY
8 LIPCA
O GODZ.
20.00;
KOLEJNE
ODCINKI:
W SOBOTY
O GODZ.
20.00.**

Lady M

DRAMAT, ROMANS, WLK. BRYT 2016, REŻ. WILLIAM OLDROYD, OBSADA: FLORENCE PUGH, COSMO JARVIS, PAUL HILTON

Druga połowa XIX wieku, Anglia. Młoda Katherine (**Florence Pugh**) zostaje wydana za mąż wbrew swej woli za wiekowego, zamożnego właściciela ziemskiego Alexandra (**Paul Hilton**), który

ogranicza kobietę licznymi zakazami. Jej życie zmienia się, gdy mąż wyjeżdża w sprawach biznesowych. Dziewczyna zaczyna korzystać z wolności: wychodzić z domu i nawiązywać nowe znajomości, a nawet romans. Katherine daje się porwać emocjom, których wcześniej nie знаła. Gdy uświadamia sobie, że może stracić nowego ukochanego, nie cofnie się przed niczym – nawet przed zabójstwem.

EMISJA: 22 LIPCA, GODZ. 21.00

Thelma i Louise

PRZYGODOWY, KRYMINAŁ, DRAMAT, USA 1991, REŻ. RIDLEY SCOTT, OBSADA: SUSAN SARANDON, GEENA DAVID, HARVEY KEITEL, BRAD PITT

Arkansas. Gospodyni domowa Thelma (**Geena Davis**) jest

całkowicie zależna od swojego despotycznego męża. Pewnego dnia przyjaciółka, kelnerka Louise (**Susan Sarandon**), proponuje jej wspólny wyjazd do domku położonego w górach. W trakcie podróży kobiety zatrzymują się w przydrożnym barze, gdzie Thelma zostaje zaatakowana przez nieznajomego mężczyznę. Louise, próbując ratować przyjaciółkę, strzela do napastnika i zabija go. Niebawem tropem koleżanek rusza policjiny pościg.

EMISJA: 29 LIPCA, GODZ. 21.00

Prawie przyjaciele

KOMEDIA, ROMANS, USA 2016, REŻ. JAKE GOLDBERGER, OBSADA: FREDDIE HIGHMORE, ODEYA RUSH, CHRISTOPHER MELONI, HALEY JOEL OSMENT

Niegdyś obiecujący szef kuchni, Charlie (**Freddie Highmore**) nie

ma obecnie ambitnych planów na przyszłość. Pozbawiony motywacji do działania, dwudziestokilkuletni mężczyzna nadal mieszka z matką i pracuje w małym kinie wraz ze swoim najlepszym przyjacielem, Benem (**Haley Joel Osment**). Jego monotonne życie przybiera nieoczekiwany obrót, kiedy zakochuje się w basistce Amber (**Odeya Rush**).

EMISJA: 29 LIPCA, GODZ. 21.00

20 minut

DRAMAT, TURCJA 2013, OBSADA: TUBA BÜYÜKÜSTÜN, İLKER AKSUM, FIRAT ÇELİK, BÜLENT EMIN YARAR, MÜJDE EXPERT, İPEK BILGIN, AYTEN UNCÜOĞLU, CİHAT TAMER, METİN ÇEKMEZ

Melek i Ali są szczęśliwym małżeństwem z dwójką dzieci. Pewnego dnia ich sielankowe, spokojne życie legnie w gruzach. Melek zostaje aresztowana i oskarżona o usiłowanie zabójstwa. Wyro-

kiem sądu zostaje skazana na 20 lat więzienia. Jej mąż wraz z detektywem próbują znaleźć dowody na jej niewinność... Ali

musi odszukać wewnętrzną siłę oraz odwagę, aby uwolnić żonę i uratować rodzinę, którą wspólnie tworzyli. Serial przyciągnął

widzów z całego świata. Podczas 42. gali Międzynarodowej Nagrody Emmy, serial został prenomiowany w kategorii „Najlepszy serial”.

PREMIEROWE ODCINKI: OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU O GODZ. 17.05

PGE Ekstraliga

Od początku obecnego sezonu PGE Ekstraligi w rozgrywkach dominuje **BETARD SPARTA Wrocław**, która stała się głównym kandydatem do mistrzostwa Polski. Jej największym rywalem jest broniący tytułu **PLATINUM MOTOR Lublin**, a w walce o czołowe lokaty liczą się również **EBUT.PL STAL Gorzów** i **TAURON**

WŁÓKNIARZ Częstochowa. Za plecami tej czwórki toczą się zacięte zmagania o pozostałe miejsca zapewniające awans do sierpniowych ćwierćfinałów. O wszystkim mogą przesądzić dwie lipcowe kolejki. W kluczowym dla układu tabeli meczu **FOGO UNIA Leszno** zmierzy się z **BETARD SPARTĄ Wrocław (21 lipca)**. Na Stadionie im. Alfreda Smoczyka dojdzie do pojedynku lidera gospodarzy, **Janusza Kołodzieja**, z zaliczającym fantastyczną kampanię **Artiomem Łagutą** w szeregach gości. Poważne aspiracje zgłaszają również **CELLFAST WILKI Krosno**, które czeka konfrontacja z **PLATINUM MOTOREM Lublin (7 lipca)**. Głównym zadaniem żużlowców z **Krosna** będzie powstrzymanie **Bartosza Zmarzlika**, najlepiej punktującego zawodnika obecnych rozgrywek.

Bauhaus-Ligan Elit Speedway (szwedzka liga żużlowa)

Rywalizacja w obecnym sezonie Bauhaus-Ligan Elit Speedway jest niezwykle wyrównana i w połowie rundy zasadniczej trudno wskazać zdecydowanego faworyta wyścigu o mistrzostwo Szwecji. Dzięki temu rozgrywki są zacięte, a kibiców w naszym kraju dodatkowo cieszy fakt, że ważne role w swoich klubach odgrywają Polacy, jak choćby **Bartosz Zmarzlik**, **Przemysław Pawlicki** czy **Maciej Janowski**. Hitem lipcowych rozgrywek będzie spotkanie **Kumla Indianerna – Västervik Speedway (5 lipca)** To drużyny, które dotychczas prezentowały najlepszą formę. Na Glottra Skog Arena kibice będą mogli zobaczyć w akcji takich zawodników, jak **Krzysztof Buczkowski**, **Szymon Woźniak**, **Bartosz Smektała** czy **Tai Woffinden**. Emocji z pewnością nie zabraknie także na Skotfrag Arena, gdzie **Dackarna Målilla** spotka się z **Rospiggarna SK (19 lipca)**. Jedną z atrakcji tego widowiska będzie pojedynek **Macieja Janowskiego** z gwiazdą gości, **Kimem Nilssonem**.

Speedway-ligaen Denmark (duńska liga żużlowa)

Sønderjylland Elite Speedway zdominował obecne rozgrywki duńskiej ligi żużlowej i przed decydującą częścią sezonu to jemu daje się najwięcej szans na mistrzowski tytuł. Do końca rundy zasadniczej jest jednak jeszcze sporo spotkań,

dlatego ekscytująco zapowiada się pościg za liderem w wykonaniu innych czołowych zespołów, takich jak **GSK Liga**, **Holsted Tigers** czy **Esbjerg Vikings**. W lipcu widzowie ELEVEN SPORTS będą mogli obejrzeć między innymi wyjazdowe spotkanie **Team Fjellsted Norberta Krakowiaka** ze **Slangerup Speedway (5 lipca)**, którego liderem jest **Mikkel Michelsen**. Dla obu ekip to niezwykle istotne starcie w kontekście walki o awans do półfinałów. Kto wyjdzie z niego zwycięsko?

World Endurance Championship 2023

Rywalizacja w World Endurance Championship wzbudza coraz większe emocje, bo sezon przekroczył półmetek, a zespoły z Polakami w składach odgrywają kluczowe role. **Orlen Team WRT**, którego gwiazdą jest **Robert Kubica**, prowadzi w klasyfikacji generalnej w klasie LMP2 i ma spore szanse na tytuł mistrzowski. Drugie miejsce zajmuje wstępujący pod biało-czerwoną flagą **Inter Europol Competition**, który w czerwcu triumfował w prestiżowym wyścigu w Le Mans. Jego czołową postacią jest **Jakub Śmiechowski**. W lipcu kierowcy spotkają się na legendarnym torze w Monzy (**9 lipca**), gdzie toczyć się będzie walka o prestiżowe zwycięstwo oraz niezwykle cenne punkty. Obie wspomniane ekipy toczą bezpośredni pojedynek, ale muszą uważać także na brytyjski United Autosports z doświadczonym Oliverem Jarvisem i młodym Philipem Hansonem na czele.

Przestępstwa w telekomunikacji

Przeciw nadużyciom

TEKST WIKTORIA BUREK*

Komunikacja elektroniczna stanowi jedno z podstawowych narzędzi wykorzystywanych przez współczesne społeczeństwo informacyjne, jak również jest nieodłącznym elementem życia codziennego każdego z nas. Powszechność i popularność tego środka ma również i swoje wady, w szczególności niejednokrotnie staje się on narzędziem do popełniania czynów niedozwolonych.

Na przestrzeni ostatnich lat znacznie nasiliły się ataki cyberprzestępców, a coraz częściej ich ofiarami stają się osoby fizyczne. Koniecznym było więc podjęcie działań umożliwiających ograniczenie skali nadużyć telekomunikacyjnych oraz wprowadzenie środków mających zapewnić bezpieczeństwo użytkowników. W odpowiedzi na narastające zjawiska nadużyć telekomunikacyjnych, Ministerstwo Cyfryzacji przedstawiło w czerwcu 2022 r. projekt Ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej. Projekt ten ma za zadanie wdrożyć art. 97 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1772 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, którego zadaniem jest przeciwdziałanie opisanemu powyżej problemowi społecznemu, jak również ochrona kluczowych interesów obywateli. 2 marca 2023 r. projekt ustawy trafił do Sejmu (pod numerem 3069), a obecnie trwają prace w Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Termin na przedłożenie sprawozdań Komisji wyznaczono na połowę czerwca 2023.

Klasyfikacja nadużyć

Proponowany tekst ustawy wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą wszelkie nadużycia komunikacji elektronicznej są zabronione, a każde działanie sprzeczne

BRIGHTSPOT

LAW | AUDIT | CONSULTING

z ustawą powinno spotkać się z karą. Zgodnie z projektem ustawy, **pod pojęciem „nadużycia w telekomunikacji elektronicznej”** mieści się przede wszystkim świadczenie lub korzystanie z usługi telekomunikacyjnej bądź z urządzeń telekomunikacyjnych, w sposób sprzeczny z prawem. Co ważne, działanie to musi być motywowane chęcią wyrządzenia szkody przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub innemu użytkownikowi, bądź osiągnięciem nienależnych korzyści. Wprawdzie zdecydowano się na stypizowanie kilku modelowych nadużyć telekomunikacyjnych, jednakże katalog ten pozostaje otwarty. Przewidziane rozwiązanie wydaje się słuszne, w szczególności z uwagi na wysokie (graniczące wręcz z pewnością) prawdopodobieństwo pojawienia się nowych form nadużyć w tym zakresie. Ustawa wymienia cztery podstawowe działania stanowiące nadużycie

w komunikacji elektronicznej. Są to: **generowanie sztucznego ruchu, smishing, CLI spoofing oraz nieuprawniona zmiana informacji adresowej.**

Sztuczny ruch (Artificial Traffic Generating) wiąże się z automatycznym inicjowaniem połączeń

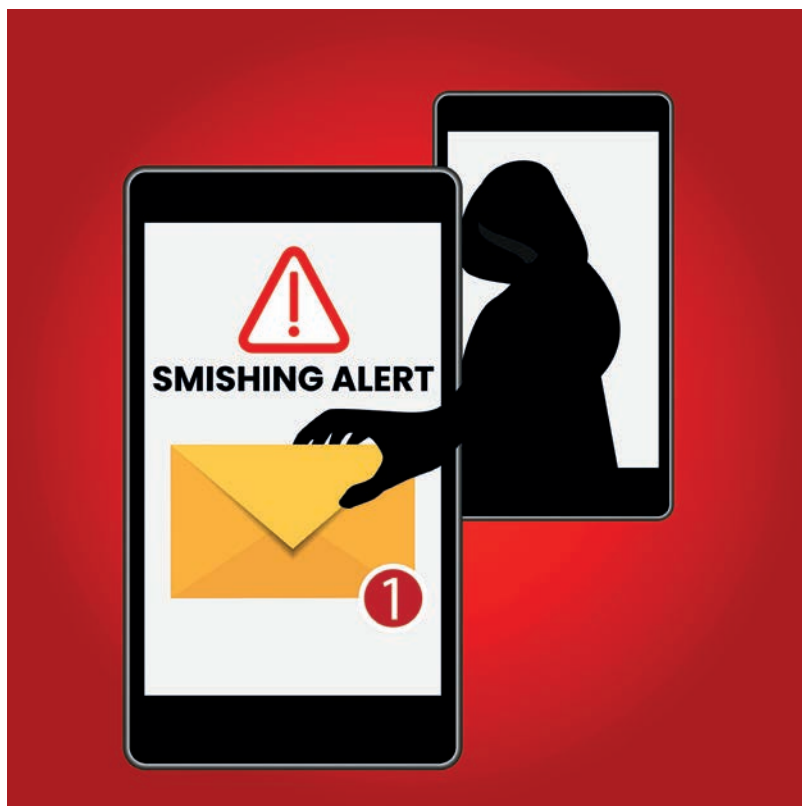
bądź wysyłaniem komunikatów na numery międzysieciowe. Generowanie sztucznego ruchu ma na celu wyłącznie zarejestrowanie połączenia (często na numer o podwyższonej opłacie), nie mając jednakże chęci faktycznego skorzystania z usługi telekomunikacyjnej. Połączenia

tego typu zwykle trwają wiele godzin, ale mimo to nie niosą za sobą żadnej treści. Dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oznaczać będzie to nieuzasadniony wzrost wolumenu, nie wynikający w żaden sposób z normalnej aktywności użytkowników końcowych. Oszust telekomunikacyjny będzie mógł natomiast czerpać korzyści z wygenerowanego przez siebie ruchu.

Smishing polega na wysyłaniu krótkich wiadomości tekstowych (najczęściej w formie SMS), podszywając się pod inny podmiot, w celu nakłonienia odbiorcy do konkretnego zachowania.

Wiktorija Burek

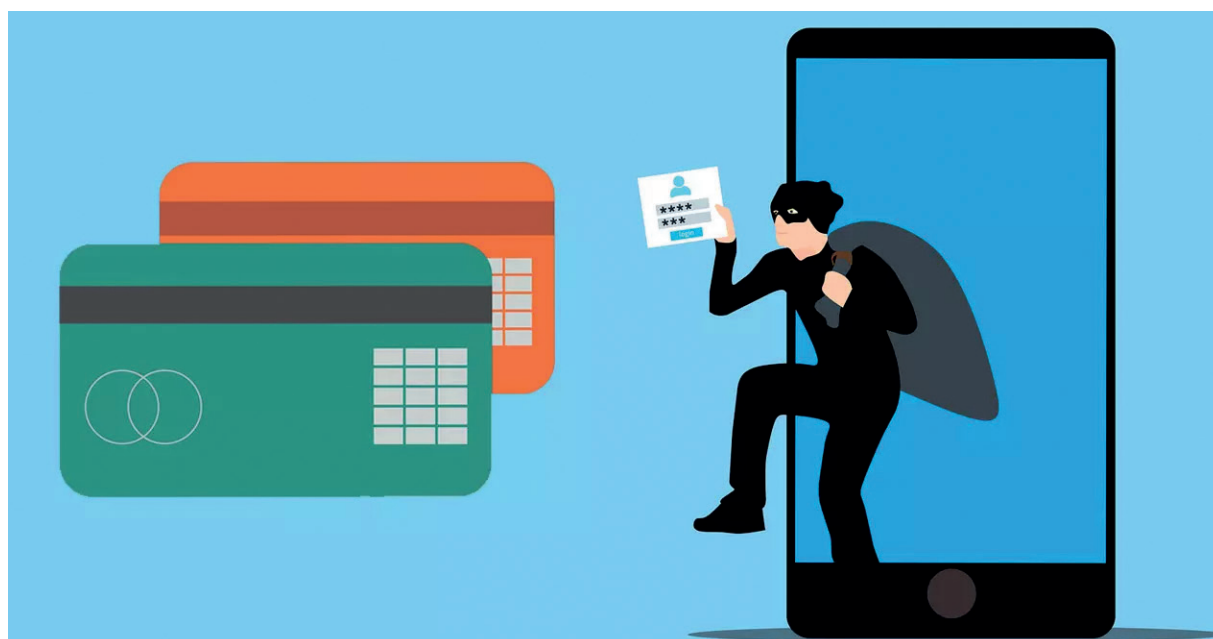
W wiadomości zwykle znajduje się link, po którego uruchomieniu oszust często uzyskuje dostęp do cennych dla siebie informacji. Wejście w interakcję zwykle prowadzi do wyłudzenia wrażliwych danych, zainstalowania na urządzeniu złośliwego oprogramowania (choćby służącego do uzyskania danych elektronicznej bankowości) czy zainicjowania połączenia głosowego.

CLI spoofing oznacza sytuację, gdy wykonujący połączenie głosowe podszywa się pod inną osobę, ciesząc się zwykle zaufaniem odbiorcy, aby zmusić go do określonego zachowania, m.in. do przekazywania danych, instalowania oprogramowania czy niekorzystnego rozporządzania mieniem. Nieuprawnione posłużenie się informacją adresową wskazującą na inny podmiot wiąże się

zwykle z wywołaniem u odbiorcy poczucia strachu bądź zagrożenia i tym samym wywarcia presji zajmowania określonej postawy. Nadużycie to jest o tyle niebezpieczne, że ma wielowymiarowy charakter. Pokrzywdzeni pozostają przede wszystkim odbiorcy, jednakże wizerunkowo tracą również instytucje, na które powołuje się oszust telekomunikacyjny, niejednokrotnie tracąc autorytet w oczach społeczeństwa. Poszkodowanymi okazują się również przedsiębiorcy telekomunikacyjni, gdyż CLI spoofing dokonuje się za pomocą świadczonych przez nich usług.

Nieuprawniona zmiana informacji adresowej – nadużycie to polega na niedozwolonym oddziaływaniu na urządzenia telekomunikacyjne i zmianę danych rejestrowych oraz takim kierowaniu ruchu telekomunikacyjnego, aby zgubić źródło ruchu. Zasadniczym celem podmiany numeru jest wprowadzenie w błąd (co do źródła ruchu) systemów operatora, do którego powinien trafić ruch. W przypadku takiego działania, przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie są w stanie przedstawić prawdziwych i kompletnych informacji o tym, kto faktycznie dzwonił na podany numer.

Wszystkie z wymienionych powyżej działań są penalizowane przez proponowaną ustawę. Ich popeł-

nienie zagrożone jest karą grzywny, karą ograniczenia wolności a nawet karą pozbawienia wolności do jednego roku. Ponadto, w przypadku przestępstw większej wagi przewidziano wyłącznie karę pozbawienia wolności do 3 miesięcy do 5 lat.

Nowe obowiązki przedsiębiorców telko

W celu ochrony interesów osób fizycznych, które są potencjalnie zagrożone atakiem przestępcy telekomunikacyjnego, ustawa przewiduje szereg nowych obowiązków, angażując zarówno Prezesa Komunikacji Elektronicznej, Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego (CSIRT NASK) dostawców poczty elektronicznej, podmioty publiczne, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości jak również przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przede wszystkim zobowiązuje ona przedsiębiorców telekomunikacyjnych, Prezesa UKE oraz CSIRT NASK do współdziałania, w celu wymiany informacji dotyczących potencjalnych naruszeń, w szczególności w zakresie smishing'u. Telkomy będą musiały również podejmować indywidualne środki zarówno w celu przeciwdziałania, jak również zwalczania nadużyć

nia oraz obsługiwanego systemu teleinformatycznego, do którego mają trafiać wzorce wiadomości wyczerpujące znamiona smishing'u, zgłaszane przez podmioty zewnętrzne, a także ma pozwalać na automatyczną wery-

fikację wiadomości. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani będą natomiast do blokowania wiadomości zawierających treści wskazane w tym systemie. W przypadku uznania, że dana wiadomość nie nosi natomiast znamion smishing'u, przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą zobligowani do zaprzestania blokowania danej wiadomości. Obowiązkowe będzie również samo podłączenie się do systemu przez przedsiębiorców telekomunikacyj-

niak oraz obsługiwanego systemu teleinformatycznego, do którego mają trafiać wzorce wiadomości wyczerpujące znamiona smishing'u, zgłaszane przez podmioty zewnętrzne, a także ma pozwalać na automatyczną weryfikację wiadomości. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani będą natomiast do blokowania wiadomości zawierających treści wskazane w tym systemie. W przypadku uznania, że dana wiadomość nie nosi natomiast znamion smishing'u, przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą zobligowani do zaprzestania blokowania danej wiadomości. Obowiązkowe będzie również samo podłączenie się do systemu przez przedsiębiorców telekomunikacyj-

12 miesięcy, a w przypadku gdy zostanie wniesiona reklamacja – przez cały okres niezbędny do rozstrzygnięcia sporu.

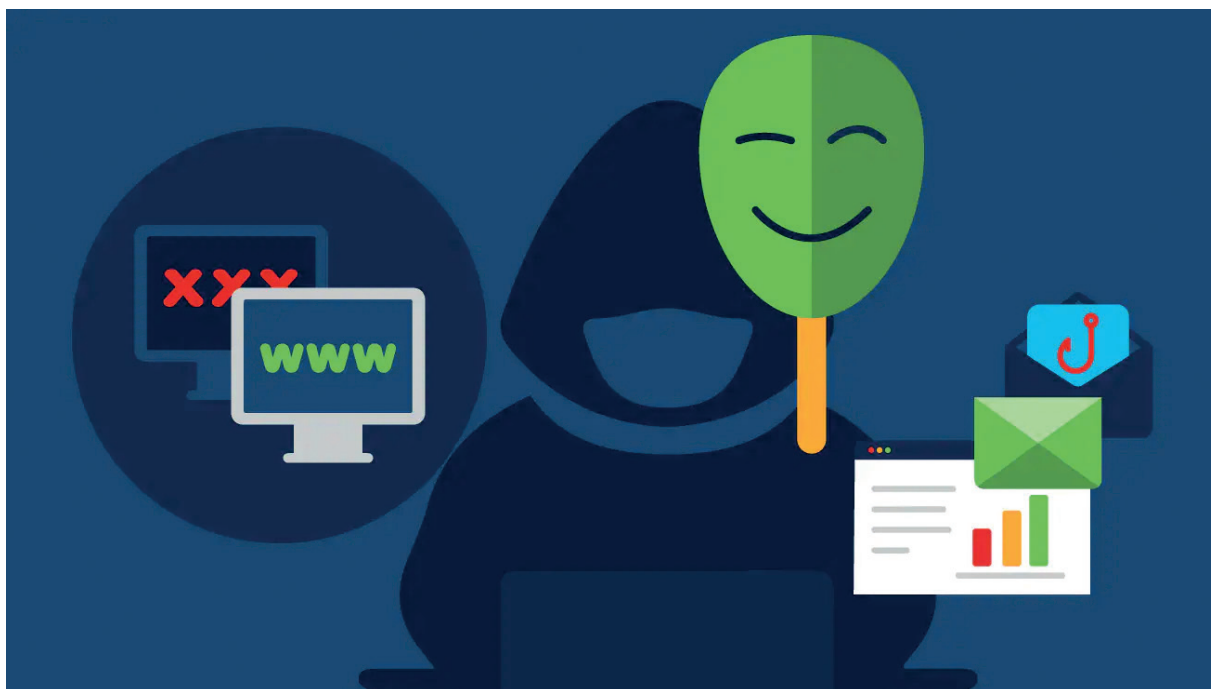
Cieężar odpowiedzialności za przeciwdziałanie CLI spoofing'owi został nałożony głównie na barki Prezesa UKE, który zgodnie z projektem ma utworzyć i prowadzić jawny wykaz numerów służących wyłącznie do odbierania połączeń głosowych. Rejestr ten ma być udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej. Wnioski o wpis do tego rejestru będą mogły składać podmioty, które posługują się numerami służącymi wyłącznie do odbierania połączeń głosowych, w tym m.in. banki, firmy inwestycyjne, instytucje płatnicze czy jednostki sektora finansów publicznych. Uprawnienie złożenia wniosku o wpis będzie przysługiwać również przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, w zakresie potrzeb własnego biura oraz infolinii. Do obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w ramach przeciwdziałania spoofing'owi i jego zwalczania, należeć będzie przede wszystkim blokowanie połączeń przychodzących do ich sieci z wykorzystaniem numeru wpisanego do rejestru. Ponadto, projekt ustawy przewiduje obowiązek stosowania środków technicznych i organizacyjnych

w komunikacji elektronicznej. Obowiązek ten został wskazany dość ogólnie, jednakże dalsze przepisy doprecyzowują jak miałyby on wyglądać w przypadku poszczególnych nadużyć.

W związku z przeciwdziałaniem smishingowi, CSIRT NASK ma zostać zobowiązany do stworze-

nych w terminie 3 miesięcy od jego udostępnienia. Wypełnienie powyższych obowiązków wiąże się z koniecznością bieżącego weryfikowania systemu teleinformatycznego prowadzonego przez CSIRT NASK oraz reagowania na wprowadzane tam zmiany. Ponadto, przedsiębiorcy telekomunikacyjni

do monitorowania, wykrywania oraz wymiany informacji o spoofing'u. Forma wypełnienia tego obowiązku będzie zależna od ilości abonentów telkomu: może ono odbywać się na podstawie porozumienia zawartego z Prezesem UKE (gdy przedsiębiorca obsługuje więcej niż 50 tys. abonentów), rekomendacji Prezesa UKE (w przypadku mniejszych telekomów) bądź w sposób indywidualnie przewidziany przez przedsiębiorcę. Sposób wypełniania tego obowiązku będzie weryfikowany przez Prezesa UKE w toku postępowania kontrolnego, do którego stosuje się odpowiednio przepisy działu X rozdziału 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto, pomiędzy Prezesem UKE, ministrem właściwym do spraw informatyzacji, CSIRT NASK oraz przedsiębiorcą (przedsiębiorcami) telekomunikacyjnym może zostać zawarte porozumienie w celu **ochrony użytkowników internetu przed stronami internetowymi wyludżającymi dane, w tym dane osobowe oraz doprowadzającymi użytkowników internetu do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem**. Przedsiębiorca telekomunikacyjny będący stroną porozumienia będzie mógł unieemożliwić użytkownikom internetu dostęp do stron internetowych

wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych na wspólnie stworzoną listę ostrzeżeń (poprzez usunięcie nazw domenowych z systemów teleinformatycznych służących do zamiany nazw domen internetowych na adresy IP). W takim przypadku przedsiębiorca telekomunikacyjny przekieruje połączenia odwołujące się do nazw domenowych wpisanych na listę ostrzeżeń do strony internetowej prowadzonej przez CSIRT NASK.

Kary za nierzetelność

Pojawia się pytanie, co w sytuacji, gdy telekomu nie będą wypełniać nowych obowiązków związanych z przeciwdziałaniem i zapobieganiem nadużyciom w komunikacji elektronicznej. Otóż przewidziane zostały kary pieniężne w wysokości do 3 proc. przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Dodatkowo, w przypadku niedopełnienia obowiązków albo nieterminowego bądź nierzetelnego jego wykonania, Prezes UKE posiada uprawnienie do nałożenia kary na osobę kierującą przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w wysokości do 300 proc. jej miesięcznego wynagrodzenia. Od decyzji Prezesa UKE w sprawie nałożenia kary pieniężnej przysługiwać będzie odwołanie

do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie.

Kiedy przyjdą zmiany?

Ustawa o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej w dalszym ciągu jest w fazie legislacyjnej, dlatego też realny czas jej wejścia w życie jest trudny do przewidzenia. Niemniej jednak przepisy przejściowe wskazują na 30 dniowy okres *vacatio legis*. Projektowane przepisy zakładają ponadto, że podstawa prawna do nałożenia kary za niewykonanie obowiązku blokowania wiadomości wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a za niewykonywanie obowiązku blokowania połączeń głosowych albo ukrywania identyfikacji numeru wywołującego dla użytkownika końcowego po upływie 12 miesięcy. Terminy te są skorelowane z okresem, jaki przedsiębiorcy telekomunikacyjni mają na wdrożenie środków organizacyjnych i technicznych, które umożliwiają przeciwdziałanie odpowiednio *smishing*'owi i *spoofing*'owi.

* Wiktoria Burek jest prawnikiem w kancelarii Brightspot, specjalizującej się m.in. w kompleksowej obsłudze przedsiębiorców telekomunikacyjnych w obszarach prawnych i biznesowych.

5 faktów na temat sztucznej inteligencji

ChatGPT* — zapatrzonny w siebie kłamca

OPR. AK

ChatGPT z każdym miesiącem cieszy się coraz większą popularnością. Jednak narzędzie, z którego korzysta już ponad 100 milionów użytkowników na całym świecie, wciąż kryje w sobie wiele tajemnic. Chester Wisniewski, dyrektor ds. technologii w firmie Sophos, odpowiada na pięć trudnych i budzących niepokój pytań związanych ze sztuczną inteligencją opracowaną przez OpenAI.

Z ChatGPT poza zwykłymi internautami korzystają też inżynierowie zajmujący się cyberbezpieczeństwem oraz cyberprzestępcy. Ci ostatni przygotowują przy jego pomocy fałszywe wiadomości e-mail i SMS, które mają na celu wyłudzenie danych od nieświadomych użytkowników. Z kolei specjaliści z firmy Sophos opracowali bazujący na sztucznej inteligencji skuteczny filtr anty-spamowy.

Model językowy firmy OpenAI jest tak zaawansowany, że w wielu krajach rozpoczęła się dyskusja na temat prawnego uregulowania korzystania z narzędzia. W marcu 2023 r. organizacja Future of Life Institute w liście otwartym do firm i laboratoriów zajmujących się sztuczną inteligencją wzywała do zaprzestania prac na okres sześciu miesięcy. Pod apelem podpisały się także znane w branży osoby, takie jak Elon Musk (Tesla, SpaceX) i Steve Wozniak (współzałożyciel firmy Apple), ale nie przyniósł on spodziewanego efektu.

Chester Wisniewski, dyrektor ds. technologii w firmie Sophos, zwraca uwagę na **pięć kwestii, o których powinien wiedzieć każdy użytkownik ChatGPT.**

SOPHOS

Czy znamy wszystkie możliwości najnowszej wersji ChatGPT?

Wersja modelu językowego oznaczona numerem 4 wydaje się inteligentniejsza i dokładniejsza od swojego poprzednika. W porównaniu do wcześniejszych generacji jest jej też bliżej do uzyskania zdolności, które moglibyśmy określić mianem „myślenia”. Nie znamy jednak wszystkich możliwości narzędzia. Ważne jest, aby pamiętać, że chociaż ChatGPT coraz rzadziej się myli i przeinacza fakty, to wciąż daleko mu do bycia nieomylnym.

Czy publiczne udostępnienie narzędzia, z którego mogą korzystać także przestępcy, jest w ogóle etyczne?

Nawet kiedy postęp technologiczny staje się niewygodny, nie można go po prostu zatrzymać i schować w niewidocznym dla

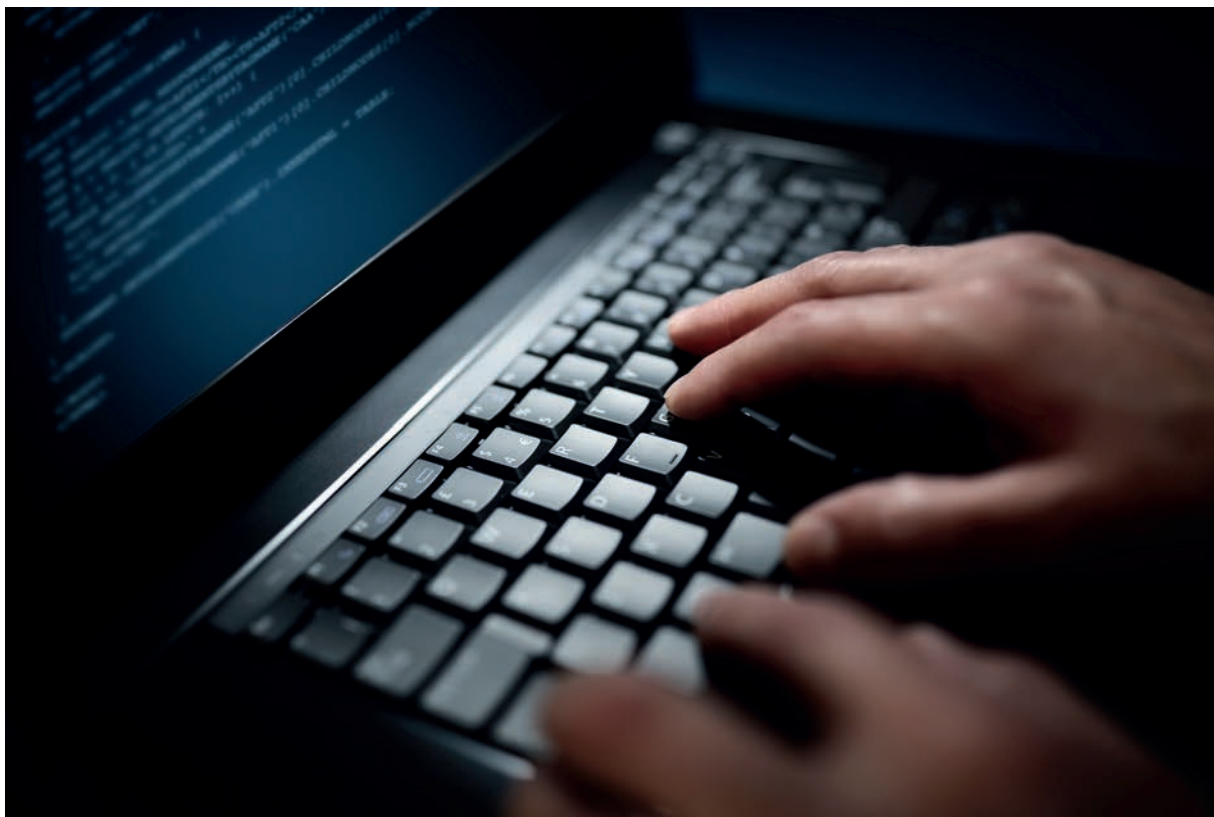
innych miejscu. Z zaawansowanymi modelami językowymi jest podobnie. Wszystkich zalet wynikających z używania sztucznej inteligencji będzie prawdopodobnie znacznie więcej niż potencjalnych niebezpieczeństw. Właściwe wykorzystanie tych narzędzi może uczynić wiele dobrego.

Chester Wisniewski

Czy kiedykolwiek powstanie sztuczna inteligencja odporna na nadużycia cyberprzestępców?

Zabezpieczenia można ominąć, także te zastosowane w modelu językowym ChatGPT. Twórcy takich programów zdają sobie z tego sprawę i robią wszystko, aby łątać znalezione przez cyberprzestępców luki. Z każdą kolejną próbą wykorzystania AI do niecznych celów niezgodnych z prawem, złamanie mechanizmów ochronnych staje się więc trudniejsze. Żyjemy jednak w czasach, w których nawet uczeń podstawówki może nauczyć się hakowania algorytmów sztucznej

inteligencji, wyszukując w sieci informacje na ten temat. W przyszłości stanie się to bardziej wymagające, choć wciąż będzie możliwe.

Czy ChatGPT w ogóle tworzy nowe treści czy tylko przetwarza dane, z których sam się uczył?

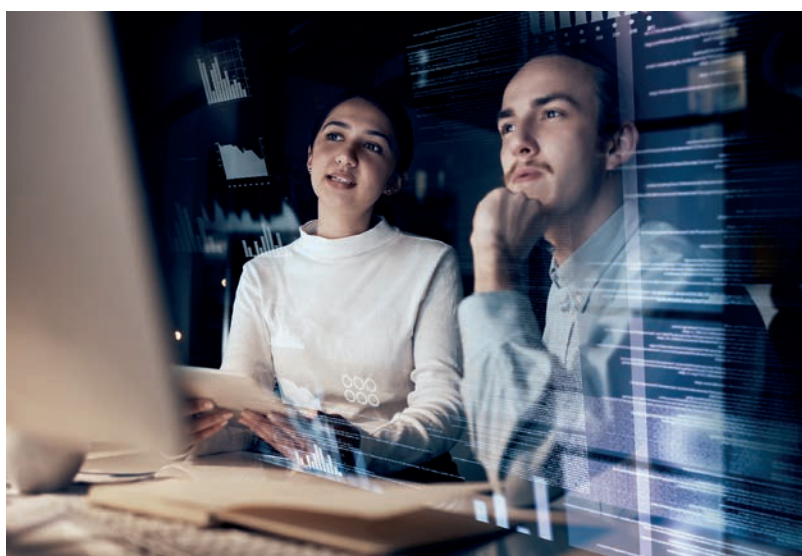
Jedyne, co ChatGPT potrafi stworzyć samodzielnie, to kłamstwa. Sztuczna inteligencja jest naprawdę przekonującym, ale i zapatrzonym w siebie kłamcą. Do szkolenia modelu bez wąt-

pienia wykorzystano także informacje, które nie są prawdziwe. Nie da się przewidzieć, w którym momencie ChatGPT wykorzysta je do udzielenia odpowiedzi na zadane mu pytanie. Przewagą człowieka nad AI jest prawdziwa kreatywność i to, że ma możliwość podjęcia świadomej decyzji czy chce skłamać, czy nie.

Czy istnieje rozwiązanie problemu prywatności danych, które użytkownicy wprowadzają do narzędzi takich jak ChatGPT?

Obecnie możemy polegać wyłącznie na obietnicach złożonych w umowach licencyjnych, na które się zgadzamy, gdy zaczynamy korzystać z narzędzi AI. Nie zakładałbym, że powstanie coś na wzór „otwartej” sztucznej inteligencji, która nie zbiera danych o użytkownikach. Najbardziej zaawansowane modele należeć będą do wielkich firm, które włożyły ogromne pieniądze w ich opracowanie. Trzeba pamiętać, że trenowanie algorytmów wymaga bardzo dużo mocy obliczeniowej, ale korzystanie z nich już nie. Można spodziewać się, że w niedalekiej przyszłości starsze wersje AI wciąż będą udostępniane za darmo wszystkim, którzy będą chcieli z nich korzystać. Jednak tylko od ich właścicieli będzie zależało, co zrobią z wprowadzonymi przez swoich klientów informacjami.

* Sztuczna inteligencja, która została przystosowana do odpowiadania na pytania z różnych dziedzin wiedzy. Liczba kategorii jest tu nieomal nieograniczona, co stanowi znaczącą różnicę na tle wcześniejszych tego typu opracowań.

SOC dla Orange Cyber-defense

Analitycy cyberbezpieczeństwa z **Security Operations Center Orange Polska** będą świadczyć usługi na potrzeby globalnej działalności **Orange Cyberdefense**. Zespół z Polski będzie uczestniczył w zapewnianiu stałego monitoringu cyberzagrożeń dla klientów biznesowych Oran-

Orange Cyberdefense

ge Cyberdefense z całego świata. Orange Cyberdefense (OCD) to wyspecjalizowana, jednostka biznesowa Grupy Orange, dostarczająca zaawansowane usługi cyberbezpieczeństwa dla międzynarodowych przedsiębiorstw. Umowę podpisano na trzy lata z możliwością jej przedłużenia. Usługi oferowane na bazie **SOC Orange Polska (Security Operations Center – Centrum Zarządzania Operacjami Bezpieczeństwa)** polegają m.in. na całodobowym monitoringu systemów informatycznych klientów biznesowych. Do tego celu wykorzystywane są rozwiązania klasy **SIEM (Security Information and Event Management)** oraz **SOAR (Security Orchestration, Automation And Response)**. Zespół operatorów SOC natychmiast reaguje na zidentyfikowane incydenty i ryzyka, dzięki czemu firmy pomimo zagrożeń zachowują ciągłość działania kluczowych systemów biznesowych. Wśród klientów SOC Orange Polska są m.in. duże banki, firmy ubezpieczeniowe czy instytucje publiczne.

Orange Polska Dobroczyncą Roku

Na co dzień pracują w **Orange** w różnych częściach kraju, ale łączy ich to, że działają na rzecz innych. Pracowniczkami i pracownikami **Orange Polska** zostali nagrodzeni za swoją pracę wolontariacką w 2022 r. Ponad 3 tysiące osób w ubiegłym roku pomagało samodzielnie, z wielkim sercem i empatią, przy wsparciu **Fundacji Orange. Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce** przyznała **Orange Polska** tytuł „Dobroczynca Roku” w kategorii wolontariat pracowniczy. Głównymi odbiorcami działań wolontariackich byli przyjaciele z Ukrainy. - Orange Polska od 20 lat wspiera rozwój wolontariatu pracowniczego. Nasza Fundacja zachęca pracowniczki i pracowników do dzielenia się swoją wiedzą, kompetencjami i pozytywną energią z innymi. Wspiera także ich własne pomysły na pomaganie. Nagroda „Dobroczynca Roku” to wyraz uznania dla wolontariuszy i wolontariuszek za ich wielkie serce. I okazja, by raz jeszcze podziękować im za

energię do działania. Jesteśmy z nich bardzo dumni. – powiedział **Jacek Kowalski członek zarządu ds. Human Capital**. Konkurs o tytuł „Dobroczynca Roku” promuje prospołeczne działania firm. To największy i najdłużej działający tego typu konkurs

w Polsce. Niezmiennie od 26 lat organizator konkursu - Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce - nagradza firmy zaangażowane społecznie. Orange Polska jest wielokrotnym laureatem tego konkursu. Nagrodę za wolontariat pracowniczy otrzymał już po raz 3. W ubiegłym roku nagrodzono działania edukacyjne Fundacji Orange na rzecz bezpieczeństwa dzieci w sieci realizowane w partnerstwie z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę.

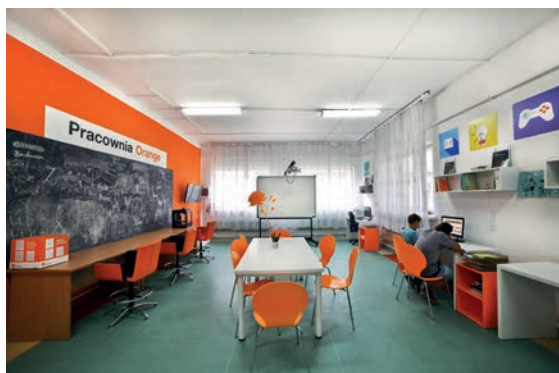
Oferta Orange na lato

Latem na klientów wybranego planu 5G z abonamentem komórkowym czeka nowa oferta. Otrzymają oni co miesiąc aż **600 GB** internetu –przez cały czas trwania umowy. A dla przenoszących numer dodatkowo nawet **6 m-cy** abonamentu bez opłat. Na klientów biznesowych czeka ekstra pakiet **300 GB** internetu

oraz **smartfony** w super cenach – taniej nawet o **906 zł**, decydując się na ofertę z abonamentem. Do tego na wakacje można dokupić w **Orange** smartfony idealne do rozrywki. Wśród polecanych modeli są: **Samsung Galaxy A54 5G 128 GB**, **Xiaomi Redmi Note 12 Pro 5G 6/128 GB**, **iPhone 14 Plus 256 GB 5G**.

Nowe Pracownie Orange

W kolejnych 20 miejscowościach zaczną działać nowe **Pracownie Orange**. Będą nie tylko miejscem dostępu do technologii, ale także przestrzenią działań społecznych i edukacyjnych dla mieszkank

i mieszkańców. **Fundacja Orange** wyposaży świetlice i wspierać będzie ich liderki i liderów w prowadzeniu ciekawych i rozwojowych aktywności. Pomysły na Pracownie Orange zgłosiły grupy inicjatywne z miast i wsi o populacji poniżej 40 tys. To do nich kierowany jest program. Fundacja Orange wyposaży nowo otwarte Pracownie w dar-

mowy, szybki internet, w sprzęty multimedialne takie jak komputery, telewizory, drukarki 3D, zestawy robotów, a także w meble. Dodatkowo zapewni bezpłatny program wsparcia dla liderek i liderów ko-

ordynujących działania świetlice – wszystko po to, aby miejsca te „tętniły życiem” i jak najlepiej służyły mieszkankom i mieszkańcom. Głównie do rozwoju ich kompetencji, wzmacniania lokalnych więzi i działania na rzecz najbardziej palących potrzeb w regionie. Osoby

koordynujące te działania w danej Pracowni Fundacja Orange wspierać będzie w rozwoju umiejętności liderskich, cyfrowych i przeszkoli w zakresie animacji społecznej. Dołączą one do programu wsparcia, w którym jest już wiele liderek i liderów ponad 100 Pracowni założonych w poprzednich edycjach programu.

Rekord mmWave Nokii

Nokia poinformowała, że na dystansie **10,86 km** osiągnęła stałą średnią prędkość łącza powyżej **2 Gb/s** przy użyciu fal milimetrowych (**mmWave**) i stacjonarnego dostępu bezprzewodowego **5G FWA**. W ramach testu, który przeprowadzono w ośrodku testowym **OuluZone w Oulu w Finlandii**, wykorzystano pasmo mmWave 24 GHz oraz urządzenie **Nokia FastMile 5G PoC CPE**. Według Nokii, to nowe osiągnięcie daje podstawę dla wysokiej jakości rozwiązań łączności internetowej dostarczanych za pośrednictwem technologii FWA w obszarach,

NOKIA

w których połączenia przewodowe nie zawsze są możliwe. Skandynawski dostawca twierdzi, że duże prędkości na znaczne odległości można osiągnąć dzięki antenie 360°urządzenia, która dynamicznie dostosowuje się do zmieniających się warunków. Urządzenie Nokia FastMile 5G PoC użyte w testach jest obecnie testowane przez głównych operatorów na całym świecie.

Rywal dla światłowodów?

Naukowcom z prestiżowej szwajcarskiej uczelni **ETH Zurich** udało się stworzyć system, który umożliwia wysyłanie dużej ilości cyfrowych danych za pomocą promienia laserowego. – informuje portal Rp.pl. W ramach testu przeprowadzono transmisję nad alpejską przełęczą Jungfrauoch. Próba zakończyła się sukcesem – wysyłane dane z prędkością kilkudziesięciu terabitów na sekundę dotarły do oddalonego o ponad 50 km komputera w Brnie. To, czego dokonali Szwajcarzy, może odmienić rynek telekomunikacji. Laserowy system mógłby być wykorzystywany np. przez sieć satelitów komunikacyjnych znajdujących się na niskiej orbicie okołoziemskiej (Starlink od SpaceX stosuje znacznie słabsze fale radiowe). Konwencjonalne, drogie podmorskie kable internetowe przeszłyby w tej sytuacji do historii (szacuje się, że pojedynczy kabel głębinowy przez Atlantyk może kosztować setki milionów dolarów, a – jak podaje TeleGeography – obecnie na świecie aktywnych jest około 530 takich podmorskich połączeń i liczba stale rośnie). Ekspert nie mają wątpliwości, że laserowa telekomunikacja bezprzewodowa byłaby nie tylko tańsza, ale i prostsza. Systemy optyczne mogą ponadto przekazywać znacznie więcej informacji. Wyzwaniem wciąż są jednak zakłócenia, jakie wywołuje atmosfera. Drgania powietrza mogą wpływać na wiązkę (ruch fal świetlnych). Naukowcy sądzą, że w przyszłości laserem będzie można wysyłać dane z prędkością 40 terabitów na sekundę.

Polacy dostarczają sieć 5G do Niemiec

Konsorcjum niemieckich firm pod nazwą **CampusDyNA**, w którego skład wchodzi **Gestalt Robotics**, **T-Systems**, **OSRAM**, **Fraunhofer** oraz **Werner-von-Siemens Center for Industry and Science**, wybrało polską firmę **IS-Wireless** na dostawcę sieci **5G w modelu Open RAN**. Zostanie ona testowo uruchomiona w Berlinie w bieżącym roku. Konsorcjum firm chce zbadać korzyści wynikające z wdrożenia prywatnej sieci 5G Open RAN w zastosowaniach przemysłowych w tym m.in.

na potrzeby autonomicznych robotów mobilnych, a także do optymalizacji zużycia energii w zakładach produkcyjnych. IS-Wireless dostarczy do tego przedsięwzięcia **kompletną sieć radiową 5G RAN** (Radio Access Network), obejmującą **O-RU** (końcówki radiowe), **O-DU** (Distributed Units) i **O-CU** (Centralised Units). Firma dostarczy również **near-RT RIC** (RAN Intelligent Controller) wraz z oprogramowaniem, tzw. xApps, zapewniając niezbędną wydajność sieci w wymagających warunkach pracy autonomicznych robotów mobilnych. Polska firma IS-Wireless opracowuje i dostarcza rozwiązania sieciowe 5G i 4G. Ostatnio dostarczył 5G RAN do pierwszej w Polsce prywatnej sieci 5G dla Przemysłu 4.0 w modelu otwartym w **Hub4Industry w Krakowie**. Firma prowadzi również wdrożenia w Wielkiej Brytanii oraz w Azji Południowo-Wschodniej.

Terminal płatniczy w smartfonie

Plus, jako pierwszy operator na polskim rynku, wdraża dla swoich klientów prowadzących działalność gospodarczą specjalną ofertę umożliwiającą przyjmowanie płatności bezgotówkowych na smartfonach oraz tabletach z systemem Android. Partnerem rozwiązania jest globalny lider branży płatności elektronicznych, firma **Worldline**. **Worldline Tap on Mobile** to terminal aplikacyjny, który można zainstalować na dowolnym urządzeniu mobilnym, np. na smartfonie lub tablecie z systemem operacyjnym Android, wyposażonym w NFC oraz dostęp do internetu. Dzięki temu z urządzenia można korzystać, jak z terminala płatniczego, do akceptacji transakcji zbliżeniowych, realizowanych zarówno kartami płatniczymi, jak i mobilnymi portfelami. Nie trzeba już posiadać dodatkowego urządzenia, wystarczy telefon z aplikacją pobraną ze sklepu Google Play, aby przedsiębiorca mógł przyjmować płatności w dowolnym miejscu, bez konieczności posiadania oddzielnego terminala POS. Bezpieczeństwo przyjmowanych płatności przez Wordline Tap on Mobile zostało potwier-

dzone certyfikatami organizacji płatniczych, w tym Mastercard i VISA. Dzięki współpracy obu firm, aplikacja jest dostępna dla klientów biznesowych sieci Plus z segmentu małych firm w specjalnej ofercie – 0 zł za aplikację przez pierwsze 12 m-cy. Dodatkowo, klienci spełniający określone kryteria programu Polska Bezgotówkowa, mogą otrzymać: 0 zł za aplikację również w drugim roku; 0 zł prowizji za transakcje przez pierwsze 12 m-cy (do wysokości 100 tys. zł obrotu).

Rekordowe długi Polaków

Według danych **Krajowego Rejestru Długów** zadłużenie wobec operatorów telekomunikacyjnych i dostawców internetu wynosi obecnie ponad **1 mld zł**, a w gronie dłużników jest **250 tys.** konsumentów i firm. Średni dług osoby fizycznej to **3 tys. zł**, a przedsiębiorstwa blisko **10 tys. zł**. W ocenie **Adama Łackiego, prezesa KRD** rzeczywista wartość długu wobec telekomów jest jednak wyższa. „Analizujemy bowiem wyłącznie zobowiązania wpisane bezpośred-

nio przez operatorów. Tymczasem część firm telekomunikacyjnych sprzedaje swoje zaległe faktury wtórnym wierzycielom, ze względu na zmiany w polityce zarządzania należnościami” – wyjaśnił serwisowi Wirtualnemedia.pl. Taki dług, jak dodał, znika wówczas z biura informacji gospodarczej jako zobowiązanie wobec operatora, a wraca w postaci wpisu dokonanego przez fundusz sekurytyzacyjny, który zakupił pakiet wierzytelności.

Infinix Zero Ultra

Zero Ultra, pierwszy na świecie smartfon z opracowaną przez **Infinix** technologią błyskawicznego ładowania **180 W Thunder Charge** i ładowarką, która pozwala w zaledwie 12 minut w pełni naładować baterię o pojemności **4500 mAh**, można teraz kupić nawet za **1999 zł** (jego regularna cena

sugerowana to 2999 zł). Model ten jest wyposażony w główny aparat fotograficzny **200 Mpx** z dodatkowym szerokokątnym obiektywem **13 Mpx** i zakrzywiony wyświetlacz **AMOLED FHD+** o częstotliwości

odświeżania **120 Hz**. Przedni aparat o rozdzielczości **32 Mpx**, jak we wszystkich smartfonach Infinix, wyposażono w lampę błyskową. Smartfon ten dysponuje pojemną pamięcią **8/256 GB** z możliwością rozszerzenia RAM do 13 GB dzięki integracji 8+5 GB RAM i RAM. Promocjami zostały objęte również smartfony **HOT 20 5G**, **HOT 20 NFC**, **HOT 20i** oraz **NOTE 12 2023**, **NOTE 12 Pro**, **NOTE 12 Pro 5G**, a także **Smart 6 HD**. Wszystkie one mają baterie o pojemności **5000 mAh** oraz przednią lampę błyskową i gniazdo słuchawkowe minijack. Sugerowana cena **HOT 20 5G** została obniżona z 749 zł na **599 zł**, **HOT 20 NFC** z 999 zł na **699 zł**, a **HOT 20i** z 599 zł na **399 zł**. Z kolei sugerowana cena **NOTE 12 2023** została obniżona z 999 zł na **799 zł**, a **NOTE 12 Pro** i **NOTE 12 Pro 5G** z 1199 zł na **999 zł**. **Smart 6 HD** to najbardziej przystępny cenowo smartfon Infinix. Jego sugerowana cena została obniżona z 369 zł do **319 zł**.

HONOR z najlepszym wyświetlaczem

HONOR, globalna marka technologiczna, poinformował, że model smartfona - **HONOR 90** zajął pierwsze miejsce w rankingu **DXOMARK** w kategorii „wyświetlacz” wśród smartfonów

punktów, dzięki czemu otrzymał złote wyróżnienie „**Display Gold Label**”, zajmując wysoką pozycję w globalnym rankingu wyświetlaczy. Model **HONOR 90** został wyposażony w 6,7-calowy, poczwórnie zakrzywiony ekran **AMOLED**, będący efektem ciągłych prac badawczo-rozwojowych firmy **HONOR**. Panel **AMOLED** o wysokiej rozdzielczości (2664x1200) jest w stanie wyświetlić 1,07 miliarda kolorów i 100 proc. przestrzeni barw **DCI-P3**, zapewniając bardzo szczegółowe i dokładne odwzorowanie nawet bardzo skomplikowanych i zróżnicowanych obrazów. Ponadto ekran jest w stanie odwzorować żywe kolory, wykorzystując technologię **HDR**, oferując jasność 1600 nitów.

ze swojego segmentu. Test **DXOMARK** ocenia wydajność ekranu w sześciu obszarach: czytelność, kolor, wideo, ruch, dotyk i artefakty. **HONOR 90** zdobył aż 140

Chwalony SIDUSIS

– Nawet wcześniejsi krytycy uruchomienia strony internet.gov.pl, czyli System Informacyjny o **Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (SIDUSIS)** przyznają, że dziś to najlepsze źródło informacji o dostępności usług szerokopasmowych w Polsce – podkreśla **Janusz Cieszyński, minister cyfryzacji**, którego słowa przytacza serwis telko.in. **SIDUSIS** został uruchomiony 1 grudnia 2022 r. i od tego czasu przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz pozostałe podmioty do tego zobowiązane zasilają i aktualizują system

informacjami o adresach budynków, w których istnieje możliwość świadczenia stacjonarnego internetu szerokopasmowego za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych. Jak informuje Janusz Cieszyński, od chwili uruchomienia strona internet.gov.pl miała już ponad 8,5 mln wyświetleń i wpłynęło przez nią 21,5 tys. zgłoszeń od obywateli na usługi szerokopasmowego internetu. – W systemie **SIDUSIS** na dziś operatorzy raportują ponad 7 mln punktów adresowych w zasięgu ich sieci, w tym 5,4 mln to zasięgi światłowodowe. Niebawem pojawią się w **SIDUSIS** także dane o zasięgach sieci mobilnych – informuje Janusz Cieszyński.

Wydatki na sprzęt szerokopasmowy

Globalne przychody na rynku sprzętu szerokopasmowego dostępu do internetu wzrosły do poziomu **4,6 mld dol.** w I kw. 2023 r., co oznacza wzrost o 7 proc. rok do roku, czytamy w raporcie przygotowanym przez analityków **Dell'Oro Broadband Access and Home Networking quarterly report** – cytowanym przez telko.in. Wydatki na

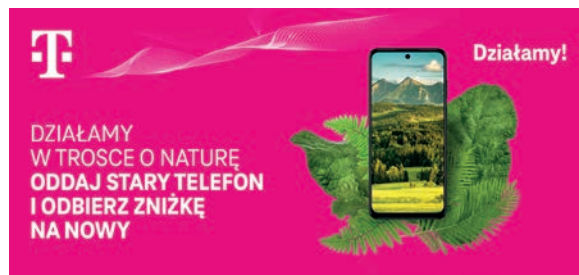

infrastrukturę utrzymały się na wysokim poziomie. Jednak dostawy modemów światłowodowych **ONT (Optical Network Terminal)** i innych urządzeń dla abonentów usług szerokopasmowych spadły o 7 proc. r/r. – W przypadku wielu dostawców usług wzrost liczby abonentów łączy szerokopasmowych spowalnia, co skutkuje zmniejszeniem zapotrzebowania na nowe urządzenia abonenckie. Tymczasem zakupy infrastruktury są znaczne, ponieważ dostawcy nadal rozszerzają swoją działalność i zastępują starsze sieci miedziane – wyjaśnia cytowany w komunikacie **Jeff Heynen, wiceprezes Dell'Oro Group**. Całkowita liczba domowych sieci WLAN wzrosła o 5 proc. rok do roku, co oznacza pierwszy wzrost r/r od I kw. 2021 r. Konsumenci wreszcie zwiększają zakupy sprzętu obsługującego standardy WiFi 6 i WiFi 6E.

T-Mobile w trosce o naturę

Każdy, nawet mały, gest na rzecz naszej planety, może mieć ogromne znaczenie. Dlatego w **T-Mobile** działamy w trosce o naturę i zachęcamy do tego także naszych klientów. W jaki sposób? Wystarczy otworzyć szufladę, wyciągnąć z niej nieużywany już telefon i oddać go w sklepie T-Mobile. Dla osób, które zdecydowały się na abonament komórkowy w magentowej sieci, przygotowaliśmy zniżki do 250 zł na nowy, dowolny model spośród bogatej oferty smart fonów – informuje operator. Sprzęt należy przynieść do jednego ze sklepów operatora, gdzie zostanie on umieszczony w specjalnym pojemniku na odpady elektroniczne. Mogą tam trafić tradycyjne telefony, smartfony lub smartwatche. Ważne, by były to urządzenia wykorzystujące kartę SIM do łączności mobilnej.

Co więcej, sprzęt nie musi być w oryginalnym pudełku ani posiadać ładowarki, by móc go oddać

i otrzymać zniżkę. Następnie klient może wybrać dowolny plan taryfowy z oferty, na który podpisze umowę. To, na którą taryfę abonamentu się zdecyduje, warunkować będzie wysokość zniżki na nowy smartfon. I tak, w przypadku abonamentu w wariantcie „**L Nielimিতowana**” klient może liczyć na **250 zł** zniżki na nowe urządzenie. Jeśli zaś zdecyduje się na inny plan taryfowy, otrzyma odpowiednio: **50 zł** rabatu przy wyborze opcji „**XS**” lub „**S**” albo **150 zł**, jeżeli postawi na wariant „**M**”.

„Magentowe” orły

W trosce o środowisko naturalne najważniejsza jest wiedza o tym, jak ono funkcjonuje i co jest mu potrzebne – jednym z kluczowych elementów zbierania tej wiedzy jest monitorowanie migracji gatunków chronionych.

T-Mobile od lat aktywnie wspiera te działania zapewniając łączność dla loggerów umożliwiających śledzenie i analizę życia zwierząt pozostających pod ochroną. Teraz magentowy operator we współpracy z **Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie i Komitetem Ochrony Orłów** założył „magentowe obrączki” orłom bielikom posiadającym gniazda na terenie **Szkoły Głów-**

nej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Magentowa sieć wspiera inicjatywy monitorowania populacji rozmaitych gatunków już od 2011 r. Wtedy to obserwacją zostały objęte żubry, natomiast 8 lat później, w 2019 r, loggerzy otrzymały także ośrodki badające rysie. Rozwiązanie działające w oparciu o urządzenia firmy **inVentia** przesyła badaczom dane dzięki łączności T-Mobile.

Otwarcie T Hub Polska

Firma T-Mobile Polska otworzyła właśnie T Hub Polska – nową jednostkę, której celem będzie realizacja różnorodnych, w tym międzynarodowych, projektów na potrzeby Grupy Deutsche Tele-

nym specjalności. Główna siedziba T Hubu będzie zlokalizowana w Warszawie, z satelitarnymi biurami ulokowanymi obecnie w Krakowie i Wrocławiu. Otwarcie T Hub Polska doskonale wpisuje

Birgit Bohle

kom. Będą one obejmować takie obszary jak inżynieria systemów aplikacji, innowacje w usługach sieciowych czy rozwiązania z zakresu globalnej łączności. W związku z tym, w ciągu najbliższych 3 lat, firma zwiększy zatrudnienie o 500 ekspertów i ekspertek IT i NT róż-

się w strategię T-Mobile Polska opartą na kulturze innowacyjności, pozwalającą opracowywać nowe rozwiązania, mające pozytywny wpływ na życie klientów. Cieszymy się, że razem z T-Mobile Polska możemy stworzyć miejsce i środowisko, w którym mogą rozwijać się innowacje. W T-Hubie nasi eksperci i ekspertki mogą pracować

nad szeroką gamą globalnych projektów. Mają one oczywiście ogromną wartość dla wszystkich naszych klientów w Deutsche Telekom – powiedziała Birgit Bohle – członkini zarządu Deutsche Telekom ds. Human Resources and Legal Affairs

Z Polski do Ukrainy bez limitu

Im więcej mamy okazji do wspólnych rozmów z rodziną i przyjaciółmi, tym bliżej siebie jesteśmy. Nawet jeśli dzielą nas aktualnie setki kilometrów.

W T-Mobile zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest codzienny kontakt z bliskimi, dlatego wprowadzamy dodatkową usługę dla użytkowników na kartę, po włączeniu której będą oni mogli korzystać z nielimitowanych połączeń z Polski do Ukrainy. - zachwala operator. Rozwiązanie jest dostępne dla osób posiadających na taryfie GO! już aktywną ofertę cykliczną od 35 zł. Klienci mają możliwość

wykonywania nieograniczonych żadnym limitem połączeń do ukraińskich sieci Vodafone, Kyivstar i Lifecell za 25 zł przez

30 dni. Usługa jest cykliczna, więc wystarczy, że użytkownicy będą posiadać kwotę 25 zł na koncie, która pozwoli na jej odnowienie na kolejne 30 dni i oczywiście aktywną ofertę od 35 zł w taryfie GO.

Kara dla Microsoftu

Microsoft zgodził się zapłacić 20 mln dol., aby uwolnić się od zarzutów, że naruszył federalne prawo dotyczące prywatności dzieci, gromadząc dane użytkowników Xboksa w wieku poniżej 13 lat. Firma „zbierała dane osobowe dzieci przed powiadomieniem rodziców i uzyskaniem ich zgody” - twierdzą amerykańska Federalna Komisja Handlu (FTC) i Departament Sprawiedliwości w skardze złożonej w Sądzie Okręgowym Stanów Zjednoczonych dla zachodniego dystryktu Waszyngtonu. Microsoft

rzekomo również „nie poinformował rodziców o tym, jakie informacje zebrał od dzieci, i że ujawnia niektóre z tych informacji stronom trzecim”. W skardze twierdzi się, że firma naruszyła ustawę o ochronie prywatności dzieci w internecie (COPPA), która zabrania firmom internetowym świadomego gromadzenia danych osobowych dzieci poniżej 13. roku życia bez zgody ich rodziców i wymaga od firm usuwania danych, gdy nie są już potrzebne.

Fińsko-amerykańska współpraca ws. 6G

W **Helsinkach** doszło do podpisania porozumienia **fińsko-amerykańskiego dotyczącego rozwoju sieci 6G**. Współpraca obu państw ma dotyczyć zaawansowanej komunikacji bezprzewodowej. Umowa została podpisana przez ministra spraw zagranicznych Finlandii, **Pekkę Haavisto** oraz amerykańskiego sekretarza stanu, **Antony'ego Blinkena**. Jak zaznaczyli sygnatariusze

porozumienia: „**wdrożenie 6G stanie się teraz bardziej przejrzyste**”. W oświadczeniu czytamy, że współpraca między Finlandią i USA służy: „**stworzeniu wspólnego podejścia do zrównoważonych, konkurencyjnych, bezpiecznych i godnych zaufania technologii oraz neutralnych dla dostawców technologii 6G**”. „(Chcemy), aby system 6G był demokratyczny, przejrzysty i szanował prawa człowieka” – stwierdził Pekka Haavisto, na którego powołuje się serwis Euractiv „6G jest zarówno częścią globalnej strategii NATO, jak i jego wizji przyszłości. Zgodnie z nim wolny świat i demokracje muszą posiadać niezawodną technologię i niezawodną sieć 6G” – powiedział z kolei **Risto EJ Penttilä**, dyrektor generalny think tanku Nordic West Office.

5G dla wszystkich abonentów Netii

Technologia 5G jest już dostępna, bez dodatkowych opłat, we wszystkich planach taryfowych usług mobilnych **Grupy Netia**. Wkrótce abonenci usług mobilnych Netii, które działają na bazie sieci lidera technologii 5G w Polsce – **operatora sieci Plus** – będą mogli korzystać również w mobilnej transmisji danych o prędkości aż **do 1 Gb/s**. Aktualnie już ponad 20 mln mieszkańców Polski jest w zasięgu najszybszej sieci piątej generacji (5G) operatora sieci Plus. Na bazie tej samej sieci świadczone są również usługi mobilne pod marką Netia. Dotychczas 5G było dostępne przede wszystkim w nowych taryfach. W maju br. dostępność tej technologii została rozciągnięta na wszystkie (aktualne i już niedostępne w nowej sprzedaży) taryfy mobilne Grupy Netia, dzięki czemu dostęp do technologii 5G mają już wszyscy abonenci usług mobilnych pod marką Netia. Miesięczny abonament dla użytkowników innych usług Netii wynosi **od 25 zł/m-c**

(cena brutto z rabatami za zgody marketingowe). W taryfie za **30 zł/m-c** pakiet danych to aż **60 GB** (promocyjnie przez 2 lata, potem 30 GB). Z kolei w taryfie **VIP 5G (za 40 zł/m-c)** promocyjny pakiet danych, to **aż 100 GB**. Jednocześnie zakup usług mobilnych (lub przedłużenie umowy o 24 m-ce) wraz z pakietem światłowodowy dostęp do internetu z telewizją, premiowany jest bezpłatnym dostępem do serwisu **Disney+** przez cały okres zobowiązania.

PŚO dodaje adresy

Spółka utworzona przez **Play** – **Polski Światłowód Otwarty** – chwali się kolejnymi osiągnięciami w budowie sieci. W maju br. w zasięgu sieci optycznej Polskiego Światłowodu Otwartego znalazło się **5050** nowych gospodarstw domowych z ponad **20** miejsco-

wości. Najwięcej nowych adresów zostało dodanych w **Warszawie (1148)**, **Krakowie (739)** i **Gdańsku (502)**. Polski Światłowód Otwarty (PŚO) to największy operator wyłącznie hurtowy oferujący wszystkim operatorom detalicznym otwarty dostęp do sieci szerokopasmowej w Polsce. Pod koniec marca br. Play sfinalizował transakcję, na mocy której 50 proc. udziałów od PŚO przejęła francuska firma private equity – **InfraVia Capital Partners**. W momencie startu nowego przedsięwzięcia Polski Światłowód Otwarty miał w zasięgu internetu **3,7 mln** gospodarstw domowych. Do 2028 r. planuje wybudować **2 mln** nowych linii, by docelowo swoim zasięgiem objąć ponad **6 mln** gospodarstw domowych.

Internet w Premium Mobile

Operator **Premium Mobile** wprowadził nową ofertę **mobilnego internetu**. W nowych taryfach znajdziemy odpowiednio **100 GB** internetu mobilnego za **39,90 zł**, **200 GB** (w cenie **49,90 zł**), a także **500 GB** (ten za **69,90 zł/m-c**). Internet dostępny jest również w technologii **5G od Plusa**. Oferta łączy się z promocją, w której opłata aktywacyjna wynosi **0 zł**. Od ponad pięciu lat właścicielem Premium Mobile

premium
MOBILE

Różnica

jest w cenie

jest holding Zygmunta Solorza. Przez kilka lat większościowy pakiet udziałów miały cypryjskie spółki biznesmena WBN Holding Limited i PM 1 Mobile Holdings Limited. W połowie 2021 r. posiadane walory odkupił od nich Polkomtel (należący do Cyfrowego Polsatu), stając się jedynym właścicielem firmy. W zeszłym roku finansowym Premium Mobile przy **181,6 mln zł** przychodów osiągnął **18,8 mln zł zysku netto**.

Iliad sprzedał resztę stacji bazowych

Koncern Iliad, właściciel grupy **Play**, sprzedał **Cellnex Group** pozostałe **30 proc. udziałów** spółki **On Tower Poland**, do której przeniesiono pasywną infrastrukturę nadawczą sieci Play. Cena transakcji to **2,3 mld zł brutto**. Wiosną 2021 r. P4, operator sieci Play, zawarła umowę sprzedaży za **6,7**

cellnex
driving telecom connectivity
iliad

mld zł swojej infrastruktury pasywnej firmie On Tower Poland, w której 60 proc. udziałów miał wówczas Cellnex Group, a 40 proc. - Iliad. Na początku ub.r. Iliad sprzedał Cellnexowi dalsze 10 proc. udziałów On Tower Poland, a po zawartej właśnie transakcji nie ma już żadnych walorów spółki.

Koniec współpracy z Grandesami

P4 właściciel marki **Play**, kończy współpracę w zakresie obsługi reklamowej z agencją **Grandesi** i powierza ją agencji **Plej**. – P4 Sp. z o.o., właściciel marki Play, podjął decyzję o konsolidacji obsługi działań komunikacji marketingowej. Za całość komunikacji zewnętrznej marki odpowiadać będzie agencja reklamowa Plej, która do tej pory

#GRANDES!
Play

obsługiwała działania BTL oraz digital. Od teraz będzie również odpowiedzialna za działania ATL. Całościową obsługę komunikacji zewnętrznej marki będzie realizował jeden partner – przekazała portalowi Wirtualnemedia.pl **Ewa Sankowska-Sieniek**, odpowiedzialna za komunikację z mediami w Play. Grandesi pracowali dla Play od 2010 r.

Ruszyła aukcja na 5G

Urząd Komunikacji Elektronicznej ogłosił 22 czerwca br. rozpoczęcie **aukcji na pasmo „C”** – jedno z pasm pionierskich sieci 5 G. Oferty wstępne powinny być złożone do 8 sierpnia br. Cały proces potrwa około 150 dni. Przedmiotem aukcji są cztery bloki po **100 MHz** w paśmie 3400–3800 MHz, na które zwycięzcy dostaną **15-letnie rezerwacje**. Cena wywoławcza każdego z bloków wynosi **450 mln zł**. Prezes UKE **Jacek**

Oko, przekazał podczas konferencji prasowej, że zobowiązania ilościowe to co najmniej **3,8 tys. stacji bazowych** w ciągu **48 miesięcy**, co najmniej **400 stacji** w gminach od **10 do 20 tys. mieszkańców**, co najmniej **700 stacji** w gminach od **20 do 50 tys. mieszkańców** oraz co najmniej **300 stacji** w gminach od **50 do 80 tys. mieszkańców**. Jak wyjaśnił, chodzi o to, by inwestycje nie objęły tylko wielkich miast. Urząd przewiduje, że zwycięzcy aukcji otrzymają pasmo do dyspozycji **w grudniu 2023 r.** Szacowane wpływy z aukcji to co najmniej **1,8 mld zł**.

50

International Conference and Exhibition PIKE

2-4.10.2023

DoubleTree by Hilton Łódź

MEDIA AND TELECOMMUNICATIONS IN THE AGE OF AI

www.konferencjepike.pl

STRATEGIC PARTNERS

WARNER BROS.
DISCOVERY

PARTNERS

Fiberhost.

Original
CYGAN

NASK

NETIA

SAMSUNG

STREAM VX

MEDIA PATRONAGE

COOPERATION

ITReseller

portalmedialny.pl

TELEKABEL
& digital tv

ANGA.COM

TELEPRO

TELKOM

wirtualnemedi.pl

pilot

SCTE